

ВІСТІ КОМБАТАНТА 2

ТОРОНТО – НЬЮ-ЙОРК 2014

ВІСТІ КОМБАТАНТА
Рік 2014 Торонто–Нью-Йорк. Ч. 2 (278)

ЗМІСТ

Продовження на ст. 108

ВІСТІ КОМБАТАНТА

2

2014

ВИДАВЦІ: Головна Управа Об'єднання б. Вояків Українців в Америці, Головна Управа Братства кол. вояків 1-ої УД УНА

СПІВУЧАСНІ: Братство Українських Січових Стрільців Об'єднання кол. вояків УПА,Броди-Лев Інк., Українська Стрілецька Громада в Канаді

РЕДАКТОР: Роман Колісник

АДМІНІСТРАТОР: Іларій Кушніренко, тел. (416) 247-5039

VETERAN'S NEWS, quarterly published jointly by:
United Ukrainian War Veterans in America, Brotherhood of Former Soildiers of the 1st Ukrainian Division of the UNA.
In association with:
Brotherhood of Ukrainian Sichovi Striltsi, Former Members of the Ukrainian Insurgent Army, Inc.; Brody - Lev, Inc.; Ukrainian War Veterans' Association in Canada

НОВА АДРЕСА

VETERANS' NEWS
15 LaRose Ave., Apt. 614
Toronto, Ontario, Canada
M9P 1A7

Статті, підписані прізвищем чи ініціялами автора, не завжди відповідають поглядам редакції.
Редакція застерігає собі право скорочувати статті і справляти мову.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:
В Канаді річна передплата 35.00 дол. В США і інших країнах 35.00 ам. дол.

АДРЕСИ ПРЕДСТАВНИКІВ:

УКРАЇНА
Євген Куцик
вул. Личаківська, 37а/2
м. Львів 79010
Україна—Ukraine
тел. (2) 76-7313

АНГЛІЯ
Mr. S. Wasylko
4 The Hollows, Silverdale
Nottingham, NG11 7FJ
ENGLAND
тел. (0115) 981-8978

АВСТРАЛІЯ
Mr. Wasyl Stanko
3 Jean Ave.
Paradise, S.A. 5075
AUSTRALIA

Typesetting and layout by
Creative Touch COMMUNICATIONS
oksana.creativetouch@outlook.com

Printed by

TRIDENT Associates Printing
Українська Друкарня ТРИЗУБ
1-800-216-9136 www.trident-printing.com

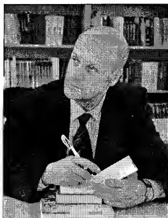
Інтернет-версія „Вістей Комбатанта" – http://komb-a-ingwar.blogspot.com/

Коментарі

Михайло СЛАБОШПИЦЬКИЙ

ЗВЕРШИЛИ НЕМОЖЛИВЕ

Політичний ландшафт після президентських виборів

Це вперше в історії новітньої України так, що вона йшла до виборів Президента з надією порятунку від війни й політичної ентропії. До осені 2013 року–за всіх ганебних подій в Україні (викрадання і вбивства журналістів, ганебних цензурних „темників", фантастичної корупції, зрощення політики з криміналітетом і т. ін.)–ми понад два десятиліття уникали самої можливості війни. Розпад Союзу супроводжував геополітичні конфлікти між колишніми республіками, агресивне втручання Росії у внутрішні справи незалежних держав. Грузинсько-абхазька війна. Карабах–символ війни між Азербайджаном і Вірменією (і закулісна участь у конфлікті Кремля). Придністров'я. Російсько-чеченські війни. Грузино-російська війна…

Українцям у цьому сенсі таки щастило, хоча в нас намагалися інспірувати міжконфесійну війну, організовували тут філіяли російської „Памяти", яка лютувала в Росії, на всі лади розігрували мовну карту… Навіть Помаранчева революція, яка несла з собою загрозу переростання в збройний конфлікт, відбулася безкровно. Все це видавалося нам абсолютно природним, і ми навіть уявити собі не могли, що в Україні можуть вибухати міни й снаряди, розстрілювати людей, що по вулицях міст ходитиме смерть, а в наших домах поселиться тривога. А ще ж нікому не спадало на думку, що агресором може стати Росія із її специфічним „братолюбієм", що не цурається і зовсім несумісного з його деклараціями братовбивства.

Кремль заповзявся звинувачувати Україну в тому, що в ній нелегітимна влада. Що легітимний її президент–Янукович, який, бачте, рятуючись од загрози своєму життю, втік до Росії. А тут владу захопили бандерівці-фашисти, які вже починають винищувати всіх росіян і російськомовних. Отож Кремль узурпував собі право рятувати росіян і російськомовних од націоналістичних зарізяк. І цим Росія розв'язала собі руки, нап'яла на себе маску лицаря-альтруїста, що захищає добро і справедливість.

Щодалі від Майдану російські ЗМІ й кремлівські спікери більше й більше змінювали оптику своєї уваги, а отже й уваги своїх слухачів та телеглядачів. Ані слова про те, що ядро терористичних зграй–це російські кадри, кадировські головорізи з Чечні, козаки-доброхоти з Кубані й бойовики з Придністров'я.

Якщо повірити російським джерелам, то все це–благородні повстанці Донбасу, які борються з українськими фашистами. Мовчать російські дипломати та ЗМІ і про те, що Ахметов та Колесніков, які заохочували терористів, а, за деякими даними, й попервах фінансували їх, перехитрили самих себе. Вони сподівалися в такий спосіб, здійснивши нечуваний тиск на київську владу, створити враження про те, що тільки вони можуть навести лад на Донбасі. Мовляв, їхній авторитет і вплив там настільки високий, що вони, одержавши від Києва ґарантії для свого бізнесу, одним махом знімуть усі тамтешні проблеми. Отак блефуючи, вони доблефувалися. Терористи замахнулися приватизувати ахметовський і колесніковський бізнес. І нарешті (як мовиться в народі)–в свинячий голос!–залунали істеричні промови Ахметова й Колеснікова: це, мовляв, бандити, з ними ніякими переговорами нічого не досягнеш–з ними можна говорити тільки з позиції сили. Переконують нас у тому, в чому ми допевнилися ще від перших днів появи російських диверсантів, довкола яких зібрався донецький криміналітет, що, вхопившися за автомати, відчув себе пупом землі й, одверто кажучи, плювати захотів на всяких там ахметових та колеснікових і нині готовий провести велику жовтневу соціялістичну революцію в масштабах Донбасу. Настав „момент істини" і для донецьких олігархів, які вели подвійну гру. Вони самі вивели себе на чисту воду й пошилися в дурні. Усе це–також у складному контексті передвиборчих днів.

25 травня на Заході України, в її центральних областях, на Поліссі, Слобожанщині й на Донбасі (включаючи сюди Луганськ)–це як майже дві різні плянети. У Галичині з самісінького ранку–довгі черги під виборчими дільницями. Парада вишиванок на вулицях не тільки західноукраїнських міст, а й у Києві, Черкасах, Полтаві, Вінниці, Житомирі, ба навіть Запоріжжі, Дніпропетровську. Це–як наголос на своїй національній і політичній самоідентифікації. Як синонім національного прапора. Як протест проти російської інтервенції. Як символ надій на мирне і світле майбутнє. І похмурий різкий контраст, цілковитий дисонанс до врочистої евфорії біля виборчих дільниць та маєва вишиванок із Південного Сходу.

Донбас і Луганськ уже не здивували. Терористи там усе робили для того, щоб вибори не відбулися. Викрадали активістів, які зголосилися працювати на виборчих дільницях, громили самі дільниці, вбивали й застрашували тих, хто видавався їм підозрілими. У переддення виборів вони мобілізували всі свої ресурси. Уже проголошені ними квазі-дер-

жави Луганська народна республіка і Донецька народна республіка (дотепники відразу ж схрестили їх у назві „Лугандон") голосно заявили, що їх не обходять вибори в чужій державі, де править фашистська хунта. Донецькі-луганські гопники, керовані російськими спецназівцями розгорнули справжнє полювання на тих українців, які ототожнюють себе з Україною і прагнули виконати свій громадянський обов'язок, проголосувавши на виборах президента держави. Бути українцем у Лугандоні стало просто небезпечним.

Паралельним курсом Росія розгорнула кампанію делеґітимації українських виборів. Мовляв, які це вибори–під дулами автоматів? (Мовці мали на увазі, звичайно ж, не своїх терористів, а наших військовиків, що проводили антитерористичну операцію). Про це розводився російський дипломатичний корпус. Про це велемовно розповідали російські ЗМІ.

Очевидно, в Росії добре розуміли, що проросійським кандидатам Тігіпку й Добкіну на виборах нічого не світить. Україна обере того, хто позиціонує себе як україноцентрична особа. Тобто–Порошенка або Тимошенко, які передбачалися лідерами перегонів–і такими справді стали.

На день виборів російські війська все ще підпирали українські кордони. Не зникало відчуття, що вони будь-якої хвилини можуть почати відкриту інтервенцію в Україну. То більше, що Путіна до цього закликали правителі „держав" і біснуватий у своєму україноненависництві ще недавній депутат Верховної Ради України Олег Царьов, що претендує на ролю ідеолога і сепаратистського фюрера. Кремлю з його сателітами йшлося про те, щоб переконати весь світ: влада в Україні–до своєї нелеґітимности–ще й нездатна контролювати свою територію і провалює президентські вибори. А для того, щоб допомагати донецько-луганським терористам, Росія засилала в різні–не тільки південні й південно-східні–наші міста диверсантів. Слава Богу, СБУ знешкоджувала їх. Поодинокі, з ними пов'язані, ексцеси не могли істотно позначитися на ході виборів.

А самі вибори–вперше були в нас такі. По-перше, результат уже в першому турі. Тільки лінивий в Україні не закликав: виберімо президента в першому турі. Не даваймо Путіну шанс–три тижні для диверсій або й для інтервенції, що відокремлюють перший тур од другого. По-друге, вибори стали закликом до заслужених „противсіхів" і їхніх потенційних спільників подумати про країну, якій перед лицем такої загрози потрібен леґітимний президент, що може стати початком розрядки. У нас немало скептиків-нарцисів, які завжди протиставляються будь-яким надіям. Як це було на минулих президентських виборах, коли наші „противсіхи" простелили килимову доріжку Януковичу, заявивши, що їм совість не дозволить голосувати ні за Януковича, ні за Тимо-

шенко. Та ще й диверсію звершили ці „моральні авторитети нації”–закликали довірливих українців цілковито бойкотувати вибори або голосувати проти всіх. Таким чином створили режим сприяння для Януковича, відібравши ту кількість голосів у його опонентки, яка могла принести їй перемогу й урятувала б нас од донецької окупації.

Нині дехто з тих розумників також пробував розвести аґітацію: і Порошенко, і Тимошенко, й усі інші кандидати–не ті, хто сьогодні потрібні Україні. Може, це якоюсь мірою й так, але політика, як відомо, це–мистецтво реального. Це–робота з тим матеріялом, котрий є в нас під руками. Маємо тільки те, що маємо. Іншого не дано. Лейтмотивом багатьох виступів політаналітиків і письменників було: згуртуймося довкола Петра Порошенка. Він може стати справді українським Президентом. Він уже зробив перші кроки до цього. Від нас залежить, яким йому бути. Ми не повторимо тих помилок, котрі ми допустили в варіянті з Віктором Ющенком, коли, привівши його на владний Олімп, лишили його без будь-якого нашого контролю. Дозволили йому не керувати, а царювати. Успішно провалювати все, що завоював Майдан. Але–то інша тема. Нині ж ідеться про те, що тодішнє „противсіхство” нині було представлене на виборах суто символічно.

По-третє, дивовижний ґрадус політизації суспільства активізував у ньому почуття громадянської відповідальности й активности. Вибори це знову яскраво продемонстрували. Статистика засвідчує винятково масову явку, небувалі черги до виборчих дільниць. (Принагідно треба сказати, що зі списками виборців, як завжди, був бардак. Це–наше перманентне лихо. Зрозумілі ці проблеми на Луганщині й Донеччині, але в загалом благополучній столиці це недопустимо). Перші екзит-поли показали одноосібне лідерство Петра Порошенка. Ситуація не змінилася до кінця підрахунку голосів.

Розрив із результатом Юлії Тимошенко, яка посіла друге місце–в межах сорока відсотків. Ще ніколи ніхто не перемагав із таким показником. Заперечувати чи оскаржувати електоральну статистику ніхто не наважиться. Навіть Кремль язик проковтнув.

Звичайно, багато людей голосували не персонально за Петра Порошенка. У багатьох, якщо не переважної більшості, це було голосування протестне. Протестували проти Януковичівського минулого, щоб воно не повернулося. Проти Путіна, його україножерства і його брехні. Проти російської інтервенції і російського шовінізму. Проти будь-чийого намагання забрати в України державну незалежність. Проти того, що в неї хочуть забрати євроінтеґраційні перспективи й затягти на налигачі в Тайожний союз. Надзвичайно істотний момент. Сьогодні наше суспільство вже зовсім інше, аніж у часи Помаранчевої революції, коли воно наївно повірило своєму тодішньому обранцеві на президента. Нині воно не просто декларує наміри–воно готове контролювати, і

воно контролюватиме владу. Здається, епоха політичного романтизму скінчилася. І політична нація, і громадянське суспільство народилися в Україні синхронно.

Чому переміг Петро Порошенко? Таке питання звучить сьогодні у всіх українських ЗМІ. В чому його феномен? Якби ще торік хтось виступив у нас із прогнозою про те, що наступним Президентом України стане саме Петро Порошенко, його, певно, підняли б на сміх. Фаворитами майбутніх виборчих перегонів були Віталій Кличко, Арсеній Яценюк і, звичайно ж (за умови, якщо вона вийде із в'язниці) Юлія Тимошенко. Нікому не спадало в голову долучати до них Порошенка. Цей поміркований, обережний політик тримався в другому ряду і ніяких перспектив появи його серед фаворитів не проглядалося. Є такі, які приречені завжди лишатися на других чи третіх ролях. Вони саме для цього народжені. Але життя примхливо перетасовує всі колоди карт, кардинально змінює всі людські ролі. Хіба міг коли уявити „вічно другий" (у команді Тимошенко) Турчинов, що він колись стане в. о. Президента України? А ситуація склалася так, що він опинився саме в цій ролі (де він почувається явно не на своєму місці). Навіть на початках Майдану наш „шоколядний король" тримався в тіні трійці політиків, лідерів опозиції, які претендували на ролю і лідерів Майдану. Кличко, Яценюк, Тягнибок були головними переговорниками від імені Майдану з Януковичем. Вони мали найвпливовіші ролі під час вироблення стратегії і тактики майданного „стояння". Трійця, ведучи невпевнені переговори з Януковичем і ризикуючи опинитися в сервілістичній позиції, помітно втрачала свої рейтинґи, а Порошенко непомітно прирощував. Поява на Майдані Юлії Тимошенко, вирваної Майданом із-за ґрат, мала розставити все на свої місця. Чимало аналітиків виводили її в одноосібні лідери недалеких президентських виборів. Але ці прогнози не справдилися–схоже, що в'язниця не минула для Тимошенко безслідно. В ній уже не відчувалася колишня вибухова емоційна енерґія. Колишня її харизма пригасла. Ефект дежавю на Майдані-2014 відразу ж розвіяв усі сподівання на стартовий ривок Тимошенко у президентських виборах. Виявилося, що її полум'яна патріотична риторика з елементами популізму належить учорашньому дню. Ці месиджі Майдан не сприйняв–почалося раптове відторгнення Тимошенко від Майдану. Дивна річ: та, яка була реальним усобленням незламности в протистоянні з режимом Януковича, яка реґулярно із в'язниці зверталася до протестувальників з полум'яними відозвами, котрі піднімали їхній дух і змобілізовували їх, раптом виявилася їм нецікавою і непотрібною. Нервова, екзальтована Тимошенко вже не володіла думами і душами людей, як це було під час Помаранчевої революції, коли її рейтинґ не поступався Ющенкові, якого довірливі й перечулені патріотичні виборці оголосили майже національним Месією.

Порошенко почав з'являтися в телекадрах уже не тільки з-за спин Яценюка, Кличка й Тягнибока. Запам'яталося кілька сюжетів (на Банковій під час спроби штурму президентської адміністрації, на Грушевського при протистоянні майданівців із силовиками), де він, опинившись в центрі подій, діяв на диво впевнено й спокійно. Менеджерський хист „шоколядного короля" підказував йому ефективні ходи й виграшне самопозиціонування в усіх тодішніх колізіях. У суспільстві надзвичайно високий запит на того, хто може стати сильним Президентом. Порошенкова „команда" почала творити з нього саме такий образ. Тим більше, що „матеріял" легко для цього надається. У Порошенкові виборець побачив того, кого хотів у ньому побачити. Від Порошенка він почув те, що прагнув од нього почути. Це й стало основою його тріюмфу на президентських виборах. Навіть неозброєним оком помітно, Порошенко був готовий до своєї перемоги. Він її вирахував наперед. А його „команда" обрала справді ефективну стратегію. Черчиллю належать такі слова: „Погану владу вибирають хороші люди, які не ходять на вибори". Так от цього разу хороші люди пішли на вибори– і є реальний результат.

Тепер починається найскладніше. Жоден президент не одержував Україну в такому глибоко критичному стані. В ній, по суті, йде внутрішня війна. Ще не зникла й загроза російського вторгнення. Країна не тільки доможно розграбована Януковичем і його зграєю і стоїть перед загрозою дефолту. В державі знищено армію–вона в останні роки виконувала тільки ритуально-декоративну функцію. Це безнадійний анахронізм пострадянського зразка минулого століття, смішна й безпорадна наша армія. В ній сотні паркетних генералів, які виявляються абсолютно імпотентними в елементарних ситуаціях. Армійці скаржаться на розкрадання їм призначеної амуніції та продовольчих пайків, котрі прийшли як гуманітарна допомога від США. В інтернеті з'явилися повідомлення про продаж цих спецпайків, котрі буцімто передані армії. Не можуть армійські господарники показати, куди вони поділи европейські бронежилети. Телебачення провело розслідування цієї історії і так і не знайшло бронежилетів ні на бльок-постах, ні в національній ґвардії, ні в інших військових частинах на Південному Сході. Традиційне крадійство в Збройних силах не зникло, а, здається, ще більше активізувалося в умовах війни. Військовики звертаються до влади по допомогу. Армію ще треба очищати й очищати. І доведеться докласти багато зусиль, щоб захистити її від мародерів та банальних злодіїв.

У державі знищено Службу безпеки–в ній напхано масу аґентів північного сусіда, які вже не надто й конспірувалися, бачачи, що влада цілковито ходить у „підніжках Москви". У державі немає міліції–вона здатна тільки для обслуговування злочинних угрупувань, котрі сплачують їй „відчіпне", й для переслідування бабусь, що продають на

вулицях сигарети чи насіння. Вдумаймося в ці факти: двадцять тисяч українських міліціонерів охоче присягнули в Криму на вірність Росії; сімнадцять тисяч їх на Донеччині та Луганщині перейшло на бік сепаратистів. Уже самі ці цифри пояснюють, чому так важко йде там антитерористична операція. Влада уникає таких подробиць, щоб не перелякати суспільство, справжнім співвідношенням сил на Південному Сході України, де ситуація досі справді загрозлива.

Має Порошенко і „болотяний" парлямент, де йому складно буде знаходити підтримку. Не випадково ж він одразу по виборах заявив про доконечну необхідність дострокових парляментських виборів. А ще одержує новий Президент, у спадок од Януковича такий шалений рівень корупції в країні, що він, як мовиться, аж зашкалює. Сама корупція без усіх інших загроз може зруйнувати державу. А до корупції додається небувало страшна криміногенна ситуація–в Україні бродять сотні тисяч озброєних індивідів, які викрадають людей не тільки з політичних (як на Донбасі терористи) мотивів, а для одержання викупу. Незрівнянно зросла статистика пограбувань та розбоїв. Невідомо, якими будуть успіхи сепаратистів у спробі приєднання реґіонів до Росії–схоже, що в Кремлі до такої ідеї вже втрачено інтерес. Але якщо найближчим часом ці „ескадрони смерти" не буде знищено, то там може розпочатися страшна кримінальна революція, руйнівна для держави.

Окрема тема–судова система, також геть зруйнована в Україні. Банда Януковича цілковито підпорядкувала собі суди, котрі діяли під її диктовку. Цинізм і беззаконня торжествували в усіх судових приміщеннях і ще нікуди звідти не поділися. Судову систему також треба створювати заново. Одне слово, як і скрізь, є тут потреба цілковитого „перезавантаження". Небувалих масштабів набрало абсолютно леґальне рейдерство, що, стартувавши в часи безпорадної Ющенкової „команди", пустило страшні метастази в Януковичеві роки.

Зрештою, цей ряд зловісних прикмет нашої дійсности можна продовжувати й продовжувати, лякаючи ними і світ, і себе.

Але є в нас небувале за всі роки незалежности, неймовірно важливе відчуття, що підносить націю на дусі. Не один із нас мріяв про падіння банди Януковича, що вгніздилася на державному олімпі України. І не один із нас вважав, що це неможливо. Бо за Януковичем–уся можлива репресивна машина, котра граючись розчавить будь-який спротив. Як легко, натхненно і зі справді садистським задоволенням розносили його найманці в мундирах спецпризначенців і міліції всі наші спроби демонстрацій. Як безжально прочавлювали в парляменті всі закони, спрямовані проти демократії, людяности, національної гідности.

Ми знали–і ми не помилялися–„звалити" Януковича власними силами неможливо.

Але ми таки зробили неможливе. У це ще й досі важко самим повірити. Але це справді так.

Ми добре знали–і теж не помилялися в тому,–що повторення Майдану вже навіть теоретично неможливе. Бо ж надто тотальне розчарування безпорадною „помаранчевою" командою, бездонно глибока, безнадійна, як летаргія, соціяльна депресія опосіла маси. Сама думка про повстання проти тиранії донбаського самодержця викликала відчуття приречености на поразку, бо ж надто виразно бачилося нерівність сил. Чи не всі соціяльні психологи, політаналітики ще раз переконували нас: новий Майдан–не вибухне. Янукович і К° це також добре знали. І вони теж не помилялися.

Але Майдан–вибухнув. І це був набагато Майданніший Майдан. Те, що було 2004 року,–як легеньке романтичне шоу проти Майдану-2014-го. Ми перемогли неможливість, розчарування, апатію і депресію. Перемогли себе. Це–екзестинційна, цивілізаційна перемога. Це–реалізація одного з тих небагатьох шансів, які рідко випадають на всю історію нації. То хіба ми всі–„миром, громадою"–не зможемо звершити те, що цілком можливе?!

Хто заперечить, що ми вже на шляху до цього?!

ГЕНЕРАЛЬНЕ КОНСУЛЬСТВО УКРАЇНИ В ТОРОНТІ

Щодо візити вищого керівництва РФ до АР Крим

9 травня 2014 року вищим керівництвом Російської Федерації було здійснено візиту на окуповану українську територію–до АР Крим.

Українська Сторона розглядає зазначену візиту як відверте ігнорування чинного законодавства України, а також як продовження грубого порушення Російською стороною Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією 1997 року з метою втручання у внутрішні справи незалежної, суверенної України.

Зазначене є додатковим свідченням прагнення керівництва Російської Федерації до свідомої ескаляції напруженности в українсько-російських відносинах шляхом відвертого іґнорування чинного законодавства України та міжнародних договорів.

Російська Федерація сьогодні перетворилася з однієї із країн–визволительниць у Другій світовій війні на державу-аґресора, а її керівники–на розпалювачів воєн подібно до фашистської Німеччини.

Особа В. Путіна та здійснюваний ним курс у нинішніх умовах дискредитують День Перемоги і спільну боротьбу народів України та Росії з фашизмом, єдність антигітлерівської коаліції та ініційовані російським лідером заходи щодо її ідеологічного відродження, включаючи проведення 9 травня 2015 року саміту „держав–переможниць."

10 травня 2014 року

НА ВЕЛИКДЕНЬ ПАПА ФРАНЦІСК МОЛИВСЯ ЗА МИР В УКРАЇНІ ТА СИРІЇ

Більше 150 тисяч туристів–римлян і паломників, молоді і старших– прибули на Службу Божу, яку відправив Франціск у третій день Великодня на сходах собору Святого Петра.

Папа Франціск у проповіді говорив про потребу діялогу в Україні та Сирії, закликав до припинення терактів проти християн в Ніґерії і про конечність з великою увагою ставитися до голодних і нужденних. Франціск зазначив, що цього року святкування Великодня припало в той самий час для католиків і православних, яких багато в Україні. Франціск молився, щоб Бог „просвіщав і надихав ініціятивою, яка сприятиме миру в Україні, щоб з підтримкою міжнародного співтовариства зробити все можливе, щоб запобігти насильству".

Франціск молився, щоб у Сирії „сміливо відбулися переговори про довгоочікуваний і давно потрібний мир". У Сирії трирічна громадянська війна забрала 150 тисяч життів і мільйони біженців опустили країну. Християни становлять близько 5 відсотків населення Сирії.

Анатоль КАМІНСЬКИЙ

УКРАЇНА ПРОТИ ПРИРОДНОГО АҐРЕСОРА XXI СТОЛІТТЯ?

Ще у 20-х роках минулого століття французький адмірал Рауль Касте (Raoul Castex), який, до речі, був теж непоганим істориком, висунув поняття „природного аґресора", що його він назвав заколотником міжнародних відносин–perturbateur, distur (по-французьки).

Під ним Касте розумів передовсім непогамованого аґресора, який намагається здобути політичну і мілітарну гегемонію над максимально великою територією, щоб збурити і переформатувати дотеперішній міжнародний уклад. Цю імплементацію самого заколоту він назвав пертурбацією міжнародніх відносин. Починаючи від Джінґіс-хана, Касте визначив у світовій історії довгу шеренгу таких заколотників міжнародного укладу, зараховуючи сюди, напр., Карла V, Людвіка XIV, Наполеона і їм подібних. Цікаво, що в 1935 році він писав, що ще прийде „російська пертурбація", коріння якої сягають у далеке минуле, цитуючи при тому князя Альбу з XVI століття, який виступав тоді проти продажу гармат

Іванові Грозному, арґументуючи, що „якщо московський цар ознайомиться з усіма новинами військового мистецтва, він стане наймогутнішим і найгрізнішим ворогом не тільки імперії, а й цілого Заходу".

Два відомі американські міжнародники – Страуш-Ґуппе (Robert Strausz-Hupe) і Поссоні (Stefan T. Possony), які, між іншим, включили в цю шеренгу міжнародних заколотників Гітлера, як клясичний приклад, писали, що мотивацією кожного природного аґресора є містичні мотиви. „Релігійні, соціяльні чи політичні міти ведуть до акумуляції сили, і з хвилиною, коли ця акумуляція настала, заколотник відчуває, що може приурочити її до якогось вищого принципу чи ідеї. Тоді він обов'язково стає імперіялістом..." Водночас на думку цих авторів, „заколотник є звичайно поганим дипломатом. Зокрема він втрачає відчуття пропорції і реальности. Кожний мілітарний і політичний проєкт веде, звичайно, до наступних, ще амбітніших схем. І скоро стає зрозуміло–він не може втримати того, що захопив. Настає проґресивне вичерпання... Характерними рисами заколотника є зіставлення у ньому геніяльности і колосальної глупоти...Точніше, як поганий політик і дипломат, після початкових мілітарних і політичних перемог, що він їх осягає передовсім завдяки заскоченню і неприготованності та часто легковажности його загрози противниками, ароґанція заколотника досягає свого піку, що тільки приспішує процес формування і консолідації коаліції проти нього, яка його остаточно перемагає.

Сукупність особистих прикмет, стилів і механізмів дії, притаманна заколотникам, яка виявляється кожного разу у їхній своєрідній спорідненості, і ставить їх у певну окрему категорію політичних проводирів. Ця спорідненість, до речі, часто буває навіть дивно вражаючою. Такою, до речі, була „арґументація" Гітлера щодо захоплення Судетів в 1939 році і такою вона є у Путіна щодо анексії Криму в 2014 році. Тексти обох промов майже однакові, писані під ту саму „копірку"... І в промові Гітлера вистачає лише поміняти слова Гітлер на Путін і Судетський край на Крим, щоб цю „промову" озвучував Путін. І так само вистачає у „промові" Путіна змінити слова Путін і Крим на Гітлер і Судетський край, щоб її відчитав Гітлер. Отож нічого дивного, що Путіна зараз „переіменували" на Путлєра...

Обидва американські міжнародники звертають увагу на містицизм і месіянізм „природних аґресорів"; характерні для них „фанатизм, насильство і тероризм..." (коли) їхні так звані „вищі принципи освячують будь-яку дію–вбивство, підпал, грабунок, ґвалт–не тільки за кордоном, а й вдома". Всі ці насильства набирають огидних форм, коли у процес пертурбації включається ще цілеспрямовано організований кримінальний елемент, як це маємо, наприклад, зараз в Криму. Насаджений Кремлем голова кримського окупаційного „уряду", Аксьонов, як загально відомо,–також „відзначився" як кримінальний „авторитет"

під кличкою „Ґоблін"… Добре теж відома „поведінка" теперішніх кримських властей і їхніх „тітушок", „самооборонців", казацьких загонів тощо, зграї, по відношенню до українських діячів та насильно захоплених журналістів і українських активістів та всього українського взагалі.

Основною суттю і виміром міжнародної пертурбації є її масштабність, тобто її глобальність, навіть коли її початкова фаза починається із малого локального конфлікту, який декому може видаватись незначним, чи тільки реґіональним. Власне, дуже часто аґресор цілево починає із „меншого" конфлікту, намагаючись обманути своїх противників, що, мовляв, його заміри є обмежені й „скромні", щоб на певний час, вигідний для нього, обдурити і „примирити" своїх противників. Іншими словами, їх просто обманути і набрати. Клясичним прикладом такої тактики є, між іншими, обман Чемберлена Гітлером у Мюнхені у 1939 р, коли Гітлер був „переконав" Чемберлена, що цей, за ціну віддачі Гітлерові Судетів, „врятував мир". Тому дуже важливим є якраз своєчасне осмислення наявности реальної масштабности запляновaної аґресором пертурбації і необхідність зробити відповідні висновки для того, щоб їй ефективно протиставитися. В такій ситуації є недостатнім, ба навіть небезпечним, применшування її масштабности і загрози. Це й стосується теж теперішньої путінської пертурбації та її своєчасного осмислення і визначення. Назагал виглядає, що США і Захід належно осмислили глобальну масштабність теперішнього конфлікту і його глобальну загрозу, а передовсім загрозу для них самих. Але трапляються й певні „сиґнали", і то на самих верхах, які не зовсім співмірні із викликами і вимогами нинішньої путінської міжнародної пертурбації.

25 березня ц. р. президент Обама, коментуючи в Гаазі ствердження Міт Ромні, кол. республіканського кандидата в президенти, про те, що Росія є „головним геополітичним суперником Америки", заявив, між іншим, що „Росія– реґіональна сила, яка загрожує деяким своїм сусідам. Але це не прояв сили, а прояв слабости. Дії Росії не становлять загрози номер один для безпеки США…" А далі: „ми не будемо вести війну з Росією, але це не означає, що Росія не буде ізольована". А якщо Росія піде далі, США „будуть вводити дальші жорсткіші санкції по лінії енерґетики, фінансів, продажі зброї, торгівлі та скріпляти дипломатичний тиск". Іншими словами: ставка на санкції, ізоляцію Росії і дипломатію. Щодо України, то Обама підкреслив, що США докладуть всіх зусиль, щоб допомогти українській економіці і провести президентські та парляментські вибори. Підсумовуючи, як каже народна приповідка, добре є і це, але, на жаль, зараз таки потрібно більше.

В теперішній ситуації необхідно виходити із реальної дійсности й визначати речі такими, якими вони є насправді. Теж і тоді, якщо б ми хотіли бачити їх іншими. І так, наприклад, нуклеарна Росія таки загрожує не тільки „деяким своїм сусідам", а й самій Америці (навіть, якщо й

„списати" Аляску) та сучасному міжнародному укладові у цілому. І тим самим, путінська пертурбація має не локальні, чи тільки реґіональні виміри, а таки глобальні. Іншими словами, речі потрібно називати своїми іменами. Це–по-перше. А по-друге: слід нарешті визнати в контексті цього конфлікту місце України, як його „серцевини", яка і визначає глобальне значення України, і по відношенні до самої путінської пертурбації, і по лінії розв'язки цього глобального конфліктного протистояння.

Зараз слід осмислювати і пам'ятати про те, що теперішнє значення і роля України в сучасному конфлікті визначається двома основними чинниками, чи факторами. Перший із них, це–геополітичне положення України, точніше її сусідство з Росією. Це є константа, що її не можна змінити. Ані ми, ні росіяни, не переберуться із своїх земель на Місяць, чи Марс. Другий фактор–це Путін, як „природний аґресор" і виразник традиційного російського імперіялізму, „одержимий" місією повернення України у нову російську імперію. Цей другий фактор–не є константою. Можна змінити людину, може змінюватись політика людини, теж примусово. Можна шукати і знаходити різні заходи і засоби як розв'язати проблему самого аґресора і тим самим усунути конфлікт і пертурбацію, щоб забезпечити мир. Вже тепер дискутуються різні схеми і пляни щодо майбутнього міжнародного укладу. В тому є також голоси про майбутню евентуальну невтральність, позаблоковість, фінляндизацію і т. п. схеми для України. Цікаво, що навіть Збіґнєв Бжезінський згадав про можливість фінляндизації України. Очевидно, що до тих схем ми не зараховуємо „проєкцію" Кремля, яка „пропонує" безблоковість, федералізацію і російську мову, як другу державну, та яка є нічим іншим як поганим закамуфляжем повного поневолення українського народу і ліквідації нашої державности.

І добре, що Україна вже зробила свій правильний вибір, голосом „Майдану" –іти в Европу і з підтримкою та допомогою Европейського Союзу і США будувати своє майбутнє. На цьому шляху її першочерговим, невідкладним завданням є чим скоріше розбудувати потрібні військові збройні сили, побудувати сильну економіку і всебічно скріпити всі державні силові ресурси, включно з дипломатичним. В тому відношенні треба думати, наприклад, про своєчасну реанімацію такої структури, якою був ГУАМ (Грузія-Україна-Азербайджан-Молдова), та подібні конфіґурації по лінії південних сусідів Росії аж до Китаю. І є ясним, що все це можна буде зробити нашими силами тільки при допомозі, підтримці і в оперті на „обручі безпеки" наших ближчих і дальших союзників. За таких умов Україна зможе не лише виконати належну їй ключову ролю у ліквідації самого конфлікту і наслідків пертурбації, а й забезпечити незалежність і територіяльну цілісність нашої держави.

І на закінчення ще про Китай. Згадавши про нього, хочеться вказати на те, що від деякого часу в Росії проходять розмови в колах політиків,

науковців і „геостратегів"; ба навіть формальні конференції, (напр., наукова конференція в Ростові наприкінці минулого року, щоправда без участи ПроФФесора Януковича), де серйозно говориться про те, що із входом України до Евразійського простору і Таможного союзу, потрібно буде переселити декілька мільйонів українців, головно із Західної України, на Далекий Схід, для освоєння тамошніх територій та створення „людського муру" проти китайської інвазії.

Тут, як мовиться, коментарі зайві.

Анатоль Камінський, професор,
Голова політичної ради Середовища УГВР

Даґ САУНДЕРС

ЧИ ПУТІН ДІЙСНО ЗАСВОЇВ ЦІ НЕБЕЗПЕЧНІ ІДЕЇ?

18 березня Владімір Путін виступив перед Думою з промовою, яка змінила історію його країни, і, можливо, світу, заявивши, що представники Криму, які сиділи перед ним, стали „громадяни Росії, жителями Криму і Севастополя", і зробив це доконаним фактом, підписавши документ прийняття Криму до складу Російської Федерації. Цим зробив найбільшу країну світу дещо більшою. За годину він виголосив 5000 слів, які будуть ретельно вивчені. Вони змінили в світі питання з того „що Путін думає?" на „невже він дійсно вірить в те, що каже?" Якщо його мову приймати за чисту монету, Путін став етнонаціоналістичною загрозою для свого народу і реґіону, тобто став Слободаном Мілошевичем з кращою зброєю. Якщо він просто користується мовою екстремізму заради своєї політичної користи, це інша справа.

У його промові помічено ще дещо інше.

Кімберлі Мартен з Колумбійського університету, знавець російських справ, відзначив, що вперше Путін не називав росіян „российскії"– громадяни Росії–а „русскії", тобто, етнічні руські. „Крим–це одвічна 'руська' земля, а Севастополь–це 'руське' місто"–сказав він. І описав православну церкву як інституцію, що визначила загальну основу культури, цивілізації та загальнолюдських цінностей, які з'єднують народи Росії, України та Білорусі". У своєму виступі він сполучив православно-християнсько-етнічно-руський націоналізм з конспіративним антиамериканізмом, віддаючи салют т. зв. нео-евразійському рухові, ультранаціоналістичній політичній філософії, бундючна мова якої стала новою провідною вірою Путіна, або, більш імовірно, важливим риторичним інструментом у його політичному арсеналі.

Центральною фігурою в цьому русі є бородатий філософ Олександер Дугін, який час до часу грає консультативну ролю в політичній партії Путіна протягом 14 років і який часто давав інтерв'ю у засобах масової інформації в інтересі Кремля під час кризи в Україні.

Після розпаду СРСР, Дугін та інші активісти відродили передкомуністичний рух–евразійство, в якому росіяни мали б стати повністю незалежною третьою „цивілізацією" між Сходом і Заходом. До тої програми він додав більше: православну містику, ідеї Мартіна Ґайдеґґера [німецький націонал-соціялістичний філософ], мислителів-антиглобалістів, таких як італієць Антоніо Неґрі та американець Майкл Ґардт, окропив всю програму ще ґендерними дослідженнями й критичною теорією. В результаті, Дугін придумав рух, ворогами якого стали ліберальна демократія, модернізм і просвітництво, яких він бачить не як ідеї із власної гордої і незалежної історії Росії (якими вони насправді є), але як зіпсований західний імпорт.

У 1992 році, кілька місяців після розпаду Радянського Союзу, Дугін з гордістю писав, що „Endkampf, кінцева боротьба, наскочить на нас дуже скоро... вирішальна година вже нависла, година Евразії. Велика війна континентів наближається".

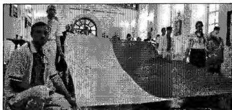
Малоймовірно (можемо тільки сподіватися), що Путін, вимовляючи ці слова, не брав їх дослівно, коли підчас виступу посилався на нео-евразійські ідеї. Зрештою, Путін не виявив жодних ознак етнічного націоналіста чи евразиста під час його перших двох термінів перебування на посаді президента, чи навіть на початку третього; цю нову мову він почав вживати в останні роки, після того, як ліберальна російська середння кляса повстала проти нього, і він почав шукати для себе нову політичну базу.

Він, здається, черпає з Дугінового (2009 р.) маніфесту четверту політичну теорію, яка стала сенсацією в московських колах. Інші три політичні теорії в назві маніфесту–це лібералізм, фашизм і комунізм; напочатку (економічний та політичний лібералізм, в тому числі ліберальну демократію) треба поборювати всіма можливими засобами. Фашисти і комуністи, ісламісти і „захисники духовних традицій перед нео-Заходом"–це важливі союзники у цій боротьбі. Дугін уважає свою власну ідеологію–четвертою, не тільки як нео-евразійство, але часто, як „націонал-більшовизм" (посилання на націонал-соціялізм–він обожатель нацистської спадщини). Він описує свою ідеологію як „соціялізм без матеріялізму, атеїзму, проґресизму і модернізму".

Чи Владімір Путін дійсно в усе це вірить? Малоймовірно, враховуючи його попереднє незацікавлення у таких крайнощах етнічного націоналізму. Але він явно використовує цей рух і мову, як тактику для закріплення своєї влади; це немов пестрий орнамент його самозвеличування. Зараз ми повинні трактувати його похід на Крим як легко захоплений коштовний камінь до корони самодержавця, а не як початок наступу на континент. Ми праві в заходах, щоб ізолювати і уникати Путіна, поки він приймає такі небезпечні переконання; він повинен бути свідомий їхніх найпохмурніших наслідків.

(Ґловб енд мейл, переклад з англійської*)*

ЮНЕСКО ВИЗНАЛО УКРАЇНСЬКИЙ ГИМН НАЙКРАЩИМ У СВІТІ

Центр світової спадщини ЮНЕСКО визнав гимн України найкращим в світі (Best National Anthem in the World), повідомляє Інтерфакс-Україна з посиланням на Центр новин ООН.

До рейтинґу увійшли національні гимни 193 країн. Гимн України здобув перше місце в загальному рейтинґу. При цьому, до уваги бралось 4 показники, по двох з них український гимн отримав найвищий бал–милозвучність, гармонійне поєднання музичної та текстуальної частин. Високий бал також був за ориґінальність музичного рішення та цілісність твору.

Україна виявилась єдиною европейською країною в першій п'ятірці, а загалом до першої десятки найкращих національних гимнів світу увійшли гимни Нової Зеландії (2-ге місце), Південної Африки (3-тє), Австралії (4-те), Сполучених Штатів Америки (5-те), Канади (6-те), Сполученого Королівства Великої Британії та Ірландії (7-ме), Еспанії (8-ме), Франції (9-те) та Японії (10-те).

ПОРОШЕНКА ТА АХМЕТОВА ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ *FORBES* ЗАРАХУВАВ У ЧИСЛО НАЙБАГАТШИХ ЄВРЕЇВ СВІТУ

Ізраїльське видання *Forbes* (18.04. 2013) опублікувало список найбагатших євреїв світу, в який потрапило троє українців.

Про це пише *Українська правда.*

Зокрема Рінат Ахметов зі 15,4 мільярдами долярів посів 12-е місце, Віктор Пінчук з 3,8 мільярдами–56-е, а Петро Порошенко з 1,6 мільярдами–130-е.

Ахметову, який насправді є татарином, в рейтинґу вдалося „обігнати" навіть засновника *Facebook* Марка Цукерберґа, який опинився на 16 місці. Крім того, відомо, що він спонсорував реставрацію мечеті у Донецьку, а також будівництво Білої мечеті в Татарстані.

Як відомо, найбагатшим українцем у рейтинґу американського видання *Forbes* став бізнесмен Рінат Ахметов.

Пізніше прес-секретар Ахметова Олена Довженко й прес-секретар Порошенка Ірина Фриз звернулися до ізраїльського видання із проханням внести зміни в оприлюднений рейтинґ. Обидва прес-секретарі надали редакції „Форбс" повні біографічні дані бізнесменів, підкресливши при цьому, що перший є татарином, а другий–українцем.

ДВІ ПРИКАРПАТСЬКІ ЦЕРКВИ ОТРИМАЛИ ДИПЛОМИ ЮНЕСКО

Процес підготовки старовинних церковних споруд до внесення в список ЮНЕСКО тривав протягом 3,5 років у рамках транскордонного проєкту „Дерев'яні церкви в українському та польському реґіоні Карпат".

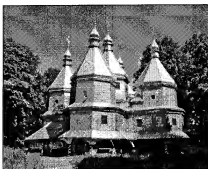

Церква Святого Духа у Рогатині.

Дипломи отримали два храми Прикарпаття–церква Святого Духа в Рогатині (1598) і церква Різдва Пресвятої Богородиці в Нижньому Вербіжі Коломийського району (1808), які включені до Реєстру світової спадщини, інформує пресслужба Кабміну.

„Це воістину знаменна подія є потужним стимулом для розвитку Прикарпаття",–наголосив голова Івано-Франківської облдержадміністрації Василь Чуднов, вручаючи міжнародні дипломи.

„Те, що до восьми тисяч об'єктів світової спадщини ЮНЕСКО приєдналися духовні скарби Прикарпаття, шедеври дерев'яної архітектури, є проявом гордости для кожного мешканця области. Покликання місцевої влади–оберігати духовні святині, подбати про належні умови їхнього функціонування та розвивати інфраструктуру територій, де вони розташовані, зокрема через пільгові реґіональні програми",–додав він.

Місцевість злокалізована в західній частині України, в підгір'ї українських Карпат, на пограниччі етнічних територій Гуцульщини та Покуття.

Церква Пресвятої Богородиці в Нижньому Вербіжі.

Церква Різдва Пресвятої Богородиці розташована в західній частині села на схилі пагорба. Церква, що походить з XIX ст., згідно з переказами, побудована на колишньому монастирищі, про що свідчать залишки оборонного рову, який перетинає територію пам'ятки з південного заходу.

МАЙДАН НЕЗАЛЕЖНОСТИ І ЦЕРКВА

Коли майбутні покоління вивчатимуть з об'єктивних досліджень і правдивих спогадів історію сьогоднішньої революції в Україні–а така історія буде неодмінно написана,–то одна з найславніших її сторінок розповідатиме про надзвичайну, винятково важливу ролю Церкви у цій праведній боротьбі нашого народу за свободу і гідність, за соціяльну і національну справедливість, за життя.

Майдан Незалежности в українській столиці, протестні майдани усіх інших міст України, великих і малих, дивують цілий світ багатьма своїми якостями–самоорганізованістю, дисциплінованістю, людяністю, духом братерства і взаємодопомоги, високим рівнем політичної зрілости, рівнем світоглядних переконань та ідей. Але найбільше вражає релігійна віра цих людей–така глибока і чиста, що весь час панує відчуття живої присутности на Майдані Милосердного Господа.

Як це правильно, як це прекрасно і як це спасенно–що Церква у цей неймовірно тяжкий і доленосний час стоїть на Майдані зі своїм народом. Що кожну годину, вдень і вночі, в страшні морози і сніги, на сцену Майдану виходять гуртом священики різних конфесій–православні, греко-католики, римо-католики, протестанти–служать короткі Служби Божі, читають молитви, співають „Боже Великий, Єдиний..." гарячими проповідями підтримують в людях віру в перемогу.

Також добре, що багато разів виходили на цю ж сцену юдейські і мусульманські духівники.

І так хочеться вірити, що ця єдність нашого народу і Церкви вже назавжди залишиться одним з визначальних чинників розвитку Української держави, чинником відродження української нації. Бо чи може народ, здійснивши головну мету своїх змагань і офірувань, відкласти убік наснажуючі ідеали–на тій підставі, що відтепер є можливість жити „як усі"? Хіба це „як усі" може вдовольнити народну душу після величезного напруження всіх сил? Недарма саме в умовах збройного опору виникло гасло „Бог і Україна!" і хіба воно може потьманіти тепер, хіба Бог не чекає від нас нових зусиль, нового героїзму–в царині духу? Адже ж без національно-духовного просвітлення Українська держава залишиться чимось подібним до тіла без гарячої крови, без пульсуючого серця, без зв'язку з вищим сенсом людського існування.

Народ, його культура, мова, духовні традиції–це більше, ніж економіка, ніж технічний проґрес. Україна здійснить свою вищу місію, коли і в мирній праці від неї не відійде Бог. Не даймо цій істині заглухнути серед марного галасу багатопартійности. Пам'ятаймо, що українське „або-або" завжди буде актуальним: або ми далі будемо жертовно узгоджувати все наше життя з гаслом „Бог і Україна!" або залишимося невиразною плямою на марґінесі чужих цивілізацій.

ХРОНІКА РЕВОЛЮЦІЙНИХ БУДНІВ УКРАЇНСЬКОЇ ГЛИБИНКИ

(з листа до Галини Грушецької)

Дорога Галино Степанівно!

... Справи наші не дуже добрі. Відбираємо у червоної мафії владу (зокрема, в Миргородському районі стара команда вже усунена, а зміна міської адміністрації на часі) і налагоджуємо нове життя. Старі більшовики і їхні діти „вросли" у керівні крісла та корита, і владу віддавати не хочуть. Вчора, за 20 хвилин до миргородського народного віча, пострілом ворогів України був важко поранений один з чільних організаторів миргородського майдану Василь Третецький. Зараз лежить у реанімації. Мене обрано головним редактором нової громадсько-політичної газети „Громада Миргородщини"–зараз роблю перший номер...

Наявність народної газети у час, коли народ прозріває, важко переоцінити. Якби сказав, що це все просто, то погрішив би проти істини. В час останньої візити до Миргорода Олексій Григорович Воскобійник обіцяв фінансову підтримку на відродження миргородської національної газети, такої яку в час німецької окупації (1941-43 рр.) видавав на цих теренах його брат Михайло Воскобійник. Така допомога (тим паче обіцяна) була б дуже на часі, бо рахуємо кожну копійку, але у мене зараз немає контактів з ним.

Якби якимось чином передати цю інформацію Юрію Воскобійнику (сину Олексія), то може б він виконав волю свого батька–поміг становленню нашої газети у цей важкий час... Шкода, але я адреси Юрія Олексійовича теж не маю. Надсилаю „шапку" нашої новоствореної газети. Побажайте нам успіхів...

З пошаною,

Ваш Анатолій Сазанський,

Миргород

P. S. Хто знає адресу Ю. Воскобійника, писати: sag52@ukr.net

УКРАЇНА ПРОЩАЄТЬСЯ З КОМУНІЗМОМ

За останні місяці в Україні скинули біля 100 статуй і погрудь вождя світового пролетаріяту та символів радянської епохи.

За радянських часів статуї і погруддя Леніна стояли чи не в кожному місті й селі. Рідко який з них мав художню цінність. Бо їх штампували тисячами. Та й не дивно. Вони виконували не естетичну ролю, а ідеологічну, як ідоли в дохристиянському світі. Біля них приймали в піонери і в комсомол, проводили святкові мітинґи й концерти, клялися у вірності ідеям комунізму. Втім, для багатьох ці ідеї були тільки засобом для кар'єрного зросту і досягненням матеріяльного достатку. Партквиток став перепусткою до кращого життя.

Після ГКЧП і проголошення незалежности, компартія була заборонена, а Україною прокотився перший „ленінопад". У деяких селах на місце Ілліча ставили Шевченка.

Згодом КПУ відновили, і навіть після Помаранчевої революції не вдалося позбутися мертвих символів старої епохи. Влада, якій повірили, на це не спромоглася. Тепер за справу взявся народ. Україна нарешті прощається з комунізмом. Та „ленінопаддом"це не повинно закінчитися. Нам ще належить провести громадський суд над комунізмом, прибрати імена катів із наших вулиць і площ. Тільки не треба ставити нових ідолів. Адже нині ми переходимо не через проспекти чи бульвари, а через Майдан.

Олександер ГУНЬКО

ПАЙЄТТ: ЯНУКОВИЧ ВІДМОВИВСЯ ВІД СВОГО ПОСТА Й КИНУВ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ПРЕЗИДЕНТА

США перестали вважати Віктора Януковича леґітимним президентом України у той момент, коли він покинув територію країни та свій пост. Про це посол США в Україні Джеффрі Пайєтт розповів в інтерв'ю на „Ехо Москви".

„У момент політичної кризи, коли країна дивилася на нього як на ґаранта зобов'язань, він утік. Він відмовився від свого поста, кинув свої президентські зобов'язання. І демократична воля вступила... в Раді, яка вжила конституційні заходи згідно з правилами і оголосила Януковича нечинним президентом",–сказав посол.

Він додав, що таке його пояснення відображає волю українського народу, оскільки за відповідні рішення у парляменті проголосували не тільки депутати від тоді опозиційних сил, але і частина реґіоналів.

„Партія реґіоналів відмовилася від Януковича. Партія зробила публічну заяву у неділю, 23 лютого, оголосивши Януковича зрадником",–наголосив Пайєтт.

(„Эхо Москвы")

Євген МАРЧУК

ВТЕЧА ПРЕЗИДЕНТА ЯНУКОВИЧА

Янукович мав всю владу в Україні. Чому втік? Не думаю, що він злякався Майдану. У колишнього президента були всі можливості, щоб не тікати, а керувати державою. В Києві і Україні в цілому ще за радянських часів є спеціяльні комплекси на випадок, якщо почнеться ядерна війна. Вони повністю дозволяють керувати державою: виступати по телебаченню, приймати рішення, управляти урядом, Збройними силами... Янукович про це знав. Також з'ясувалося, що охорона з Адміністрації Президента була знята, господар швидко покинув і Межигір'я, хоча ці об'єкти ніхто не штурмував. Втік не тільки Янукович, а і його близьке оточення. Питання–чому все-таки президент великої европейської країни тікає? Для підказки, поставлю ще одне запитання–де він з'явився.

Це добровільна панічна втеча від президентських повноважень. У критичний момент для країни, президент тікає на територію іншої країни. А потім звідти ще і закликає державу, в якій він знаходиться, вчинити акт аґресії проти своєї країни. Це стовідсотково підпадає під статтю „державна зрада".

Андрій ПІДКУЙМУХА

„БЕРКУТ" ЗЛІКВІДОВАНО

Виконувач обов'язків міністра внутрішніх справ Арсен Аваков підписав наказ про ліквідацію спеціяльного підрозділу „Беркут". Причиною цього стала його цілковита дискредитація перед українським народом.

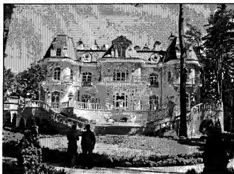
Згідно з порядком ліквідації, близько 4 тис. працівників спецпідрозділу негайно виводяться в розпорядження кадрових підрозділів.

Керівникам територіяльних управлінь внутрішніх справ наказано провести атестацію „беркутівців" із метою ухвалення рішення щодо їх подальшої служби в органах внутрішніх справ.

„Так ми прагнемо вирішити два питання: надати органу державної влади, яким є МВС, нових якостей і нового сенсу, а також забезпечити цивільну контролю за тим, що відбувається у МВС, яке раніше було одним із найбільш непрозорих відомств у державі",–сказав Аваков.

Раніше Арсен Аваков звільнив начальника київської міліції, очільника Державної автомобільної інспекції (ДАІ) і кількох керівників у реґіонах. Крім того, звільнено начальників департаментів громадського порядку та внутрішньої безпеки МВС і начальника міліції Дніпропетровської, Закарпатської та Черкаської областей.

НОВЕ „ЖИТЛО" ЯНУКОВИЧА

Колишній президент України Віктор Янукович купив будинок у Барвисі. Про це у своєму блозі в „Твіттері" повідомив голова Центральної ради „Альянсу Зелених і соціялдемократів" Олег Мітволь. „Янукович тепер житель Підмосков'я. І погода київська",– написав Мітволь. За його словами, котедж обійшовся експрезиденту в 52 млн долярів.

У середу ввечері, 26 лютого, вже бачили як Янукович прогулювався по Барвисі у супроводі ФСО (Федеральна служба охорони). Про це розповіли його сусіди. Серед яких, наприклад, президент „Лукойлу" Вагіт Алекперов і тесть олігарха Романа Абрамовича Олександр Жуков, пише znak.com. Нова резиденція Віктора Януковича знаходиться всього в кілометрі від держрезиденції „Барвіха", більш відомої як замок Майєндорф, в якому В. Путін приймає іноземних гостей.

Нагадаймо: зміна влади відбулася в Україні 22 лютого, коли Верховна рада відсторонила Януковича від влади, змінила Конституцію, що поклала виконання обов'язків президента на спікера Олександра Турчинова і призначила президентські вибори на 25 травня. Цьому передували мітинґи в Києві та деяких інших містах України, які фактично не припинялися з кінця минулого року. Януковича на Україні офіційно оголошено в розшуку.

Джерело: fakty.ictv.ua

СТВОРЕНО ВСЕУКРАЇНСЬКУ САМООБОРОНУ

КИЇВ: – Рада самооборони Майдану 7 лютого ухвалила рішення про створення і розширення Всеукраїнської структури самооборони по всій Україні. Новоутворена структура–це понадпартійний рух, що координуватиметься Штабом національного спротиву в Києві. Головними завданнями Всеукраїнської самооборони є мобілізація людей до Києва в разі потреби, а також захист активістів на місцях. Основною базовою структурою самооборони будуть сотні у реґіонах.

ЗАГИНУЛО 98 ОСІБ

КИЇВ. – з 30 листопада до 4 березня 2014 р. в Україні загинули і померли 98 учасників масових акцій. За інформацією прес-служби Міністерства охорони здоров'я України, з 18 лютого з місць загострення протистояння в центрі Києва до медиків за допомогою звернулися понад 1000 постраждалих, 657 з них госпіталізовані. На лікуванні у закладах охорони здоров'я Києва перебувало 226 осіб. *(Радіо „Свобода")*

Євген МАРЧУК

ОПЕРАЦІЯ КРИМ – ДРУГА КРИЗА

„Сьогодні можна стверджувати, що вторгнення в Крим було можливо реально повністю заблокувати–без стрільби, літаків, танків..., якби вчасно ухвалювалися рішення і відповідно до них діяли. Треба визнати, наша країна знаходилася в складному становищі після подій на Майдані. Росія вдало використала цей момент–політична, військова, інформаційна операції, із супроводженням роботи спецслужб, нею готувалася давно. Наприклад, організувати паспортизацію населення Криму, яка зараз триває на півострові, експромтом неможливо. Нова влада опинилася в складній економічній ситуації, до того ж, державні структури були дезорганізовані, плюс нинішні керівники не мали досвіду реаґування на подібні кризові явища.

Тим не менш, серйозних прорахунків можна було уникнути. Чому я так вважаю? Мені довелося займатися двома російсько-українськими кризами. Перша якраз була пов'язана з аналогічними подіями в Криму в 1993–1994 рр. Друга стосувалася конфлікту навколо острова Тузла в 2003 р. Під час першої кризи теж було дуже близько до стрільби, але нам вдалося не допустити ескаляції.

У 1994-му все починалося аналогічно. Спочатку інформаційна атака населення, потім з'явилися козаки з Кубані на фестиваль до Сімферополя, далі росіяни підняли по тривозі морський спецназ (відставників), активізувалася розвідувально-пропаґандистська робота ЧФ РФ, була піднята бриґада морської піхоти, з'явився місцевий сепаратист–так званий президент Мєшков (зараз цю функцію виконують Константинов та Аксьонов), готувався тоді референдум зі схожими сьогодні запитаннями і т. д. Українські спецслужби та військові структури на той час були в кращому стані, ніж зараз, нам вдалося виявити і локалізувати російські пляни. Незважаючи на проблеми, це можна було зробити і тепер.

Перша фаза інтервенції в 2014-му в Криму була на 95% схожа з тим, що було в 1994-му. Тому, коли росіяни почали реалізовувати свою операцію на півострові, не тільки я, а і багато інших експертів публічно попереджали українську владу про подальші кроки Москви. Наприклад, адмірал Кабаненко криком кричав–виводьте кораблі з Донузлава і севастопольської бухти у відкрите море, тому що буде операція по блокуванню. Не зробили. Добре, що хоч наші прикордонники все вивели. Другий етап операції розпочався, коли з'явилися „зеленые человечки" в Криму. Паралельно про пляни росіян було зрозуміло і з того, що біля кордонів України вони розпочали найкрупніше за два десятиліття навчання із залученням великої кількости

особового складу і техніки. В такій ситуації Україна одразу могла оголосити свої навчання, а це означає укріплення кордонів, Керченської переправи, посилення охорони всіх воєнних об'єктів в Криму тощо. Звичайно, навіть після цього інтервенція російських військовиків на півострів могла відбутися, але вона була б однозначно наступальною, і без крови тут точно б не обійшлося. У такому випадку росіяни б проявили себе стовідсотково відкритими аґресорами.

Ще одна проблема. Це так званий квотний принцип призначення керівників в силові структури, який абсолютно недопустимий в кризовій ситуації. Поки в Києві ділили портфелі, Росія вже закінчувала перший етап операції. Одну фракцію не влаштовували квоти, які їй виділялися, тому вона блокувала призначення урядової структури. Не призначалися міністер оборони, начальник Ґенштабу... Який може бути квотний принцип, якщо на півострів входить величезна воєнна структура? Росія вже почала включати воєнний компонент, а в Криму ще сидить незвільнений начальник Ґенерального штабу України, призначений ще Януковичем, який віддає накази, сприяючи інтервентам. Та навіть коли його звільнили, нового призначили не зразу.

Я переконаний, щодо кримської трагедії і трагедії нашої фльоти загальнонаціональне розслідування неминуче. Не зараз. Пізніше. За секундами, за міліметрами, за всіма вертикалями і горизонталями, за всіма резолюціями і наказами і за відсутності таких, щодо Кабміну і парляменту, щодо фракцій та їхніх лідерів, щодо Комітету ВР з питань оборони і нацбезпеки, щодо виконуючого обов'язки президента…

Тому виникає питання–що робити далі, кому і як? В першу чергу, державним структурам треба залучати військових теоретиків і практиків. Вони у нас є. Позитивом є те, що Україна підписала політичну частину асоціяції з Евросоюзом. У такий спосіб, усі держави ЕС визнали владу в Києві, чого не хоче робити Росія, постійно наголошуючи на нелеґітимности української влади.

Другий позитив у тому, що до світових гравців нарешті дійшло усвідомлення, що ситуація з Кримом–це дуже серйозно, і це не тільки українська проблема. Але ми маємо розуміти, що ніхто за нас воювати на нашій території не буде. По-перше, ми не є членами НАТО, подруге, всі миротворчі операції ООН проводяться за іншою, ніж є на даний момент в Криму, політико-правовою процедурою. Допомога може бути, наприклад, з американської сторони–технікою, спеціяльними акціями розвідувального характеру тощо.

Із доповіді Євгена Марчука, екс-голови СБУ, колишнього прем'єра, колишнього міністра оборони і секретаря РНБО „Уроки для України" на Форумі „Виклики часу: Експертна думка" у Київському міжнародному інституті менеджменту (МІМ)–22 березня 2014.

Йоган НОРБЕРҐ

ВИКОРИСТАННЯ РОСІЙСЬКОГО ВІЙСЬКА У КРИМСЬКІЙ КРИЗІ

Військові дії Росії в Криму показали, що Кремль готовий використовувати свої збройні сили для досягнення політичних цілей. Коли люди в масках зі зброєю перейшли кордон Автономної республіки на півдні України 27 лютого, це не було рішення експромтом.

Справді, ясно, що операція в Криму, яка, як виглядає, почалася відразу після Олімпіяди в Сочі й відбулася під час напруження між про- і антиросійськими силами по всій Україні, була заздалегідь підготована. Вона, ймовірно, матиме далекосяглий вплив для України, беручи до уваги різні військові варіянти й зважаючи на інші політичні події від часу повалення уряду Віктора Януковича.

Звичайно, російське військо не пройшло в Криму справжньої перевірки своєї боєздатности, не зустрівши жодного організованого опору, практично без бойової акції. Військо було використане, в першу чергу, як демонстрація сили на місцях, але в значній мірі у сприятливому середовищі.

Проте, його здатність перехопити ініціятиву, координувати політичні й військові дії, та використовувати тактичну маскеровку (диверсії) поставив Захід і нову українську владу в критичну ситуацію, без відома, що буде далі. Хоча інформація про внутрішню роботу російського війська дуже скупа, виглядає, що військо буде використане в дальших подіях, які розгортаються в Україні.

РАПТОВІ МАНЕВРИ В ЗАХІДНІЙ ВІЙСЬКОВІЙ ОКРУЗІ

Поки Крим став центром уваги російської військової операції, Кремль 26 лютого почав великі військові маневри у Західній військовій окрузі (ЗВО), яка, поряд з Південною (ПВО), межує з Україною. Метою їх було продемонструвати військову потужність Росії від Кольського півострова до кордону з Україною і рішучість на політичному рівні, щоб відстрашити будь-якого іншого гравця від втручання у справи в Україні. Вони також відтягали увагу від Криму .

Участь у маневрах взяли три армії – дві з ЗВО і одна з Центральної (ЦВО). Кодові розпорядження до ПВО вказували, що тут, як не дивно, „бізнес як звичайно", незважаючи на близькість ПВО до Криму і на те, що вона найкраще надається на плацдарм для операцій в Криму і Східній Україні. Ця округа також має найвищу готовність Збройних Сил Росії.

Виглядає, що Росія хотіла зосередити увагу світу на шкалі маневрів – 150 тисяч війська, три армії, сотні танків і літаків. Ці цифри звернули

увагу й викликали стурбованість з приводу можливого великомасштабного військового походу на Україну. Але не було деталей, наприклад, скільки військ насправді приготовлялися до наступальних дій.

КРИМСЬКА ОПЕРАЦІЯ

Росія дійсно вступила на територію України, але не у великих масштабах. У Криму військо забезпечувало російські бази, пункти доступу до них та ключові наземні лінії зв'язку.

Розмір, типи військових частин і видів збройних сил, які брали участь, здавалося, що Росія готувалася до великої операції в Східній Україні. І президент Путін отримав мандат від Сенату Російської Федерації втручатися в усій Україні.

Сили, які висадилися в Криму, складалися в основному з елітних підрозділів–розвідувальних підрозділів з Військового іноземного розвідувального директорату (ВРД), Спецназу повітряно-десантного війська–в основному за контрактом професійних солдатів. Це високоякісні сили за російськими стандартами, але вони не мають здатности, як піхота й танкові підрозділи, оволодіти та втримувати територію.

Російські збройні сили почали реформування п'ять років тому, рухаючись від масової мобілізаційної системи радянської армії для боротьби у великомасштабних війнах до з'єднань високого ступеня готовности для локальних і реґіональних воєн; вони також почали міняти систему логістики. У радянській системі постачання було виконуване навалом на фронт. Російська армія тепер приймає західну практику–„точно на час". Це все вимагає величезних змін на всіх рівнях у пляні концепцій, процесів і навчання.

Ця трансформація все ще триває, і сьогодні тривалі операції високого темпу, в тому числі бойові, було б дуже важко успішно здійснити. Навчання останніми роками дали добрі результати в матеріяльно-технічній підтримці збройних сил. Але логістика у великомасштабних операціях, ймовірно, буде проблемою.

У певному сенсі, через контроль Криму Росія матиме вирішальний вплив на політику України щодо її безпеки. Невирішений територіяльний спір у Криму зробить практично неможливим для України вступити в ЕС чи в НАТО.

Операція в Криму, правдоподібно, вже осягнула для Росії важливу мету, якщо дивився з політичної точки зору.

Йоган Норберґ,
старший аналітик дослідницького аґентства оборони Швеції
(*Carnegie Endowment.* Переклад частини статті з англійської)

ЗБРОЙНІ СИЛИ УКРАЇНИ У КРИМУ

З агресією Росії на Крим, нескомплектована українська влада опинилася у критичному становищі й рішила не вступати в бойові дії, щоб не спровокувати справжньої війни.

13 березня у Верховній Раді міністер оборони Ігор Тенюх (адмірал у відставці Ігор Тенюк, член ВО „Свобода", був міністром оборони від 27 лютого до 25 березня) зазначив, що де-юре відкритої агресії немає, оскільки керівництво Росії не визнає присутности своїх військ в Криму.

„По-друге, не оголошено правовий режим воєнного стану. Застосування Збройних сил у такому разі тягне кримінальну відповідальність".

Як пояснив Ігор Тенюх, будь-яке застосування сили в такому випадку буде трактуватися як застосування сили проти свого ж народу.

За його словами, на східному кордоні Росії перебувало 220 тисяч війська, 150 літаків, 60 кораблів, танки.

„У Збройних силах України є тільки тактика і бойовий дух. Ми привели всі збройні сили в ступінь бойової готовности у відповідності до пляну навчань. Але статистика невтішна".

За словами міністра, із 41 тисячі сухопутних військ фактично готовими виявилися лише шість тисяч.

До початку агресії загальна чисельність українських військ в Криму становила 18 800 військовослужбовців. З них ВМС – 11 900, Повітряних сил – 2900. Решта – 4000.

Вартість військового майна, яке було у власності Збройних сил України в Криму – 11 млрд 439 тис. грн.

Обсяг боєприпасів – 36 тис. тонн.

Росія захопила в Криму всі 193 українські військові підрозділи і 51 корабель

На 26 березня прапори Російської Федерації були підняті у всіх 193 дислокованих на території Республіки Крим військових підрозділах і установах збройних сил України (ЗСУ).

У військових містечках в урочистій обстановці пройшло шикування особового складу з церемонією підняття державного прапора Російської Федерації і виконання гимну Росії.

Усі військовослужбовці, які виявили бажання продовжити службу в українських збройних силах, здавши зброю під охорону, перебували поза межами розташування військових частин і готувалися до організованого виїзду з особистими речами в Україну.

Понад 6500 вояків та членів їх сімей бажали продовжити службу у ЗСУ і бути евакуйованими з Криму.

Виведення українських військ мало відбутися разом із озброєнням,

технікою, протиповітряною обороною. Такої домовлености з Ґенштабом Росії було досягнуто.

Однак російські війська розікрали техніку.

Після захоплення Криму Росія встановила свій трикольор на 51 українському кораблі. У ВМС України залишилося десять кораблів.

Колишні українські військовики, що присягнули Росії

Про них на своїй сторінці в Facebook повідомив один з координаторів групи „Інформаційний опір", військовий експерт Дмитро Тимчук.

„Нами було встановлено, що команда із солдатів і матросів строкової служби була відправлена з Криму. Йдеться про тих, які постійно проживали в Криму, і призваних МО України. Після окупації вони прийняли рішення присягнути Росії. З них сформована команда, відправлена на Далекий Схід для продовження служби,"–написав Тимчук.

Раніше в Міноборони Росії спростували інформацію про відправлення в інші реґіони РФ колишніх вояків української армії.

Як повідомляли *Коментарі*, раніше Тимчук інформував, що колишніх українських військовиків, які виявили бажання служити у Збройних силах Росії, відправили служити в інші реґіони Росії. Зокрема офіцерів-перебіжчиків–у Кавказьких реґіонах.

Повернення українських кораблів

Українською та російською сторонами узгоджено плян повернення ВМС України суден, які були захоплені Росією під час окупації Криму.

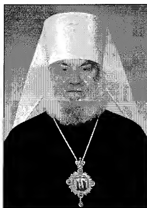
Як стало відомо, до пляну повернення кораблів включено й єдиний підводний човен „Запоріжжя", якого Чорноморська фльота Росії відмовилася прийняти до свого складу. Причиною відмови стало застаріння систем життєзабезпечення, озброєння і засобів боротьби за живучість. За даними штабу Чорноморської фльоти, корабель „перестав відповідати вимогам сучасного морського бою ще на початку 1980-х років".

8 квітня між Росією і Україною була досягнута принципова домовленість про виведення всіх українських кораблів із Криму та передачу Україні військового майна Збройних Сил України. Також і передачу літаків.

11 квітня Росія почала повертати українські кораблі і піднімати свої затоплені.

Підготував Роман КОЛІСНИК

МИТРОПОЛИТ УПЦ МОСКОВСЬКОГО ПАТРІЯРХАТУ НАЗВАВ ПУТІНА „БАНДИТОМ"

Митрополит Черкаський і Канівський Софроній (Дмитрук), керуючий місцевою єпархією Української Православної Церкви (Московського Патріярхату), виступив із зверненням до земляків-черкащан, які перебувають на державній службі Росії і підтримують Президента РФ Володимира Путіна у військовій інтервенції проти України, повідомляє „Релігія в Україні" з посиланням на черкаський сайт „Про головне".

„Історія цінує тих людей, які незалежно від обставин, місця проживання та громадянства завжди пам'ятають, звідки вони походять, де їх батьківщина, де вкорінений їх пуп,–зазначив митрополит Софроній.–Однак за всю свою історію Україна знала багато випадків зрад. Нікуди не поділися зрадники і в наш час. Розумію–гроші, слава, вплив, влада, а совість де? Де проявлена совість до свого народу?"

Ієрарх УПЦ звернувся до представників вищого ешелону влади Росії, зокрема, до голови Ради Федерації Федеральних Зборів РФ Валентини Матвієнко, яка законодавчо підтримала звернення Президента Росії про введення військ на територію України, а також до міністра культури Росії Володимира Мединського, який був одним з організаторів збору підписів серед російських діячів культури на підтримку дій Володимира Путіна в Криму.

„Мені соромно за вас, Валентино Матвієнко, я ж з вами зустрічався, коли ви приїжджали до Черкас... прикро за ваших родичів, які ще живуть у Черкасах. Тут ваша школа, медучилище, повітря дніпровське–ви ж виросли на цьому, то як же змогли так підло вчинити по відношенню до свого народу, закликаючи того бандита Путіна (його не можна інакше назвати) посилати сюди, на ваших земляків, війська? Я хотів би подивитися в очі міністра культури Росії зі Сміли (місто в Черкаській області). Яка у нього культура? Чи він знає історію, знає про страждання українців?–Звернувся митрополит до колишніх земляків.–Люди добрі, схаменіться! Кому ви служите? Чому ви зрадили батьківщину, виїхали з України і будуєте щасливе життя для росіян, якого там насправді і немає. Чому не хочете будувати його для українців? Якщо ви такі розумні і ваш мозок працює більше, ніж на чотири відсотки, то схаменіться. Виправте свої страшні і злочинні помилки проти свого народу, бо Бог вам цього не простить!"

Нагадаємо, раніше єпископи і священики УПЦ виступили із засудженням військової інтервенції Росії до Криму. Зокрема, протоієрей Олександер Акулов від імені багатьох священиків УПЦ назвав військове вторгнення в Україну „помилковим кроком керівництва Росії".

Глава „військового" відділу УПЦ митрополит Августин (Маркевич) благословив українців на захист країни від зазіхань російської армії.

Інший архієрей УПЦ єпископ Філарет (Кучеров) виступив з відкритою заявою до Президента РФ, в якій закликав його до „стрімкого виведення військ з території України" і попередив про відповідь перед Богом за дії, які можуть призвести до братовбивчої війни між братніми православними народами.

Місцеблюститель Київської катедри УПЦ митрополит Онуфрій (Березовський) двічі просив Росію не допустити збройного конфлікту і зробити все можливе для збереження територіяльної цілісности України.

У свою чергу прес-секретар Предстоятеля УПЦ, голова Синодального інформаційно-просвітницького відділу УПЦ протоієрей Ґеоргій Коваленко заявляв, що, вводячи на Україну війська, Росія порушує заповіді „не убий" і „не бажай дому ближнього твого".

У березні 2014 священики УПЦ приїжджали до Криму для підтримки українських моряків, яких командувач Чорноморською Фльотою Росії Олександр Витко намовляв до зради. У ці ж дні інші священики УПЦ завадили російським військам атакувати українську військову частину в Криму.

Священослужителі УПЦ також свідчать, що кримська криза згуртувала народ України незалежно від конфесій та мови.

РОСІЯНИ ВИСТУПИЛИ ПРОТИ АҐРЕСІЇ

МОСКВА. – „Використання Росією зовнішньої воєнної сили в Україні, яке пов'язане з порушенням суверенітету сусідньої держави і суперечить міжнародним зобов'язанням Росії, цілком не адекватне масштабові окремих порушень в Україні",–наголосили 2 березня члени Ради з прав людини при Президентові Росії. „Хоча відомі випадки сваволі і насильства в Україні з боку різних політичних сил, інформація про нібито напади, безлади і вбивства на території Криму невірогідна і перебільшена",–заявив член Ради Андрій Юров, який перебував у Криму. „Використання збройних сил здатне викликати подальшу ескаляцію насильства і ще масштабніші порушення прав людини",–заявили російські правозахисники.

(Радіо „Свобода")

УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ СТАЛА РОСІЙСЬКИМ УЧИЛИЩЕМ

Курсанти вірні своїй присязі співають гимн України, 20 березня 2014 р.

Зранку 19 березня Академія Військово-Морських сил України ім. Павла Нахімова працювала в штатному режимі, але вже о 16-й годині того ж дня в одному з приміщень відбулося зібрання трудового колективу та курсантів. На нараді присутнім повідомили про бажання міністра оборони Росії зберегти Академію, але перейменувати її на Військово-морське училище.

Викладачам запропонували два варіянти: або залишитися працювати в навчальному закладі або виїхати на материкову Україну. Курсантам запропонували залишитися і прийняти російську присягу. На таку пропозицію пристали деякі курсанти, котрі є корінними кримчанами, натомість решта, близько сімдесяти людей, залишилися вірними присязі.

20 березня о п'ятій годині вечора в Академії відбувся урочистий спуск українських прапорів. Для багатьох курсантів та їхніх викладачів це був трагічний момент. Вони виглядали засмученими та розгубленими, у багатьох на очах були сльози.

На урочистій церемонії підняття державного прапору Російської Федерації не були присутні курсанти, що залишилися вірними присязі, але частина з них вийшла зі стін академії й заспівала Гимн України.

* * *

–Зараз на нас чиниться шалений тиск: щодня нам обіцяють буквально золоті гори, якщо ми станемо на бік Росії. Ми, звісно, не віримо в ці казки. Нам не потрібні ці золоті гори, високі зарплати. Нам

потрібна наша країна, наша держава, наш український народ. Ми присягали йому на вірність і ніколи в житті не зрадимо. Ми хочемо звернутися до голови Верховної Ради України та виконуючого обов'язки президента України, головнокомандувача Олександра Валентиновича Турчинова: „Будь ласка, заберіть нас на материкову Україну, дайте нам можливість і надалі служити Україні й українському народові. Ми готові захищати нашу державу, яка зараз у небезпеці, ми готові до всього, тільки зверніть на нас увагу і допоможіть нам повернутися на територію нашої країни.

– На нас тиснуть курсанти, що перейшли на інший бік. Вони весь час розповідають нам про те, що наша держава залишила нас напризволяще, що ми не потрібні їй і що ніхто нас не стане забирати. Нам пропонують забути про Україну й зрадити присязі. Дуже складно в цих умовах зберігати спокій. Але ми віримо, що це неправда, ми знаємо, що нас неодмінно заберуть, ми цього дуже чекаємо.

Курсант

СПРАВЖНІ РЕЗУЛЬТАТИ РЕФЕРЕНДУМУ В КРИМУ

Тільки 15 відсотків проголосувало за приєднання.

На веб-сайті „Голови Ради Росії з розвитку громадянського суспільства і прав людини" опубліковано блог, який був швидко знесений, неначе це були токсичні радіоактивні відходи. Згідно зі звітом Ради про березневий референдум анексувати Крим, явка виборців була дещо більше 30% населення з правом голосу. З них тільки половина проголосувала за приєднання–це означає, що тільки 15 відсотків кримчан проголосували за приєднання до Росії.

Доля Криму була вирішена 15-ма відсотками кримчан, які голосували на користь об'єднання з Росією (під пильним оком озброєних автоматами Калашникова солдатів).

Офіційні кремлівські результати: 97% для анексії, явка 83 відсотків, та відсотків кримчан, які голосували на користь–82%.

Результати Ради з прав людини президента: 50% за приєднання, явка 30%, відсотків кримчан, які голосували на користь 15%.

Люди Путіна негайно викинули цей „нещасний" звіт з сайту, але член ради Світлана Ганнушкіна говорила на цю тему на каналі 24, що кримські голоси „дискредитували Росію більше, ніж було в мріях іноземних аґентів".

У Криму лише 1000 татар взяли участь в незаконному референдумі. При цьому загальна кількість виборців з них становить 185 тисяч. Про це повідомив лідер кримськотатарського меджлісу Рефат Чубаров на прес-конференції в Сімферополі. Чубаров заявив про „вакханалії" і масові фальсифікації на референдумі, коли на ділянках приписували голоси.

ДЕНИС БЕРЕЗОВСЬКИЙ, КОМАНДУВАЧ ВМС УКРАЇНИ, ЗРАДИВ ДЕРЖАВУ

Командувач Військово-морських Сил України Денис Березовський 2 березня склав присягу на вірність „народу Криму", тобто самопроголошеній владі АРК.

„Клянуся виконувати накази верховного головнокомандувача АР Крим та Севастополя.... мужньо захищати життя та свободу мешканців АР Крим та Севастополя",– зазначив Березовський.

Денис Березовський був призначений на посаду командувача військово-морських сил Збройних Сил України 1 березня: відповідний указ за підписом в.о. президента.

Генеральна прокуратура України порушила проти Дениса Березовського кримінальну справу за „Державну зраду". Перед цим самопризначений прем'єр-міністер АР Крима Сергій Аксьонов зачитав власний наказ: „Наказую усім військовослужбовцям ВМС Криму, які несуть службу на території Севастополя, вважати такими, що не підлягають виконанню будь-якого рішення, наказу та розпорядження самопроголошених органів та урядових осіб України, у т.ч. і незаконно призначеного міністра оборони Тенюха І.І."

Контр-адмірал Березовський був заступником командувача ВМС з бойової підготовки, начальником управління бойової підготовки.

Раніше командувачем ВМС ЗС України був Юрій Іл'їн.

(„Українська правда")

ЗРАДНИК ВМС УКРАЇНИ ПЕРЕМАНЮВАВ ОФІЦЕРІВ НА СТОРОНУ РОСІЇ

Екс-командувач Денис Березовський 3 березня увірвався у штаб Військово-Морських Сил України у Севастополі і вимагав від керівного складу перейти на сторону Росії.

Про це „Українській правді" повідомив голова медія-центру Міноборони Криму Владислав Селезньов.

„Новопризначений командувач контр-адмірал Сергій Гайдук виступив перед офіцерами командування Військово-Морських Сил. Після його виступу офіцери виконали державний гимн України та присяглися служити народу України, а Березовського разом з тими козаками виштовхали за межі командування",–додав Селезньов.

Євген КЛЕН

БІЯТЛОНІСТКИ ПРИСВЯТИЛИ „ЗОЛОТО" ОЛІМПІЯДИ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ

Українські спортсмени на Олімпіяді в Сочі не змогли залишитися байдужими до тих подій, які відбуваються в Україні. Крім того, вітчизняна делеґація на XXII зимових Олімпійських іграх на чолі із Сергієм Бубкою, президентом Національного олімпійського комітету України, офіційно звернулася до Міжнародного олімпійського комітету (МОК) із проханням дозволити їм вдягнути чорні жалобні пов'язки, щоб ушанувати загиблих у Києві, але від МОК була отримана відповідь, що, згідно з Олімпійською хартією, зробити це неможливо.

Тому команда українських лижниць у складі Марини Лісогор і Катерини Сердюк не вийшла на старт півфіналу спринтерських змагань Олімпіяди. Також Богданна Мацьоцька й Олег Мацьоцький відмовилися від участи в іграх у Сочі через події в Україні. Вони заявили, що „вкрай обурені діями Януковича, котрий замість того, щоби вирішити конфлікт перемовинами з Майданом, чого ми до кінця сподівалися, їдучи на Олімпійські ігри в Сочі, „потопив найостанніші надії українців у крові".. порушивши при цьому одвічний принцип Олімпійських ігор–мир під час їхнього проведення"–підкреслюють Мацьоцькі. „На знак солідарности з борцями на барикадах Майдану й на знак протесту проти бандита-президента та його холуйського уряду ми відмовляємося від подальшого виступу на Олімпійських іграх в Сочі 2014 року,– оголосили вони.–Вічна пам'ять полеглим героям за Волю України! Слава Україні та її Героям!" В Олімпійському селищі Сочі 20 лютого відбулися збори Олімпійської збірної України на чолі з п. Бубкою. Олімпійці вшанували пам'ять загиблих співвітчизників в Україні хвилиною мовчання.

21 лютого відбулася тріюмфальна для нашої Батьківщини жіноча естафета в біятлоні. Україна виграла друге золото зимових Олімпіяд у своїй історії. Першою стартувала Віта Семеренко. Вона припустилася лише однієї помилки в стрільбі стоячи й закінчила свій етап на третьому місці. За нею наймолодша учасниця команди Юлія Джима видала просто фєєричний відрізок: чисто пройшовши дві стрільби,

вона зуміла істотно відірватися від росіянки Ольги Зайцевої та передала естафетну паличку. Валя Семеренко, котра бігла третьою, стрільбу лежачи пройшла без хиб, але збилася під час стрільби стоячи, використавши три додаткових набої. Через це величезний гандикап України розтанув, але капітан збірної Олена Підгрушна відстрілялася з однією хибою, а на вирішальній останній стрільбі поцілила всі мішені та побігла до фінішу. Свою перемогу на Олімпіяді в Сочі біятлоністки присвятили українському народу.

Після фінішу Олена Підгрушна заявила про те, що вболівальники на російському стадіоні поводилися геть неспортивно. „Змовчати неможливо. Уперше в житті бачила таке, хоча зазвичай російські вболівальники добре підтримують українських спортсменів–на трасі й на трибунах. Завжди так само радіють і вболівають за нас, як і ми–за росіян. Сьогодні ми бачили, як росіяни раділи хибам Валі Семеренко, як російські вболівальники кричали нам на трасі, згадуючи війну, як вигукували „промахніться", „падайте" тощо. Я бігла й не вірила в те, що таке можуть кричати російські вболівальники. Це–не ті люди, котрі виходять на трасу і вболівають за спорт. Ті крики та вигуки, що були на трасі, просто не вкладаються в голові. Відмовляюся вірити в те, що росіяни так можуть. А це–факт",–зазначила біятлоністка. „Це почалося з першого етапу. Настільки важко було це знести. Російська сторона, навпаки, повинна підтримувати українців. Ти біжиш, тебе полишають сили, а тобі в спину кричать таке. Звісно, дехто підтримував. Спасибі їм за це",–додала Валентина Семеренко.

НА ЗНАК ПРОТЕСТУ У ВІДКРИТТІ ПАРАЛІМПІЯДИ ВЗЯВ УЧАСТЬ ЛИШЕ ОДИН СПОРТСМЕН З УКРАЇНИ

(7 березня 2014). – На відкритті Паралімпіяди вийшов лише один український спортсмен, а не вся команда, у знак протесту проти агресії Росії–Михайло Ткаченко (у нього немає ніг, він пересувається на візочку або на протезах).

„Зазвичай при відкритті Паралімпіяди виходить вся команда. Таким чином наша команда підкреслює протест проти вторгнення агресорів і окупантів на нашу землю",–пояснив міністер молоді і спорту Дмитро Булатов. Це одностайне рішення команди і президента паралімпійського Комітету України.

Роан ЖУРБА

ПАРАЛІМПІЙЦІ – ПАТРІОТИ!

Українська збірна їде із Сочі з медалями й четвертим місцем

Президенти паралімпійських комітетів країн-учасниць Ігор у Сочі–Німеччини, Норвегії, Австрії й інших–підтримали пропозицію Валерія Сушкевича, президента Національного паралімпійського комітету України, котрий відкрито закликав іґнорувати запрошення президента Росії Владіміра Путіна на врочистий прийом, і не прибули на нього.

А ще 12 березня Україна поповнила медальну скарбничку на Паралімпіяді трьома нагородами в лижних гонках. Спочатку представник Миколаєва Максим Яровий посів третє місце в перегонах на кілометровій дистанції. Для українського спортсмена цей успіх став другим на Паралімпіяді–раніше він виграв „срібло" в біятлоні на дистанції 7,5 км. Потім Ялія Батенкова в спринті на кілометровій дистанції. Для неї ця нагорода–третя: Юля вже виграла „бронзу" в біятлоні та „срібло" в 15-кілометровій лижній гонці. А в останньому медальному змаганні того дня Оксана Шишкова здобула „бронзу" в лижних гонках (спринт на 1 км, жінки з порушеннями зору).

14 березня в скарбничку збірної України на Паралімпіяді біятлоністка Олена Юрковська поклала ще одну нагороду: у гонці сидячи на 12,5 км вона завоювала бронзову медаль. На перегонах українка йшла другою, але спортсменка з Німеччини неймовірним ривком відіграла 20-секундне відставання й відтіснила Олену на третю позицію. Біятлоністка Олександра Кононова натомість виборола золоту медалю на дистанції 12,5 км, а Григорій Вовчинський виграв гонку на 15 км.

Наступного дня українська команда у складі Віталія Лук'яненка, Ігоря Рептюка, Юрія Уткіна й Олени Юрковської здобула „срібло" у відкритій лижній естафеті 4х2,5 км.

В останній день зимових Паралімпійських ігор українські спортсмени заавоювали чотири медалі в лижних гонках. У гонці на 5 км стоячи 30-річна Юлія Батенкова фінішувала другою, а 23-річна Олександра Кононова–третьою. У перегонах на 5 км у візках 32-річна Людмила Павленко посіла друге місце, програвши німкені Андреа Ескау 18,4 секунди. Останню медалю для України виборов 24-річний Максим Яровий у гонці на 10 км у візках. Він фінішував другим, поступившись канадійцю Крісу Клебло 14,5 секунди.

Не можна не згадати також про те, що в Сочі українські спортсмени протестували проти аґресії Росії й інтервенції її військ у Крим. Коли звучав Державний Гимн України на церемонії нагородження, паралімпійці затуляли медалі рукою. Спершу спортсмени взагалі хотіли знімати медалі, однак, за статутом Паралімпійських ігор, команду можуть дискваліфікувати за це на вісім років. Паралімпійська збірна України 16 березня на церемонії закриття Олімпійських Ігор у Сочі також улаштувала акцію протесту проти дій Росії в Україні.

Тарас РОМАНЮК *(Бі-Бі-Сі)*

УКРАЇНЦІ В СОЧІ: МЕДАЛІ ДЛЯ ІНШИХ КРАЇН

На Олімпіяді-2014 сім медалей українці отримали під прапорами інших країн. Ця статистика вражає: п'ять золотих, срібна і бронзова медалі. Сім нагород–це на одну більше, ніж українська збірна здобула на шістьох Олімпіядах часів незалежности. Спричинена низьким фінансуванням українського спорту тенденція до невпинного відтоку перспективних спортивних кадрів за кордон нарешті знайшла реальне підтвердження на Олімпіяді.

Занепад українського спорту розпочався зі зникнення дитячо-юнацьких шкіл і спортивних секцій. Для гокею, фігурного ковзання і ковзанярського спорту старт цьому процесові дало зникнення ковзанок. Спортовці змушені реґулярно шукати собі нових партнерів.

Олена Савченко з Обухова Київської области за порадою друзів поїхала до Німеччини, в групу до молодого тренера Інґо Штоєра, який для 20-річної дівчини підшукав Робіна Шолкови. Пара проґресувала надзвичайно швидко і вже сьогодні–чотириразовий чемпіон світу і Европи, бронзовий призер Олімпіяди-2010 і 2014.

Тетяна Волосожар з Дніпропетровська здобула олімпійські медалі під прапором Росії разом з Максимом Траньковим. Її спокусила пропозиція з Росії від Ніни Мозер, киянки, яка залишила Україну через конфлікти з владою ще у середині 1990-их років. У Сочі пара виграла дві золоті нагороди–спершу в командній першості у складі збірної Росії, а потім в окремих змаганнях спортивних пар.

У 1998 році поїхала до Білорусі провідна українська фристайлістка Алла Цупер з Рівного, рятуючи свою кар'єру. У Сочі вона стала олімпійською чемпіонкою для Росії.

Від українського безладу в 2008 році поїхав з України майстер шорт-треку Володимир Григор'єв з Шостки Сумської области. Змінивши громадянство, В. Григор'єв став триразовим чемпіоном Европи, віце-чемпіоном світу, в Сочі здобув срібло для Росії.

Антон Кушнір з Радивилова Рівненської области виїхав до Білорусі, бо не бачив перспектив на батьківщині. В Сочі 29-річний білорус українського походження виконав вражаючий за складністю стрибок з трьома сальдо і п'ятьма ґвинтами і став олімпійським чемпіоном.

33-річний бобслеїст Олексій Воєвода з села Калиновиці Чернігівської области в парі з Олександром Зубковим виграв золото. До Росії Олексій разом з батьками переїхав у ранньому дитинстві, коли батька службово перевели до Адлера.

Історії олімпійців українського походження, які перемагають під стягами інших країн–це українські реалії, в яких спортовець не є творцем власного щастя, а залежить від створених для нього умов.

Володимир БОНДАРЕНКО
Керівник Інституту політичних та соціологічних досліджень ім. Т. Г. Шевченка

ДОЛЯ РОСІЇ ВИРІШУЄТЬСЯ В УКРАЇНІ

Держдума Росії ухвалила законопроєкт по реформі місцевого самоврядування, що передбачає відміну прямих виборів мерів і загальноміських депутатів в крупних містах. Реформа торкнеться 67 міст, 56 з яких–центри реґіонів. У них населення обиратиме лише депутатів районних рад, які будуть вибирати мерів.

Це означає, що у Росії, як і в інших країнах СНД, простір свободи вибору для громадян дедалі зменшується. Путін, Лукашенко, Назарбаєв фактично стали пожиттєвими президентами. У Росії нещодавно пройшли вибори мера Москви. Опозиційний кандидат Олексій Навальний несподівано для влади набрав високий відсоток голосів, наблизившись до провладного висуванця Сергія Собяніна. І це попри шалений адмінресурс. Кремль зрозумів: якщо прямі вибори мерів не відмінити, то незабаром у Москві, Петербурзі та інших великих містах можуть перемогти опозиціонери.

Раніше такі вибори не проводили в Татарстані, Башкирії та деяких інших республіках. Але це пояснювали національними особливостями. Тепер демократичну вивіску зняли з усієї Росії, а країна скочується до тоталітаризму. У ній для громадян не лишилося ні свободи слова, ні свободи вибору.

Спротиву цій законодавчій ініціятиві не буде. Президент Володимир Путін створив міцну вертикаль влади, має конституційну більшість у Думі. Приручив усіх олігархів, фактично зачистив опозиційні партії. До того ж ціни на нафту у світі тримаються на досить високому рівні, країна має потужний фінансовий потенціял. Звичайно, невдоволення росіян режимом потроху зросло і колись закінчиться бунтом–безглуздим і нещадним. Але наразі передумов до нього нема.

Путін чудово розуміє, що доля Росії вирішується в Україні. Якщо нам вдасться інтерґуватися в Евросоюз, усі росіяни побачать переваги европейської моделі розвитку. Польща за кілька років стала модерновою країною з чудовою інфраструктурою та високим рівнем життя населення. Якщо наша держава піде по цьому шляху, то для росіян це стане найпереконливішим прикладом, адже кожен третій має родичів в Україні. Тому Кремль і пробує задавити братню країну, народ якої кинув виклик деспотизму.

Записав Олександр ГУНЬКО

Мирослав ОСТАПЮК

РОСІЙСЬКИЙ ІНТЕРЕС У ВСЬОМУ СВІТІ?

Основою російської зовнішньої політики мусить бути, таким чином, економічне панування в басейні Чорного моря (З книги Петра Струве *Велика Росія*, про пляни Росії в басейні Чорного моря 1914 р.). Сто років тому П. Б. Струве, російський економіст, філософ, історик, публіцист, співавтор „Маніфесту Російської соціял-демократичної робітничої партії", а в цілому закінчений шовініст і білогвардієць, виклав програму зовнішньої політики Росії на майбутнє.

Кремлівські неошовіністи на чолі зі своїм маленьким диктатором до цього всього доповнили ще й воєнно-політичний аспект. Оговтавшись після першого розвалу імперії, Росія, при пасивному споглядянні держав світу, і їх невтручанні (а апетит, як відомо приходить під час їди) почала завойовувати по-новому плацдарм в басейні Чорного моря. На початку Придністров'я, потім Абхазія і Осетія, Крим, Одеська область, східні кордони України на черзі. „Вона створює такий собі „пояс вірности", опрацьовуючи піратські дії, так звану зовнішню політику, несусвітною брехнею. Президент, міністер закордонних справ, представник Росії в ООН заводять розбалянсованим хором так, що кінці з кінцями не сходяться. Навіть близька до Путіна А. Меркель дипломатично зауважила, що у Володі не все в порядку з головою. Можливо, це і так, а й можливо, це закладено в генах. „Серед москалів завжди і скрізь можна знайти фальшивих свідків, бо до тієї міри здеморалізовані в них поняття, що штука обманювати рахується майже ознакою високого розуму..." (Корб Йоганн, австрійський дипломат *Щоденник подорожі в Московію*. Відень, 1701 р.)

„У москалів нема ніякого сорому перед брехнею, ніякого збентеження перед відкриттям обману. З цієї країни до такої міри викинене зерно дійсного добродійства, що самий злочин має славу добродійства..." (Баклай, XVII ст., англійський мандрівник). Він відвідав Україну, Османську імперію і у своїх записах порівняв ці країни стосовно рівня свободи в них. То що ми можемо чекати від сучасних нащадків московітів?

Але найгірше те, що при таких їх історично відомих „здібностях", вони сьогодні володіють надзвичайно потужною пропаґандистською машиною, яка переробляє і „облагороджує" все це їхнє лайно,

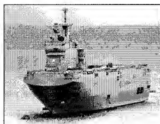
розносячи сморід по всьому світу.

Можливо, опоненти звинуватять мене в недемократизмі, навіть радикалізмі, але я твердо переконаний, що на сьогодні нашій оновленій державі потрібна здорова, правдива, европейська пропаґандистська система. Необхідний орган–а це має бути міністерство пропаґанди, яке взяло б під свою опіку, якщо хочете контроль, всі наші виховні інституції: школи, вузи, громадські організації, клюби і т. д., з питань патріотичного, світоглядного, історичного та іншого виховання населення, особливо молоді. Тут непочатий край роботи.

Церква та інші релігійні заклади теж повинні бути під опікою цього міністерства. Духовні проповіді наших отців іноді не те що низькопробні, а й у завуальованій формі несуть нездорові, непатріотичні зерна мирянам.

(„Свобода")

США ЗАТУРБОВАНІ ПРОДАЖЕМ ФРАНЦУЗЬКИХ КОРАБЛІВ РОСІЇ

У зв'язку з кризою в Україні, США затурбовані плянованим продажем французьких Mistral десантних кораблів Росії. Вашинґтон закликав Париж відмовитися від продажу Mistral Росії.

Париж відреаґував на те, що його позиція „залишається незмінною" і Франція відкладає рішення, щоб розірвати договір. Постачання першого корабля плянується в жовтні і рішення про скасування достави буде зроблено тоді. Якщо...

Росія відповіла, що вона буде захищати свої права відповідно до договору.

Росія і Франція підписали в червні 2011 року контракт на закуп двох Mistral десантних кораблів для ВМФ РФ. Вартість операції оцінюється на суму понад один мільярд евро.

Деякі союзники Франції із НАТО висловлювали заклопотаність, критикуючи постачання новими технологіями, які Москва може використи проти своїх посткомуністичних сусідів.

Ці побоювання посилились після військових дій Росії проти Грузії в 2008 році.

Великий десантний корабель Mistral має майже 24 тисяч тонн переміщення, може перевозити 40 танків, 450 вояків і 16 важких вертольотів.

RP, PAP

ПОПУЛІСТСЬКІ ПРИЯТЕЛІ РОСІЇ в ЕВРОПІ

Друкуємо, дещо скорочено, статтю в перекладі з польського часопису „Gazeta".

Серед тих, хто обороняє росіян в Україні від неонацистів і неофашистів, Путін має досить своєрідних союзників на берегах головного струму европейської політики: угорська партія Jobbik, французький Народний фронт (НФ), бельгійський Флямандський Belang чи інші скрайні групи,–пише британський тижневик *Економіст*.

В основному це націоналістичні партії, ультраправі, які наставлені проти Европейського Союзу (ЕС) і Сполучених Штатів; криза в Україні і анексія Криму виявили особливо сильні їхні симпатії до Путіна,–пише *Економіст*.

Були часи, коли союзники Кремля рекрутувалися в основному серед лівих партій, які все ще існують, наприклад, у Греції–проросійські комуністичні партії, але останнім часом симпатії до Росії виявилися в основному серед правих націоналістів. Знаменно, що на „спостерігачів" референдуму в Криму Москва запросила представників Jobbik, НФ, Vlaams Belang, партії Свободи Австрії, Лігу Півночі Італії, „лівих з Греції та Німеччини, а також широкий асортимент екцентриків. Вони заявили, що референдум, який більшість західних урядів визнав незаконним, пройшов зразково"–продовжує *Економіст*.

„Що европейські скрайні праві бачать у Путіні?(...) Для багатьох з них привабливим є мускулярний націоналізм президента Росії, акцент, який він ставить на християнські традиції і те, що він взяв під контролю держави особливо важливі сектори економіки"–пояснює часопис, додавши, що інший спільний знаменник, який в'яже ці партії і Москву, є нехіть до світового порядку, в якому домінують США та Европейський Союз.

З цього користь для Путіна є та, що завдяки таким поплентачам він отримує ще один інструмент для своєї пропаганди і впливу.

„Флірт Росії з европейськими скрайніми правими став очевиднм у 2008 році, коли Jobbik підтримав російську інтервенцію у Грузії. Москву підтримали теж популістські групи в Болгарії та Словаччині. З тих пір, пропаґанда Росії досягла Західну Европу… Лідер НФ Маріна Ле Пен була прийнята в Москві з почестями, вона побувала в Криму минулого року"–додає *Економіст*.

Як пояснив радник Ле Пена Людовіц де Данне, ультраправі партії поділяють точку зору Путіна щодо об'єднаної Европи та ґлобалізації; підтримують теж–як він–протекціонізм, і новий уряд у Києві вважають „незаконним". Кримський референдум був, на їх думку, правовий і оправданий для частини російського місцевого населення. Відповідно до арґументів европейських популістів, зближення України з

ЕС і США призведе нову українську владу „до опресовування Міжнародим валютним фондом та використання природних ресурсів",–цитує *Економіст* опінію де Данне, який також заявив, що евроскептичні партії виступатимуть в Европарляменті об'єднано щодо внутрішньої політики, але не втручатимуться в справи зовнішньої політики.

Путіна також підтримав лідер британської Партії незалежности Сполученного королівства, Ніґел Фараж, який сказав, що, хоча він не підтримує методів російського президента, однак захоплюється „майстерністю, якою він завів у дике поле Америку й Европу… Европа має кров на руках, бо підняла надії українців на вступ до ЕС і тим спровокувала Путіна",–сказав Фараж під час теледебатів.

Путін, проте, не задоволиться підтримкою скрайніх партій і поширюватиме свій вплив,–прогнозує *Економіст*.

Хоча Москва зміцнюватиме зв'язки з антиістаблішментськими скрайніми правими партіями, але теж не відмовиться від контактів з іншими політичними елітами, як у випадку з Угорщиною, де встановлено тісну співпрацю з прихильником Росії прем'єр-міністром Віктором Орбаном.

Сьогодні популістські групи не в силі значно змінити напрямок европейської зовнішньої політики, однак можуть змусити центристські партії піти на поступки й натискати на европейські уряди змінити напрям політики.

З ДИЯВОЛОМ: ВИПРАВДУВАЧІ ПУТІНА В НІМЕЧЧИНІ

Друкуємо в перекладі з англійської вийнятки із обширної статті Пола Ґреґорі в часописі „Forbes". Ґреґорі–науковий співробітник Інституту Гувера, професор економіки Університету Гюстона, штат Тексас, професор Німецького інституту економічних досліджень у Берліні, голова Міжнародної консультативної ради Київської школи економіки. ***Редакція***

Чверть століття після закінчення холодної війни, німецькі соціялдемократи, як і раніше, ідеологічно прикривають російського ведмедя разом з їх вилитими братами–екс-комуністами Лівої партії. Ці видатні німецькі виправдувачі Путина [від Versteher або, буквально „ті, що розуміють"] служать на першій лінії захисту Путіна від значних европейських санкцій за „аншлюс" Криму.

Після холодної війни, клептократи Кремля можуть обійтися без шпигунів і, щоб робити свою брудну справу, вони повернулися до лобістів.

Росія, Інк [inc.–англійське слово „ікорпорований", тобто „бізнесова Росія"] використовує два типи економічних важелів проти Німеччини:

По-перше, Німеччина стала більше, а не менше, залежна від російських енергоносіїв в роках влади Путіна. Німці розуміють, що вони будуть у холоді без „Ґаз-Путіна", як його називають в деяких колах. Або газ Путіна, або дуже високі ціни на електроенергію загрожують легендарному конкурентоспроможному виробництві Німеччини, Інк.

По-друге, хоча в цілому торговельному балансі Німеччини з Росією тільки вісім відсотків, найбільші гравці Німеччини, Інк (Siemens, Eon, RWE, тощо) мають великі інвестиції в Росії. Якщо Путін забрав би ці інвестиції, коли він пожирав Крим, вони опинилися б у великій біді. Німеччина, Інк просто мовчить.

Особливо крикливим Versteher-ом Путіна є Ґергард (Ґерд) Шредер (канцлер Німеччини з 1998 по 2005 р.), який очолює раду директорів Nord Stream, північного маршруту газопроводу з Росії до Европи. Власником контрольного пакета компанії Nord Stream є російська державна газова компанія „Ґазпром". Прозвана „Ґаз-Ґерд" [гра слів: „Ґерд"–нім. газова плита] офіційний гонорар один мільйон долярів робить Шредера слухняним співробітником пана Путіна.

„Ґаз-Ґерд" заслужив свою винагороду як представник російської моральної еквівалентности. Хоча він визнає, що анексія Криму порушує міжнародне право, та він, коли був канцлером, наказав послати німецькі літаки в сербсько-косовському конфлікті без схвалення ООН. „Ніякої різниці взагалі між цими двома подіями немає,–стверджує колишній канцлер.–Якщо ми засудили б захоплення Путіном Криму, тоді нам треба б визнати також нашу власну провину."

Видатні німці з інших верств суспільства присдналися до хору виправдувачів Путіна. Помітна німецька феміністка скаржилася, що „в ці дні і тижні ми бачили безпрецедентне спотворення фактів (проти Путіна)." Німецька віце-президент Комісії ЕС повторила байку Путіна про те, що новий неонацистський уряд в Києві складається зі „справжніх фашистів".

Німецькі політики, які насмілюються порівнювати Путіна до Гітлера, ризикують своєю кар'єрою, як цінований міністер фінансів в уряді Меркель, Вольфґанґ Шаублє, дізнався після того, як він сказав у клясі до школярів: „Ми знаємо про це все з історії. Гітлер узяв Судети такими самими методами–і багато іншого. Тому ми повинні сказати росіянам, що ми не порівнюємо вас з ким завгодно, але ви повинні знати, що такі речі не можуть бути дозволені."

Меркель покликала Шаублє на килим за таку „безвідповідальну промову", після гарячого вибуху обуреної опозиції і преси. Міністерство закордонних справ Росії викликало на скаргу посла Німеччини, і

Шаублє довелося зробити цілий ряд „ток-шоу", щоб вибачитися за свою промову.

* * *

Російські спецслужби штурмували кримський парлямент перед світанком, замкнули двері, дозволили вступ тільки проросійським депутатам, назначили локального боса мафії (чия партія набрала 4 відсотків у минулих реґіональних виборах) на маріонеткового главу Криму й проголосили поспішний референдум про анексію–усе це без кворуму.

Кримський референдум, який здійснювався під наставленими дулами російських автоматів Калашникова, без міжнародних спостерігачів, закінчився вислідом радянської епохи–97 відсотків, незважаючи на те, що залякані кримські татари, етнічні українці та білоруси складають 36 відсотків населення. Обстеження, проведене наприкінці демонстрацій Евромайдану, виявило, що менше 40 відсотків було за приєднання Криму до Росії. Менше 40 відсотків порівняти до майже 100 відсотків! Чи це може бути правдою?

Російські війська використовували цивільні живі щити, щоб взяти українські ґарнізони без єдиного пострілу. Використання живих щитів є військовим злочином.

Незважаючи на ці факти, серйозні мужі, як 95-річний Ґельмут Шмідт (канцлер 1974-1982), є одним з путінських Versteher-ів. Шмідт заявив в інтерв'ю, що „якщо ви поставите себе на місце Путіна, ви, швидше за все, у випадку Криму, вчинете так, як він."

Антиамериканізм є ще одним з основних продуктів Путін-Versteher-ів. Вигуки: „Без зброї масового знищення, Ґуантанамо і підслуховування розмов з мобільного телефону Анґі [Меркель]"–це достатньо, щоб переконати половину всіх німців на користь „золотої середини" між Росією і Америкою.

Пропаґандисти Путіна зрозуміють істину російського вторгнення в Україну. Вони знають, що немає ніякого істотного українсько-російського етнічного насильства. Вони знають, що тимчасовий уряд України не просяклий нацистами. Вони знають про брудні прийоми, якими взяли під контроль уряд Криму і оголосили 97 відсотків в голосуванні, як за радянських часів, під пильним оком російських військ. Вони просто роблять свою роботу, переконуючи, що чорне є білим, а червоне–синім.

http://www.forbes.com/sites/paulroderickgregory/
http://paulgregorysblog.blogspot.com/

• Канцлер Німеччини Анґеля Меркель провела телефонну бесіду з Петром Порошенком, привітавши його з перемогою.

• Еврокомісар з питань енерґетики Гюнтер Еттінґер: „Україна повинна судитися за вкрадені Росією енерґетичні активи".

Ярослав СЕРЕДНИЦЬКИЙ

ВІДЗНАЧЕННЯ 125-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ГЕНЕРАЛА ПАВЛА ШАНДРУКА

(Народився 28.02.1989 р., с. Борсуки Кременецького повіту Тернопільської області; помер 15.02.1979 р., м. Трентон США)

1 березня 2014 року жителі Тернопільщини та гості з Києва і Львова відзначили цю урочисту дату на Батьківщині нашого славного земляка, генерала-хорунжого Армії УНР під час Визвольних змагань 1917-1920 років і командувача Української Національної Армії в 1945 році (генерала-поручника, а потім на еміграції–генерала-полковника) Павла Шандрука. Біля середньої школи його рідного села Борсуки зібрались учні, вчителі, місцеві жителі, чисельні гості та представники засобів масової інформації. Після спільної молитви сільська духова оркестра виконала гимн України та національні патріотичні пісні.

Урочистий мітинґ відкрив голова Борсуківської сільської ради. Родичі ген. Павла Шандрука і чисельні гості поклали квіти до пам'ятної дошки на стіні школи. З привітаннями виступили голова Лановецької районної ради Олександер Блажейчук, провідник Львівської організації ОУН (д) Ярослав Середницький, письменник і драматург Василь Фольфарочний (м. Київ) та ін. Основні дати і події життя і боротьби ген. Павла Шандрука за волю України висвітлили вчителі та учні старших класів школи. Присутні ознайомились з виставкою друкованих матеріялів та вдало підібраною комп'ютерною інформацією, присвяченою ген. Павлові Шандруку.

Урочистості в Борсуках. Виступає Ярослав Середницький.

Урочисту Академію продовжили в, недалекому від Борсуків, районному центрі Ланівці Тернопільської области. Доповіді та виступи розкрили велич особистости генерала-полковника Павла Шандрука–видатного українського полководця, військового теоретика та історика, публіциста, письменника і громадського діяча. Це, зокрема, доповіді

Президія Урочистої Академії в Ланівцях.

хорунжого 1-ї Української дивізії УНА Романа Колісника (Канада), професора Торунського університету Еміліяна Вішки (Польща), старшого наукового співробітника Інституту українознавства ім. Івана Крип'якевича НАН України Андрія Боляновського (м. Львів), директора видавництва „Мандрівець" Богдана Фенюка (Тернопіль), автора історичних розвідок про генерала Павла Шандрука Ярослава Середницького (м. Львів), Провідника ОУН на Кременеччині Василя Олійника, члена Організаційного комітету святкувань Ярослава Ґаляса (м. Ланівці) та ін.

Присутні одноголосно прийняли пропозиції Організаційного комітету щодо реалізації заходів із вшанування 130-річчя від дня народження генерала Павла Шандрука в 2019 році. Перед святкуванням статті про генерала Павла Шандрука надрукували газети Лановець і Кременця Тернопільської области, Сокаля, Львова і Тернополя. Присутні мали можливість придбати випущену до ювілею видавництвом „Мандрівець" (м. Тернопіль) книжку Ярослава Середницького „Ґенерал Павло Шандрук і антигітлерівська військова опозиція". Інформацію про книжку можна отримали на сайті Видавництва „Мандрівець" (Тернопіль).

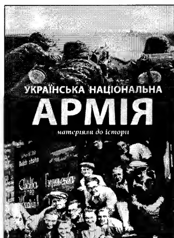
ПОШУК з РОСІЇ

Я із Росії, мій дід–син ворога народу СССР, переховувався в Галичині,–вступив у ряди „Галичини"–стрілець Карасів Іларіон загинув в боях під Бродами. Це все, що знаю від бабусі. Може хтось більше знає про нього, або хоча би місце поховання.

Відомості слати до „Вістей комбатанта" або на е-пошту:
arkushai@ukr.net

КОЛИ Є ПРОБЛЕМИ З СУСПІЛЬНОЮ ОПТИКОЮ

„Українська Національна Армія. Матеріяли до історії", збірник статтей. Упорядкування Романа Колісника. Київ, „Ярославів Вал", 2013

Історія–це не тільки те, що було, а й те, що ми думаємо про нього і як його розуміємо. Незрідка буває така ситуація, що виникає великий розрив між тим, що було, і тим, що ми про те думаємо і як розуміємо його. Так вийшло в українців із усім тим, що було в Другій світовій війні. Тисячі томів фальсифікації та спекуляції поставлені на службу жорстокому спотворенню реальних подій та обставин, що мало створювати вигідне враження для комуно-імперської пропаґанди, котра послідовно витворювала свої міти. Після розвалу СРСР майже в усіх колишніх його республіках розпочався інтенсивний процес демітологізації. Особливо багато роботи історикам, оскільки саме історія в СРСР була тільки квазінаукою; це була обернена в минуле політика. Все звідти інтерпретувалося так, щоб переконати читача: все під цими небесами діялося саме так, як витлумачують запопадливі в служінні імперії писарі від історії. І діялося воно саме для того, щоб настала Жовтнева революція, а далі–соціялізм і, нарешті, комунізм. Це справді ціле мистецтво–спекулятивна інтерпретація фактів. Радянські історики ним оволоділи просто віртуозно.

Ось, наприклад, тема Другої світової війни. І по горизонталі, і по вертикалі відбувається процес зведення до „спільного знаменника" всіх подій увіходження у війну й самого ходу тієї глобальної війни. Віктор Суворов у Британії, користуючись тільки відкритими радянськими джерелами, показує, як інтенсивно готувався до нападу на Німеччину Радянський Союз, яку стратегію вибудовував Сталін, приховуючи все те не дуже вигадливою демагогією про буцімто наймиролюбнішу країну в світі, яка стоїть на сторожі всіх принципів історичної, соціяльної та політичної справедливости. І–не більше й не менше. Не випадково доктор Ґеббельс повчав: чим більша брехня, тим охочіше маси в неї повірять. І майже вірили. Принаймні те, як важко викорчовується ще й сьогодні зі свідомости населення України міт про

„Велику" (!) „вітчизняну" (!) –промовисто це потверджує.

Але благотворчий процес очищення суспільної свідомости від ідеологічного чаду триває і дає позитивні наслідки. Якщо, скажімо, два з половиною десятиліття тому в Україні дев'ять десятих молодих перелякано сахалися від самої назви УПА, то сьогодні ці дев'ять десятих непогано обізнані з історією УПА, і в усіх соціологічних опитуваннях відповідають, що не просто позитивно ставляться до неї, а вважають упівців національними героями.

Ще в середині дев'яностих у деяких патріотичних виданнях лунали застережливі голоси на адресу Української дивізії „Ґаличина": мовляв, це таки коляборація, а тому в нас не варто наполягати на реабілітації (?!) Дивізії. „Перейшли" ми й це. Навіть, здається, засвоїли чи завершуємо засвоєння важливої засадничої речі: факти треба сприймати без ідеологічних окулярів і в широкому історико-політичному контексті. Безтенденційно викладена й прокоментована з погляду тверезого глузду інформація робить своє–суспільна свідомість демітологізується.

За останні два десятиліття в Україні з'явилося чимало публікацій, у яких докладно висвітлено історію створення дивізії „Ґаличина" і фактографію пов'язаних із нею подій, а також студії короткої біографії УНА та спогадів тих, кому довелося бути належним до дивізії та УНА. Усе це було приватною ініціятивою авторів. Наскільки мені відомо, в жодному державному науковому закладі (на взір Інституту історії Академії наук України) не було прецеденту державного замовлення досліджень (це називається плановими роботами) на ці теми. Це Українська держава не фінансує, бо, як бачимо, ті теми її зовсім не цікавлять. Отож коментарі про її ставлення до цього напрошуються самі собою. Все, що тут зроблено–зроблено патріотичною громадськістю. І–тільки нею. У різних містах України вийшли книжки спогадів „дивізійників", збірки наукових розвідок і публіцистики про дивізію „Ґаличина" та УНА. Ми недооцінюємо того, що можуть зробити на громадському полі активна людська одиниця, а також книжка, якщо вона справді піде в маси.

Нинішнє видання–логічне продовження тої довгої низки різножанрового характеру книжок, що з'явилися в Україні впродовж останнього часу. Здається, тільки комуністи зі своїми сателітами-соціялістами (а ля Володимир Марченко і Наталія Вітренко) та ще одна яскраво виражена антиукраїнська сила–Партія реґіонів–звинувачують Українську дивізію „Ґаличина" в неймовірно яких гріхах проти всього людства й навіть проти України зокрема. Так і хочеться запитати їх у відповідь на це демагогічне словоливство: „А судді–хто?!" Ті, хто з усіх сил намагаються сьогодні реставрувати червонопрапорне минуле з усіма його комуністичними атрибутами. Саме вони

розв'язали політичну війну в Україні, і не помітно перспектив на її закінчення. В Україні Україна має бути присутня суто символічно–це їхня мета. Як колись штатні компартійні аґітатори закликали будувати комунізм, так тепер дедалі голосніше звучать заклики будувати „Русскій мір"; а в ньому, ясна річ, не буде місця для української історії. Там передбачається парадоксальне явище: українська історія–в антиукраїнській інтерпретації.

Такі епізоди історії Другої світової війни, як 14-та ґренадирська дивізія „Галичина", а також Українська Національна Армія, що її основою стала найперш Дивізія, вимагають неупередженого їх осмислення у загальносвітовому політичному контексті сорокових років XX століття. І таке–доволі інтенсивне–осмислення відбувається. І що важливо–до українських авторів долучаються й іноземні. Ось, наприклад, недавно вийшла в ще одному накладі в українському перекладі книжка „Українська дивізія „Галичина" (Історія формування і бойових дій у 1943–1945 роках) Вольфа-Дітріха Гайке, який сам був у складі цієї військової одиниці й пройшов із нею аж до кінця війни. Важко запідозрити Гайке в намаганні бути адвокатом тих, кого намагаються звинуватити в коляборації з німецьким нацизмом. Як компетентна в історії питання людина, він із німецькою педантичністю з'ясовує мотиви й подробиці творення дивізії „Галичина", особливості її структури та її бойовий шлях. Важливо, що, за словами самого Гайке, в його праці „читач не знайде жодних політичних поглядів чи полемічних думок автора". І далі з автокоментаря Гайке: „Тут узято до уваги лише оперативні й тактичні спостереження, що також були історичними фактами про бойові дії цього військового з'єднання". Понад сорок років тому Гайке наголошував: „Одне треба ствердити для теперішніх і для майбутніх поколінь: у Другій світовій війні від 1943 до 1945 року Українська Дивізія, через яку пройшло близько 32 000 вояків на німецькому боці, у добрій вірі та за справедливу справу боролася, страждала, перемагала і була переможена. Це не була її провина. Вояки Дивізії, так само як і ті на боці противника, лише виконували свій обов'язок...". Це сказано мовби саме для тих політиків, які спекулюватимуть іменем Дивізії, демонізуючи дивізійників і виставляючи їх мало не уособленням всесвітнього зла.

У країнах Балтії вже давно все з'ясовано й вичерпно пояснено загалові мотивацію творення національних військових формувань у системі німецьких збройних сил, участь їх у боротьбі з Радянською армією, яка несла на своїх багнетах нову серію радянської окупації.

І в самій Росії–за всього політичного психозу в суспільстві і всієї прокомуністично-реставраційної політики путінського режиму–загалом спокійно говориться про Російскую освободітельную армію під орудою генерала Власова, яка воювала на німецькому боці. У Росії

регулярно перевидається роман колишнього дисидента Ґеоргія Владімова „Генерал і його армія", в якому автор спокійно аналізує мотивацію поведінки Власова. І в Росії є чимало прибічників героя Владімова передовсім із-поміж переконаних антикомуністів. Навіть сьогодні, в час інтенсивної реставрації совдепії, в час пароксизмів, ностальгії за комуністичною імперією, росіяни значно бережливіші до своєї історії, ніж ми. Неприємно визнавати, але це так. У нас усе ускладнюється тим, що ми дедалі більше повертаємося в „совок", тобто в неорадянську Україну. Колись історики назвуть цей час періодом реставрації, особливо інтенсивної в час „донецької окупації". Ми й раніше–під час президентства Леоніда Кучми–не надто активно поверталися до справді українських цінностей і за інерцією все дивилися на світ і на національну історію крізь старі ідеологічні окуляри виробництва ще далеких червонопрапорних літ. Свідчення тому–й усі ці „Дні побєди" з їхніми бравурно-мілітарними оркестраціями, і пам'ятники Ленінові в містах і селах не тільки Півдня й Сходу України, а й на Наддніпрянщині, Сіверщині й Слобожанщині, й так званий День захисника Вітчизни, в якому, хоч як ти його маскуй, виразно прозирає День Радянської армії, і перейнятий, як дорогоцінна естафета есесерівської ери, День 8-го березня, освячений одіозними іменами а ля Роза Люксембурґ і Клара Цеткін... Усі ці совдепівські релікти можна перелічувати й перелічувати, бо це окрема тема, яка заслуговує дуже докладної розмови, заслуговує чесного й відвертого зізнання про те, що ми живемо в епоху, що її можна означити синьо-жовтим серпом і молотом. І ніби вже не старе, але ще й не нове. Одне слово, перехідна доба, яка розтяглася неймовірно довго. Понад двадцять років незалежности, а ще додати трохи менше за двадцять–і вийде ціле сорокаріччя, що дорівнюватиме тому періоду, впродовж якого Мойсей водив євреїв по пустелі. Отак і ми бредемо по посткомуністичній пустелі. І схоже, що наше безцільне бродіння, в якому нашим незмінним супутником є тільки соціяльна депресія, може бути ще довшим, аніж у євреїв із Мойсеєм на чолі.

Це цілком реальна загроза в тому разі, якщо „донецька окупація" України, яка почалася три роки тому, триватиме довго. „Донецькі" принесли з собою постсовдепівську субкультуру, взорування на всі радянські цінності й мавпування політичних та естетичних мод Росії, культивованих режимом Путіна. „Донецькі" призупинили не тільки процес українізації, яка хоч і заповільно, та все ж помітно відбувалася в Україні, вони розгорнули відверту деукраїнізацію, найвиразніше виявлену в освіті й культурі.

Якщо в громадському житті все одно утривалюються україноцентричні настрої, поширюється розуміння саме українських цінностей, то наш офіціоз (президент, кабінет міністрів, парламент, за

винятком частини опозиції, органи влади обласних і районних масштабів) культивували ціннісні орієнтири УРСР.

Якщо ще на УПА історики сяк-так погодилися, то саме Дивізія „Галичина" й УНА так і лишилися темою небажаною або ж тією, де дефініції (в ледь-ледь пом'якшеному варіянті) виходять із арсеналу української радянської історіографії. Але кожен не зашорений погляд на всі ці події відразу ж виявляє, що, по-перше, нічого аж такого архискладного для зрозуміння там немає. Українці, як і кожен поневолений народ, шукали варіянтів для національного визволення. Історія давала шанс у Другій світовій війні, коли вони виступлять на боці ворога СРСР. Це–неперехідна істина: уярмлений народ має всі права на всі форми боротьби за своє національне визволення. Ось із цього треба виходити, оцінюючи не тільки історію дивізії „Галичина" чи УНА, а й усі діяння та зусилля українських людей у їхніх намірах завалити комуністичну імперію, використовуючи для цього зудар двох зловорожих сил. І про це вже не раз було мовлено в Україні і з високих трибун, і зі сторінок патріотичних часописів. По-друге, якщо дивитися на світ справді українськими очима, то жодної контроверзії в цих сюжетах не спостережеш. Інша річ, якщо ти віруєш у „Велику вітчизняну", а з цим і в ієрархію нав'язаних комуністичним режимом цінностей.

Ґустав Флобер сказав: „Давньоримську історію треба переписувати через кожні десять років". Ясна річ, там, у минулому, нічого не змінюється. Перемоги не стають поразками, а поразки–перемогами. Могили загиблих лишаються на своїх місцях, і мертві не стануть живими. Але в динамічному житті суспільства, бува, змінюється ієрархія цінностей, з'являються нові запитання до минулого. Воно починає бачитися в нових дискурсах. Раптом у ньому відкривається той зміст, котрий не добачався раніше. Отже, знову й знову допевнюєшся: багато що залежить передовсім від оптики. Як відомо, вона є індивідуальна і є суспільна. От саме з суспільною на нинішньому етапі нашої історії і маємо проблеми.

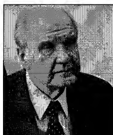
Ця книжка, незважаючи на всю її жанрову розмаїтість, несе читачеві вичерпний компендіюм інформації про Українську національну армію. Вона цінна для істориків, оскільки містить у собі конкретні подробиці, вельми важливі для формування наукових узагальнень. Беззаперечно, що вона є корисною і для звичайного читача, не надто обізнаного, як мовиться, з історією питання–з уміщених тут матеріялів читач сформує враження про те, звідки взялася УНА і навіщо вона була. І, можливо, саме це змусить читача під новим кутом зору глянути на історію Другої світової війни і воднораз на ролю і місце в ній українців.

Михайло СЛАБОШПИЦЬКИЙ

До історії 1-ї УД УНА

ЮХНОВСЬКИЙ ПРО ДИВІЗІЮ „ГАЛИЧИНА":
Не варто кидати каміння в українців тих часів

Воїнів дивізії „Галичина" треба поважати.
Загалом ми не повинні кидати жодного каменя
у жодного українця часів Другої світової війни.

Таку думку 28 квітня висловив голова Всеукраїнського об'єднання ветеранів, голова Українського Інституту національної пам'яті 2006-2010 років Ігор Юхновський під час розмови на тему „Стереотипи та міти про дивізію „Галичина": минуле і сьогодення".

З його слів, про будь-які процеси потрібно говорити в історичному контексті:

„Отож, спершу треба про Галичину часів Другої світової війни. Галичина ніколи не була під владою Росії, за винятком дуже короткого періоду Першої світової війни та за винятком двох років–з 1939 по 1941, коли вона була у складі УРСР. З одного боку, це були роки депортацій та арештів, з іншого,–коли сюди наїхали вчені та інженери й намагались тут щось будувати... Чекати від галичан любови до Радянського Союзу було б вкрай наївно. Німців тут вітали як визволителів від радянської неволі".

Зі слів академіка, українці Галичини намагалися створити свої збройні формування, щоб боротися за власну державу, однак Гітлер був категорично проти утворення офіційної військової української одиниці навіть у складі німецької армії. Але ситуація змінилася, коли німці почали програвати війну. Була створена дивізія „Галичина".

„Значна частина української інтеліґенції, особливо в Галичині, леліяла надію на те, що Радянський Союз та Німеччина обезкровляться у взаємній боротьбі між собою і прийде час незалежної України",–сказав Ігор Юхновський.

Він додав:

„Дивізійники–це дуже чесні і порядні люди, які завжди мріяли про Україну. Воїнів дивізії „Галичина" треба поважати. Якщо ви мене спитаєте, чи доцільно було створювати цю дивізію, я вам категорично відповів, що недоцільно. Але так сталось і маємо з цим рахуватись. Ми не повинні кинути ні один камінь ні в одного українця тодішніх часів".

* * *

Якщо ми хочемо, щоб нас поважали інші, мусимо навчитися поважати самі себе. Павло Загребельний–письменник

Роман ФЕРЕНЦЕВИЧ

УКРАЇНСЬКА „ОСА" ПІД НЕБОМ ІТАЛІЇ

Спочатку дозвольте трішки історії. Після закінчення Другої світової війни близько 10 тисяч вояків 1-ї Української Дивізії Української Національної Армії–колишньої Дивізії „Галичина"–склали зброю англійцям в Австрії, які передислокували тих українських інтернованих до табору в окрузі італійських міст Белярія і Ріміні на узбережжі Адріятичного моря.

Внутрішня організація табору мала військову структуру, яку очолював комендант зі своїм штабом, і яка мала сім відділів та вісім підрозділів. Таборяни були поділені на вісім полків і на частини окремого призначення. У Ріміньському таборі, станом на 1946 рік, перебувало 9 310 осіб, у тому числі 288 старшин, 822 підстаршин і 8 200 рядових вояків.

Що, одначе, було насправді дивовижним для такого стандартного по суті табору військовополонених–це культурно-освітнє життя в ньому. Були там школи: початкова і гімназія; учительська та торговельна семінарії; однорічні школи лісництва, драматичного мистецтва, дяківська і реміснича школи; діяли різні курси, хори „Бурлака" і „Славута" та хор православної церкви; мистецька спілка „Веселка", театр, три оркестри. Виходили писані на друкарській машинці щоденник „Життя в таборі", тижневик „Батьківщина", двотижневик „Юнацький зрив" і гумористично-сатиричний двотижневик „Оса".

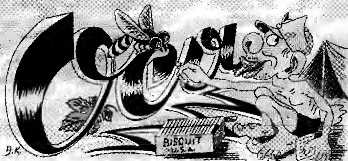
Кажуть нам комахознавці, що в природі всі оси, крім матки-королеви, яка впадає в сплячку, гинуть з приходом зими.

Тут, одначе, маємо на увазі „Осу", яка, після десятиліть, з'явилася щойно знову в новій іпостасі. Мова йде про передрук комплекту чисел сатирично-гумористичного двотижневика „Оса", який виходив друком у Ріміньському таборі.

Ініціятором і незмінним редактором „Оси"–інформує сайт www.br.com.ua–був Володимир Каплун–знаний гуморист, який виступав під псевдонімом Фидь Юшка, автор численних малюнків і карикатур у пресі.

Цікавими були рубрики цього двотижневика: „Аґенція „Від вуха і до вуха" повідомляє...", „Таборовий словар", „Товариська хроніка", „Задротанія"–життя і звичаї за дротами у формі віршів, а також окремі сторінки–„Літературно-мистецькі й інші витребеньки" та сторінка таборового фолкльору „Сійся-родися".

Тут знайдемо ґротескні, алегоричні, сатиричні і просто жартівливі дописи, вірші, прозу, під якими стояли підписи: Фю-Фю, Еф-Еф, Тамтам, Ко-цький, Пшик, Ґедзь, Панько, Чирєк. Окрасою „Оси" завжди вважалися малюнки й карикатури, здебільшого виконані Орестом

жалить „Оса" кусає!
В кого гріхи, нехай втікає.

Чи він пам'ятає, як колись „Воса",
ще в Другому Полку літала.
Мальована пишна, гей пава яка
Біля Штабу свій мід продавала.

– твердить сміло,
що в таборі все віджило,
Як „Оса" колись позаду,
В штабі обняла посаду.

для скріплення таборового духа,
„Оса" що два тижні тепер вилітає.
Й за два тижні сім десяток
вилітає осеняток.

Во-Юя – „Пасічник" малює
він „Осу" і редагує.
еФ-кМ – має цю натуру
полюбив карикатуру.
Бо-Ма – пластун і аскет,
часом і не злий поет.
Шершень – тне, немов сокирка,
не в одного терпне шкірка.
Фю-Фю – свище для охоти,
критику збудив з дрімоти.

– має слово,
що лікує всіх чудово:
не йодина, аспірина –
сміх „Оси" – оця новина!

Слупчинським (псевдонім Ґоґо), але трапляються інші малярські витівки, за якими приховувалося авторство таборових жартунів, які позначали себе як Ко-ка, М. Ф., Во-ка тощо. Не меншої уваги заслуговують і постійні листи до редакції з незмінним, діялектно забарвленим зверненням: „Славайсу! Чесний ридахторцю..." підписані Фидьком Юшкою.

Часопис ніколи не втрачав свого сатирично-бадьорого тону: умів пожартувати і над собою і над земляками.

Як пишуть у цьому комплекті газети „Оса" його впорядник О. Слупчинський та відповідальний директор Юрко Дацько–з ініціятивою здійснити передрук цього гумористичного часопису виступив кілька довгих років тому Юрій Ференцевич-„Цюха"–один з наймолодших добровольців Дивізії „Галичина" ветеран бою під Бродами, поранений у збройних сутичках Дивізії на Словаччині та поселенець зі своїми побратимами в таборі інтернованих у Ріміні.

До кінця свого життя в лютому 2011 року Ю. Ференцевич був головою дивізійного Братства охорони воєнних могил „Броди-Лев" Також на його пропозицію–2004 року накладом Братства колишніх вояків Першої Дивізії УНА у США–вийшла друком книга спогадів колишніх Українських Юнаків протилітунської оборони „Обмануті надії" за редакцією Сергія Шнерха. З уваги на передчасну смерть С. Шнерха його дружина Оксана зайнялася технічними аспектами випуску тієї книги.

О. Шнерх погодилася добровільно і безкорисливо скласти наново на комп'ютері ввесь текст усіх випусків рімінської „Оси"

Відповідальний редактор видання Юрко Дацько–майстер комп'ютерної техніки–здійснив кропітку працю вичищення кожної пожовклої і знищеної часом сторінки первісних чисел газети „Оса"

Головному упорядникові передруку комплекту випусків „Оси"–колишньому членові редакторського колективу цього гумористичносатиричного двотижневика Орестові С. Ґоґо-Слупчинському–довелося реставрувати практично майже всі оригінальні малюнки, графіку, віньєтки та заставки на сторінках первісної „Оси" Він також виготовив список слів і зворотів умовної говірки дивізійників, незрозумілих для сторонніх осіб, та покажчик усіх карикатур.

Книга, яка появилася в 2013 році накладом Братства колишніх вояків 1-ї УД УНА налічує 384 сторінки великого формату у твердій обкладинці.

Бажаючі придбати це надзвичайне видання повинні виписати чек на 25 дол. (США) для Orest Slupchynskyj і надіслати на адресу:

38 High Street #B, Rye, NY 10580.

(„Свобода")

„ОСА" У ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

Після переїзду дивізійників з Італії до Великобританії, „Оса" „не перестала жалити"–тепер уже всю українську громаду–доки редактор Володимир Каплун не виїхав до Арґентини.

Друкуємо уривок про „Осу" з реферату в Інтернеті „Публіцистична сміхотерапія на сторінках українських таборових часописів". (netreferata.com/ukr/referat-5596.html, 17.02.2005).

Редакція

Навіть у складних, поінколи безвихідних умовах людина прагне розради, усмішки, дотепного слова. Тому закономірною була поява сатирично-гумористичної преси на бойових фронтах чи в таборових обставинах серед стрільців, військовополонених, інтернованих, біженців, переміщених осіб українського походження. Всю розмаїту палітру засобів критичного і потішного змалювання життя (пародія, фейлетон, памфлет, байка, епіграма, шарж, карикатура, афоризм, каламбур, ґротеск, алегорія тощо) можна знайти на сторінках українських видань від 1914 до 1950 р. у різних країнах Европи–на батьківщині, у Польщі, Чехії, Австрії, Німеччині, Італії, Великій Британії.

„Оса" залишилася вірною своєму дошкульному сміху й політично загостреній іронії, перебравшись до Британії. Це видання завжди прагнуло стояти якнайближче до українського загалу („дініcтів, корпусяків, рімінців, як рівно усіх прочих українців, без різниці віросповідування та партійної приналежности, по всіх закутках земного глобу сущих"). Немарно та непосидюча й кусюча „Оса" разом із дивізійниками-таборовиками перебралася з Італії спочатку до Горблінґа, де виступала у вигляді рукописної, мальованої олівцями і фарбами стінівки і „жалила, коли їй вдасться" за допомогою В. Каплуна і М. Малюжинського. У сьомому числі від 29 червня 1947 року, котрий зберігся в бібліотеці-музеї ім. Тараса Шевченка при Союзі українців у Великій Британії, зазначено, що друкарня називалася „На коліні", а тираж газети був би аж ... 1000 примірників, якби ті всі нулі не перекреслила дбайлива рука прискіпливого коректора.

Відкривалася таборова стінівка пісенним мотивом „Як в Англію з Ріміні селепки від'їжджали", майстер епістолярного жанру Фидь Юшка знову нагодився зі своїм традиційним листом до „чесного ридахторця", переповідаючи „з добрий клунок" усіляких пригод на новому місці, зичливо зітхаючи насамкінець: „І така-то наша доля,–бодай ніхто такої не дочекав!". Були тут поетичні спроби Галки й Шила, рубрика „Ха-ха-ха!!!", розділ „Чи знаєте?", від групи „Осел" під заголовком „Ґальо? Ґальо!" з'явилося оголошення про загублену голову. Коли ж виявилося, що під час одного з літніх візитів 1947 р. до Лондона покликали В. Каплуна, необхідного для малювання, полагодження пошти й

редаґування солідної газети, українська команда в таборі зрозуміла: „Пропала наша „Оса", відтепер „перо №1" їхньої преси мало стати „ремісником, добрим урядовцем і редактором" на столичному ґрунті.

Тож і на новому місці продовжував надсилати свої листи давній знайомий Фидь Юшка (він же редактор–В.Каплун); його галицький тон, уже на польський манір, підхоплював „кумпель Місько Макальондра", намагаючись у два голоси наробити „великого гамбарасу". Серед рубрик „Оси" вирізняються: тлумачний „Лексикон „Оси", „З теки карикатуристів", всеядні „Оголошення", постійні переспіви „На стару нуту" тощо. Репортери колонки коротких повідомлень найбільше прислухалися до життєвих подій в оточенні таборовиків, виставляючи напоказ їхні біди й досягнення. Скажімо, такий характер мають повідомлення, не позбавлені ні реального підґрунтя, ні глузливої інтонації: „Вигнанці з республіки Сан-Таборіно на масових вічах у своїх нових оселях, серед ентузіязму й піднесення, постановили доложити всіх зусиль і фунтів, щоб братні українські вигнанці таки завласнили свій дім та поставили свою церкву в столиці Мрячної Землі". Продовженням цієї теми стала подальша крайова інформація: „Англійські методисти в одній місцевості запросили наших рімінців до своєї церкви на чай та попросили їх заспівати якусь українську релігійну пісню. Наші не дались довго просити й заспівали „Розцвітали яблуні і груші..." Або ще одне повідомлення, вже безпосередньо пов'язане із розповсюдженням української преси: „Зо всіх таборів ДП прибувають скарги, що „Оса" забуває про ДП-істів і на своїх сторінках нічого про них не згадує. Через те її передплатники можуть стати післяплатниками, а післяплатники недоплатниками, а недоплатники сталими читачами... в темній кімнаті ночами".

Тож і на „другому етапі" власного життя у Великій Британії „Оса" дотримувалася дошкульно-сатиричного тону. Та окрім сміху, викриття неґативних рис, осуду ганебних вчинків і недбайливства, часопис заодно намагався згуртувати, піднести моральний дух, створити бадьорий настрій серед української громади. Подаючи на титульній сторінці першого „лондонського" числа карту Британії із позначенням таборів для переміщених осіб, над якими кружляла всюдисуща „Оса", часопис звернувся до читачів із віршованим закликом:

„Та нехай собі лютує, злиться, піниться, глузує лихо довкруг Вас! Українці! Смійтесь грімко, щиро, весело і дзвінко в цей непевний час, у непевний час! Сміх я Вам несу на крилах; сміх–здоров'я, сміх–це сила, на турботи лік. Без сміху–хіба б умерти, Хто ж із нас бажає смерти? Жив би й цілий вік кожний чоловік!.. ... Ми сміятись будем грімко, Щиро, весело і дзвінко й голосно, всі, враз! В один тон, всі враз!"

Ґострословів серед українського народу завжди було достатньо. Сміх завше давав наснагу вистояти у складних історичних перипетіях, дару-

вав мудрість прозірливого бачення майбутнього, викликав здатність до „оновлення", вносив „свіжий струмінь" переродження неґативних проявів у позитивні тенденції. Висміювання „небезпечних" ситуацій, примітивних рис, „невиліковних" ґанджів, безглуздих кроків–на зовнішньому (політичному, національному, духовному, державному) фронті чи у внутрішньому житті (особисті амбіції, характери, погляди) вимагало до певної міри толерантности, сміливости, дотепности, асоціятивного мислення. Навіть трагічні моменти породжували комічні ситуації і гумористичне світосприймання, завдяки чому можна було знайти і винести на поверхню приховану правду, реальні причини, позитивні імпульси. Як правило, завуальовані колоритні імена, факти, назви, явища при ближчому ознайомленні виявлялися досить прозорими і знайомими всім. Тому пародія і жарт, сатира і гумор допомагали за всіх часів, особливо ж у несприятливі години (й цілі роки!) таборової ізоляції. Вони гартували українську вдачу, виявляли духовну енергію, спонукали до праці.

З ЖИТТЯ у ДИВІЗІЇ та ПОЛОНІ

Сот. Дмитро Паліїв та неідентифікований німець в ранзі Hautsturmfürer'a, підчас т.зв. Kameradschafts Abend'y в Neuhammer травень 1944.

Курінь молоді в Риміні, Кравецький відділ, 13.3.1946 р.
З архіву В. Давидяка, публікується вперше.

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ МУЗЕЙ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ: ДИВІЗІЙНА ЕКСПОЗИЦІЯ

Експонати будуть час від часу змінювані, бо є багато матеріялів від св. п. Володимира Малкоша і від мене.

В ошкленній шафі буде уніформа й шолом, які носили дивізійники. Тепер там повісили святковий одяг Володимира, його годинник і сорочку, яку я вишила після нашого одруження.

Марта МАЛКОШ

Юлія ЛАТИНІНА

НОВИЙ ВИД ВІЙНИ

В Україні Путін придумав принципово новий вид війни, розрахований на нові міжнародні умови. У цієї війни є кілька особливостей.

1. Жінки і діти

У традиційних війнах жінки і діти не використовуються саме тому, що вони слабкі. У новій війні жінки і діти, а також цивільне населення є найважливішою бойовою силою. Як заявив сам Владімір Путін на прес-конференції: „І нехай вони спробують стріляти у своїх людей, з якими ми будемо стояти не спереду, а ззаду". Саме так, як він заявив, це й відбувалося. Першими таку тактику використовували палестинські терористи, тепер її використовують „визволителі" України від „фашиствуючих бандерівців". Тактика ця будується на тому, що, згідно з новими світовими правилами, той, хто стріляє в цивільне населення – неправий.

2. Складники медії

Роля медії у новій війні величезна. Піарники (анг. public relations) є не менш важливим її компонентом, ніж „живий щит". Якщо у звичайній війні бойові дії відбуваються заради перемоги, то в новій війні головною метою тих чи інших операцій є піар.

У Палестині ГАМАС проводить цілі операції тільки для того, щоб потім зняти відповідну картинку. Також звертає на себе увагу висока–і навіть місцями провідна–роля піарників у всій операції Південного Сходу України. Наприклад, люди, що захопили аеродром у Слов'янську, звітували перед московським піарником Олександром Бородаєм, який їм давав інструкції, як і що говорити кореспонденту „Лайфньюс".

Цей компонент медії відіграє таку ролю тому, що стати жертвою в цій війні куди важливіше, ніж здобути перемогу. Зрозуміло, що коли ви прагнете здобути перемогу, у вас одна тактика, а коли ви за допомогою піарників перебільшуєте власні жертви–то тактика зовсім інша. Вам, грубо кажучи, більше не потрібно вбивати чужих. Вам достатньо вбивати своїх і забезпечувати при цьому потрібне піар-супроводження.

Згадаймо випадок з журналістом ВВС Джиґадом Машараві, фотографія якого з мертвим одинадцятимісячним сином на руках наприкінці 2012 року обійшла всі світові аґентства. Джиґад Машараві ревно ридав і пояснював, що син його убитий ракетою кривавої ізраїльської воєнщини. Ракета насправді була палестинська. А тепер згадайте випадок у Слов'янську, описаний кореспондентом „Новой газеты" Павлом Канигіним, коли невідомими бойовиками був застрелений випадковий перехожий, після чого в морг негайно прибула його „наречена". Нафарбована і спеціяльно підготовлена дівчина не знала прізвища

„нареченого", але голосно голосила, що його вбили „бандерівці".

3. Звинувачуй інших в тому, що робиш сам

У ході такої війни агресор приписує жертві те, що робить сам. Таким чином, жертва в очах розпропагандованого населення перетворюється на агресора, а агресор–в справедливого месника. У 1936 році мулли закликали палестинців різати євреїв, стверджуючи, що ті ріжуть мусульман. У 2008 році осетинські пропагандисти розповідали на російському телебаченні про те, що грузини „творять геноцид" і намотують осетинських дітей на гусениці танків і так учинили–руками розлюченого осетинського народу–етнічну чистку в грузинських анклавах. Зараз Москва посилає збройних диверсантів у Донецьк і організовує місцевих люмпенів, але звинувачує в цьому Захід.

4. Головний об'єкт атаки – мізки тих, кого ти звільняєш

Основним об'єктом впливу в такій війні є не противник, а власне–або „визволюване"–населення. Воно зомбується і перетворюється в охоплену панікою юрбу, яка влаштовує погроми та етнічні чистки, а також стає живим щитом перед військами противника. Людей, не охоплених загальною істерією, натовп виштовхує або їх просто знаходять вбитими.

Наприклад, в ході єврейських погромів у Палестині 1936-го жертви обчислювалися тисячами, але євреїв серед них було кілька сот. Решта убитих були палестинці, які співчували євреям або не хотіли їх вбивати.

Так само на Південному Сході України під час операції порятунку українських громадян від мітичних „бандерівців" відбувалися цілком реальні викрадення людей, незгідних з цим „визволенням". Зокрема викрадені депутат міськради Рибак, журналіст Сергій Лефтер, син громадського активіста Артура Стулікова та ін.

Якщо в романі Орвелла „1984" пропаганда і двозначне говорення нав'язувалися зверху, то в ході такої війни вони нав'язуються суспільством кожному його членові. Люди, які не втратили здатности мислити, не витримують напору агресивних фанатиків і воліють злитися з масою.

Нескладно помітити, що і ГАМАС, і Путін у своїй тактиці використовують найбільш вразливі місця в сучасній ідеології Заходу.

По-перше, уявлення про суверенну волю більшости. Саме народ–не еліта, не буржуазія, не влада–з точки зору сучасної західної теорії, є сувереном. Але що, якщо 90% цього народу, як у Єгипті після 11 вересня, схвалює зрив „Веж-близнюків" у Нью-Йорку? Сучасна західна бюрократія уникає відповіді. А по-друге, сучасний Захід засуджує будь-яке застосування сили з боку держави, але не помічає насильства в тому випадку, якщо воно виходить від „активістів", „громадських організацій" або „народу". Це дає нескінченну свободу злій волі.

(*„Беседа"* – переклад з російської)

ПОЛЬЩА І ЛИТВА ЗАТУРБОВАНІ РОСІЙСЬКИМИ РАКЕТАМИ

Польща і Литва висловили занепокоєння у зв'язку з плянами Росії розмістити в Калініґрадській області ракетно-зенітні комплекси „Іскандер". Литовський міністер оборони Юозас Олекас заявив, що чим мілітаризованішим стане реґіон, тим неспокійніше там буде.

В міністерстві оборони Росії зазначили, що „Іскандери" замовили для Західної військової округи, але не уточнили, де саме комплекси будуть розміщені. Москва неодноразово стверджувала, що може відповісти на модернізацію елементів американської ПРО в Европі розгортанням ракетних комплексів „Іскандер" поблизу европейських кордонів, а також іншими заходами.

Німецька газета „Більд" повідомила, що на секретних супутникових знімках видно не менше 10 російських ракетних комплексів, розгорнутих в Калініґраді, а також вздовж кордону з Латвією, Литвою й Естонією... Ці комплекси можуть мати як звичайні, так і ядерні боєголовки і здатні вражати цілі на віддалі до 500 кілометрів.

ВІЙСЬКО МЕНШЕ, АЛЕ БОЙОВЕ

ВАШИНҐТОН. – Ґазета „Нью-Йорк Таймс" повідомила 23 лютого, що Секретар Департаменту оборони Чак Ґейґел плянує зменшити чисельність Армії США до найнижчого за останні 74 роки рівня. Згідно з новим проєктом, військо матиме у своєму складі від 440 тис. до 450 тис. осіб. Крім того, Пентагон пропонує зняти з озброєння військово-повітряних сил низку бойових літаків, зокрема штурмовиків "A-10 Thunderbolt II". Чисельність Армії США до 2011 року складала 566 тис. осіб.

У січні 2012 року Президент Б. Обама оприлюднив нову військову стратегію, котра передбачала відмову Вашинґтону від фінансово доро-гих операцій, подібних до іракської чи афганської. Тому було взято курс на зменешення збройних сил. При цьому малося на увазі, що боєздатність війська залишиться на високому рівні.

(„Кореспондент")

Василь ШПАРИК

ТРАВЕНЬ 45-го У НАШІЙ ПАМ'ЯТІ

„Тоді сказав йому Ісус:
Поверни меч твій на його місце;
бо всі, хто взяв меч, від меча загинуть"
(Матв., 26, 52)

Задачу пропаґанди українського бачення історії Другої світової війни для України взяла на себе, зокрема, заснована у Львові в квітні 1995 року ветеранська організація проукраїнського, державницького спрямування–Українське об'єднання ветеранів Другої світової війни, яке через рік поширилося на всю Україну як Всеукраїнське об'єднання ветеранів. Багаторічним керівником організації був академік Ігор Юхновський.

Василь Шпарик

Отже, чого ми, члени Об'єднання, не сприймаємо, проти чого виступаємо?

Передусім стосовно вини за розв'язання Другої світової війни ми відносимо її і на Німеччину в особі Гітлера і на СРСР (а фактично Росію) в особі Сталіна. Отже, у 1939 році вигідним було стати на бік Німеччини, чекати, що вона зазнає поразки у боротьбі на Заході, в Німеччині за зразком Першої світової війни настане розруха, і це відкриє шлях для світової соціялістичної революції під егідою СРСР. Саме в такому дусі висловився Сталін на Політбюро ЦК ВКП(б) 19 серпня 1939 року. За документом з Особливого архіву СРСР–фонд 7, опис 1, справа 1223–він сказав: „Питання війни і миру вступає у критичну стадію. Якщо ми підпишемо договір про взаємну допомогу з Францією та Великобританією, Німеччина відмовиться від Польщі. Війна не відбудеться. Якщо ми приймемо пропозицію Німеччини про підписання з нею договору про ненапад, вона напевно нападе на Польщу, й Англія та Франція муситимуть вступити в цю війну. У Західній Европі запанують великі розрухи і безпорядки... В інтересах СРСР, батьківщини трудящих, є те, щоб ця війна якнайдовше тривала з метою виснаження обох сторін. СРСР буде надавати допомогу сьогодішній Німеччині, постачаючи їй сировину і продовольчі товари. Тож з тієї причини ми повинні погодитися на Пакт... Для нас буде широке поле діяльности для розвитку світової революції".

Отже, Сталін „благословив" Гітлера почати війну проти Польщі. Без цього війни не було б, бо Гітлер був стурбований тим, як поведе

себе СРСР в разі нападу на Польщу.

Не сприймаємо намагання підмінити світову війну її складовою–німецько-радянською (німецько-російською, як уважають на Заході) війною, яка чомусь вперто йменується Великою Вітчизняною, хоча в основному велася поза Вітчизною–Росією. Червона армія завоювала пів Европи. То де тут Вітчизна? Як відомо, в історіографії назви війн прив'язують до держав-учасниць або до територій, де вони відбувалися. Тоді чому і для чого так уперто відстоюється „Велика Вітчизняна"–назва цілковито ідеологічно-політична і навіть шовіністична, бо чому лише Росія і нагадування про похід Наполеона? Адже всі народи тогочасного СРСР брали участь у Другій світовій війні.

Знаходимо тільки одне пояснення цій недоречності–небажання долучити СРСР до періоду спільного з гітлерівською Німеччиною розбою у вересні 1939 року, наступною, до 22 червня 1941-го, підтримкою Німеччини у війні проти західних держав. Не хочеться долучити до Другої світової війни участь СРСР у війні проти Японії. Війні, яка була явною аґресією, замішаною на реванші за програш у російсько-японській війні 1905 року. Адже у важкі 1941-1942 роки Японія, маючи на кордонах СРСР сильну Квантунську армію, не виступила з війною проти СРСР, хоча була членом вісі Берлін-Рим-Токіо.

Вважаємо, що замовчування періоду до 22 червня 1941 року є намаганням забути про спільну з Німеччиною відповідальність за розв'язання Другої світової війни. Як відомо, переможців не судять. А дарма, бо є за що!

Вважаємо, що поразки в початковий період війни були в значній мірі наслідком небажання громадян СРСР воювати з повною віддачею, оскільки свіжими в пам'яті були пережиті репресії і голодомори 1930-х років.

Не сприймаємо, що Росія самотужки здобула б перемогу над Німеччиною. Воєнні події на фронтах 1941-1942 років чітко свідчать, що Червона армія, воюючи поодинці, зазнавала суттєвих поразок. І тільки здобувала перемоги тоді, коли почала діяти коаліція зі США і Великою Британією, а значить–за підтримки, передусім, озброєннями і матеріялами. А коли відкрився Другий фронт на Заході, німці втратили будь-яку перспективу перемогти.

Не поділяємо твердження, що в Німеччині був фашистський режим, а не нацистський (скорочено від національ-соціялізму), бо правлячою партією була Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei, NSDAP). Змінюючи акценти в назві режиму в Німеччині, не хочеться підтвердити, що протистояли два „соціялізми": „національний" у Німеччині і „інтернаціональний" в СРСР. Тому „сховали" все під термін з італійської–фашизм. Нацизм і фашизм–хай подібні, але ж

таки різні, а говорити про боротьбу проти фашизму означає у принципі–проти Італії, бо там правила фашистська партія Муссоліні. Але ж Італія капітулювала 3 вересня 1943 р., і італійські війська (якщо вважати їх фашистськими) були виведені зі Східного фронту. Недоречно Німеччині приписувати фашизм, коли самі німці вважають, що був нацизм. Будьмо точними і коректними.

Німецький нацизм (гітлеризм), італійський фашизм (Муссоліні) і російський комунізм (більшовизм, ленінізм, сталінізм)–абсолютно ідентичні політичні режими. Усім їм притаманні:

абсолютизм–концентрація влади в руках однієї особи–Вождя: Фюрера (Fuhrer) Гітлера–у Німеччині, Дуче (Duce) Муссоліні–в Італії, Генерального секретаря Комуністичної партії Сталіна–в СРСР;

тоталітаризм–повне підкорення суспільства державі;

мілітаризм–панування вояччини і поліцейських структур.

Усе це властиве диктатурі. Нацизм і фашизм у наш час подолані і заборонені. Комунізм як ленінізм і сталінізм вільно існує, бо ж переможців у війні не судять.

Вказані риси не притаманні націоналізмові як ідеології, яка надає особливого значення належності до нації і національним інтересам. Націоналізм сповідують усі нації і в тому немає нічого протиправного і аморального. Інша річ–шовінізм, якому притаманна погорда і ненависть до інших народів, має місце у великодержавних націй, зокрема в Росії.

Вважаємо, що кінець Другій світовій війні в Європі наступив 7 травня 1945 року, коли в штабі головнокомандувача збройних сил союзників генерала Айзенговера у французькому місті Реймс представники верховного командування вермахту у присутності, зокрема, представника радянського командування генерала Суслопарова, підписали акт про капітуляцію усіх збройних сил Німеччини перед усіма членами антигітлерівської коаліції. Це вкрай не сподобалося Сталіну, тому 9 травня був підписаний повторний акт у Берліні перед радянським командуванням. Звідси і святкування Дня перемоги у різні дні: на Заході 8 травня, коли в Лондоні і Вашинґтоні було оголошено про капітуляцію з припиненням бойових дій на всіх фронтах опівночі 8 травня, і 9 травня, коли відбулося повторне підписання акта про капітуляцію в Берліні і про це повідомлено в СРСР вранці 9 травня 1945 року.

Відкидаємо заяву, що Росія виграла б війну без України. Це є великою зневагою до українського народу, який поніс найбільші жертви, які оцінюються близько 8 мільйонами життів, а про руйнування не приходиться й говорити, бо двічі війна прокотилася територією України.

Москва обдурила Україну після війни, представивши її світовому співтовариству наче самостійну державу, яка серед 50 держав стала членом-засновником Організації Об'єднаних Націй (25 червня 1945 року). Були створені навіть міністерства закордонних справ і оборони. Українська РСР навіть укладала міжнародні договори. Так, наприклад, ніби була суб'єктом договору з Польщею від 9 вересня 1944 року (підписував Микита Хрущов як голова Уряду УРСР) про взаємне переселення українців і поляків. Усе це не що інше, як нагла бутафорія. Тільки після розпаду СРСР Україна могла стати незалежною.

Твердження про визволення народів Европи Червоною армією, на наш погляд, є облудним. Так, Червона армія визволяла народи Европи від німецького нацизму, але встановлювала нічим не кращий, а стосовно прав і свобод людини особливо злочинні режими за прикладом більшовицького в СРСР. Доказом справедливости такого твердження є відмова усіх без винятку завойованих держав Европи від комунізму і російського державотворення („народних демократій"), як тільки наприкінці 1989 року припинився тиск СРСР.

На відміну від звитяжних мемуарів маршалів і генералів не оминаємо теми поведінки радянських вояків на території Німеччини. Ми, фронтовики, хочемо сказати правду про війну, що на території Німеччини верх взяло свавілля переможця. По відношенню до цивільного населення чинилися моральні наруги над жіноцтвом, пограбування у формі здобуття трофеїв. Нас радо зустрічали військовополонені і наші співвітчизники, які були вивезені на примусові роботи. Проте ми бачили, що усім їм приписали зраду Батьківщини: військовополонених після ганебних допитів відправляли в табори ГУЛАҐу, остарбайтерів-чоловіків у польові військкомати–на найважчі ділянки фронту, жінки зазнали великих наруг.

Вважаємо, що 9 травня треба відзначати як День закінчення Другої світової війни в Европі та як День вшанування пам'яті загиблих усіх солдат-фронтовиків, незалежно від того, на якому боці вони воювали–бійців Червоної армії, партизанів, вояків Української Повстанської Армії, підпільників, вояків Дивізії „Ґаличина" та армій антигітлерівської коаліції.

Добру шану у цей день ми повинні віддати живим учасникам бойових дій, які виборювали перемогу над нацистською Німеччиною, та борцям за незалежність Української держави.

Василь ШПАРИК,
фронтовик Другої світової війни,
полковник армії України у відставці

Наші побратими

Теодор БАРАБАШ:

„МЕНЕ ДУЖЕ ТЯГНЕ ТУДИ, ДЕ Я НАРОДИВСЯ...”

Друкуємо частину інтерв'ю з св. п. Теодором Барабашем як доповнення до посмертної згадки на ст. 101.

Редакція

Вручаючи 21 грудня 2006 року в Мадриді орден „За заслуги” III ступеня старійшині української громади в Еспанії Теодору Барабашеві, тодішній заступник міністра закордонних справ України Володимир Хандогій зачитав указ Президента Віктора Ющенка, в якому чітко визначено мотивацію цієї високої нагороди: „За вагомий особистий внесок у зміцнення міжнародного авторитету України, популяризацію історичних та сучасних надбань українського народу, активну участь у житті закордонної української громади”. Здавалося б, що тут ще додати? Одначе за сухими рядками документа не видно життєвого шляху людини, яка заслужила воістину велетенську шану та повагу.

А ось факти, як мовиться, найпершої свіжости. 13 січня 2013 року головний персонаж нашої розповіді відзначав 90-річчя. Оскільки це була неділя, то його, як найстаршого парафіянина, гідно вшанували в храмі Доброї Вісті наші віряни. Звичайно, ця дата не пройшла і повз еспанців. До храму завітав голова Єпископської комісії у справах інших церков отець Антоніо Мартінес, який з амвона особисто вітав ювіляра.

Наступного дня, на Старий новий рік, навідався до пана Теодора і я. І вкотре здивувався його феноменальній, як на такі літа, пам'яті. Він, зокрема, пригадав епізод з 1939 року, коли в його рідному селі з'явилися „перші совіти”. Тоді він на одному з концертів прочитав уривок з поеми Тараса Шевченка „Кавказ”, де затавровано „москалів” (два куплети з цього твору продеклямував ювіляр також переді мною). І що б ви думали? „Нарвався” на неприємності з боку тодішнього голови колгоспу. Над 16-річним юнаком „нависли хмари”, через що він змушений був покинути отчий дім і переховуватися аж до приходу німецьких загарбників у червні 1941 року...

– Спілкуючись свого часу з Блаженнішим Мирославом Іваном Любачівським, чув від нього, що йому довелося надавати духовну опіку колишнім дивізійникам.

– Так. Добре пам'ятаю отця доктора Любачівського, котрий приїжджав до табору із Риму, зокрема на Великдень 1946 року. До речі, крім нього, з італійської столиці тоді навідалися отці Дячишин і Дзьоба, які разом із табірними капелянами отцями Ратушинським і Маркевичем освятили паски. Духовна опіка відігравала величезну ролю в нашому

табірному повсякденні, була тим необхідним ковтком життєдайної вологи, яка конче потрібна кожному. Зрештою, не хто інший, як архиєпископ Іван Бучко посприяв нам, щоб ми змогли продовжити студії у вищих навчальних закладах... Словом, вагоме значення Церкви відчувалося на кожному кроці.

– Потім, наскільки пригадую, ви з головою поринули в гірничу справу.

– Закінчивши навчання у Вищій гірничій школі в 1952 році, отримав роботу інженера на південному заході Еспанії. Потрапив у копальні піритів, золота, міді. Саме там, в Андалузії, і провів майже все своє професійне життя. Але, незважаючи на це, не забував своїх обов'язків перед нашою українською справою та громадою. На всі заходи, які відбувалися в столиці, приїжджав зі своєю сім'єю. Може, найважливішою була моя участь під час відвідин нашого Патріярха Йосифа Сліпого.

– Якщо не помиляюся, ця візита відбулася 1970 року.

– І це була величезна радість для нас. Ми зустріли Патріярха Йосифа дуже гарно. Тоді він відвідав різні провінції. А я мав нагоду приймати його в себе вдома, про що свідчить світлина, яка стала родинною реліквією. Крім цього, наш гість мав зустрічі на урядовому рівні, під час яких просив виділити церкву для нас і рівночасно приміщення для нашої асоціяції.

Приїхавши до Еспанії наприкінці 1946 року, разом з іншими хлопцями через рік започаткували студентське товариство „Обнова". А після завершення студій у вищих навчальних закладах по змозі продовжували громадську роботу. У 1994 році офіційно зареєстрували нашу громаду. Тоді ж мене обрали головою. Ці обов'язки виконував до недавнього часу, коли ми органічно влилися в теперішню асоціяцію, яка називається „Українська громада Еспанії за права, честь і гідність українців".

– Якось ви оповідали мені ще й про приїзд Ярослава Стецька та його дружини Слави.

– Їхня візита була приурочена до ще однієї дуже вагомої події. У 1980 році в Мадриді проводилася Конференція европейської безпеки, на якій подружжя Стецьків представляло „Антибільшовицький блок". Тоді, крім них, прибув митрополит Канади Максим Германюк, а також українці з Англії, Німеччини та Франції, які не лише взяли участь у

конференції, а й разом із нами провели вулицями столиці маніфестацію. Вона потім переросла в голодування на знак оборони прав українського народу та Церкви. І якщо дозвіл на маніфестацію ми отримали, в чому посприяв заступник прем'єр-міністра Еспанії Леопольдо Кальво Сотельо, то голодувати вирішили спонтанно. Урешті-решт і це нам дозволили. Коли ж закінчили акцію „Ще не вмерла Україна", то капітан поліції побажав, аби наші мрії про незалежність здійснилися.

Потім ми гарно відзначили Тисячоліття Хрещення України-Русі, на яке приїхав єпископ Сапеляк із Арґентини. В урочистому Богослуженні взяли участь і архиєпископ Мадрида кардинал Ангель Сукія, і міністер освіти Еспанії Мануель Льора Тамайо. Опісля майже вся наша громада відбула до Риму, де в базиліці Святого Петра пройшли основні урочистості.

З великою радістю сприйняли звістку про незалежність України. А в 1992 році я мав нагоду долучитися до своїх приятелів з Англії і взяти участь у роботі Всесвітнього форуму українців у Києві. Тоді рівночасно відзначалася річниця УПА та було перенесено тлінні останки Патріярха Йосифа Сліпого з Риму до Львова. Про це залишилися незабутні згадки.

Наступним важливим моментом став приїзд до Еспанії українських заробітчан. Під час святкування Різдва Христового в січні 1999 року наша капличка в храмі Святих Христофора і Рафаїла наповнилася численними вірними. І це приміщення стало затісним.

Тоді ж ми звернулися з проханням до тодішнього єпископа-помічника, а донедавна Глави УГКЦ Блаженнішого Любомира Ґузара, щоб він прислав до нас священика. До речі, щоб ознайомитися з умовами нашого духовного життя, приїжджав зі Львова тодішній віце-ректор тамтешньої семінарії отець Святослав Шевчук, теперішній Предстоятель нашої Церкви. Приїзд у січні 2001 року отця Ігоря Михаляка увінчав наші старання. Відтоді розпочалася повнокровна діяльність української парафії. Церква згуртувала людей. Тут почали діяти товариства „Покрова", „Українська молодь–Христові". Фактично, всі свята, концерти, творчі вечори та інші заходи проходять саме тут.

– У 2006 році побачила світ невеличка книжка про Українську Греко-Католицьку Церкву, авторами якої є ваша донька Соня і ви, пане Теодоре. Звичайно, це ще один ваш здобуток.

– Найбільше місця у ній присвячено історії УГКЦ XX та XXI сторіч. Чому саме цьому періоду? Бо якраз напередодні поїздки Святішого Отця Івана Павла II до України надзвичайно зріс інтерес еспанців до нашої держави. Тоді ми підготували невелику розвідку, яку вручили еспанським прочанам, котрі поїхали в Україну. Потім, вже після Помаранчевої революції, був новий сплеск підвищеної уваги до нас. Тоді

ми вирішили дещо додати і випустити книжку. Таким чином з'явилися відомості про хрещення України, Берестейську унію, запорозьких козаків, Тараса Шевченка. Особливу ж увагу звертаємо на минуле століття. Зокрема на постаті митрополита Андрея Шептицького, Йосифа Сліпого, Мирослава Любачівського, на попереднього Главу УГКЦ кардинала Любомира Гузара.

Грошові надходження від продажу спрямували на завершення будівництва Патріяршого собору Воскресіння Христового в Києві, за що отримали подяку від керівництва Церкви.

– Додам, що написана ця книга еспанською мовою. І це чи не найкраща пропаґанда нашої історії та й взагалі країни перед потомками іберійців. Це, на мою думку, дуже важливо.

– І я так вважаю. Раніше еспанці дуже мало знали про Україну. Коли я лишень починав еспанську трудову біографію, то на мене казали „русо". Треба було не гніватися на них за це, адже їм ніхто і ніколи не пояснював різницю поміж українцями та росіянами. Ми це втовкмачували нашим знайомим і приятелям власним прикладом. Тепер вони знають, що ми дуже любимо свою Батьківщину, і шанують нас за це. Як знають також і про Степана Бандеру, і про Романа Шухевича, і про УПА. Навіть дехто пояснює, що прізвище Бандера в перекладі з еспанської на українську означає „прапор".

А ширший загал почув про Україну більше після Чорнобильської катастрофи і особливо після проголошення Незалежности. Велику роз'яснювальну роботу проводять зараз і наші заробітчани, які працюють поруч з еспанцями, а жінки в їхніх оселях.

– Продовженням вашої плодотворної праці на ниві просвітництва еспанців стане, безперечно, і друга книжка, яка написана не так давно. Що цього разу ви готуєте для мешканців країни Сервантеса?

– Власне, знову ж таки у співавторстві з донькою Сонею ми підготували брошурку, яка докладніше розповідає про нашу історію від часів Андрія Первозванного і до Помаранчевої революції. Називатиметься вона „Breve acercamiento de historia de Ucrania" („Коротке наближення до історії України").

– А ось чи тягне вас до рідних серцю місць?

– І не питай. Мене дуже тягне туди, де народився. Тому часто лину думками в село Малий Ходачків біля Тернополя. Там ще маю родину, якій, як можу, намагаюся допомагати. І, тільки-но випадає нагода, їду туди.

Розмовляв Любомир КАЛИНЕЦЬ, Мадрид, Еспанія
ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС
Української Греко-Католицької Церкви

Дорогий побратиме, ґратулюємо за високе відзначення!

Головна Управа Братства кол. вояків 1-ої УД УНА

Редакція і адміністрація журналу „Вісті Комбатанта"

ПОЧЕСНА ГРАМОТА

СЕКРЕТАРІАТ
НАЦІОНАЛЬНОЇ СПІЛКИ ЖУРНАЛІСТІВ УКРАЇНИ
НАГОРОДЖУЄ:

ТОМКІВА Василя Юрійовича -
ветерана української журналістики, автора трьох книг та багаточисельних вагомих статей у зарубіжних часописах і журналах, всеукраїнських та регіональних виданнях -

за активну життєву позицію у становленні Української державності, багаторічну плідну співпрацю із засобами масової інформації, вагомий творчий внесок у загальнонаціональну духовну скарбницю України та з нагоди поважного ювілею від Дня народження.

Голова НСЖУ **Олег Наливайко**

... квітня 2014 року

Українська діяспора

Оксана ЗАКИДАЛЬСЬКА

СТУДЕНТ З ЧЕХІЇ СПРОСТОВУЄ ЗОБРАЖЕННЯ УПА В ЧЕСЬКІЙ ПРЕСІ

У вересні 2013 р. до Українсько-Канадського Дослідчого-Документаційного Центру (УКДДЦ) завітав Марек Фанта, 23-літній студент історії Градецького університету в Кралове, Чехія. Ціль його відвідин–знайти матеріяли про УПА, прослухати записані інтерв'ю в архівах УКДДЦ із колишніми членами УПА і, по можливості, зустрітися з деякими колишніми упівцями, які живуть в Торонті.

В своїй бакалаврській праці Марек Фанта відтворив образ УПА представлений в чехословацькій пресі, зокрема в статтях про рейди УПА на Чехо-Словаччині, які почалися влітку 1945 року і їх ціль була пропаґандивна–розголосити по світі інформацію про визвольну боротьбу українців. Західні народи мали дуже слабі і тільки спорадичні відомості про те, що діялося в СРСР.

До 1947 року в Чехо-Словаччині була багатопартійна система і виходили опозиційні газети. Зате репортажі про рейди УПА подавали перекручені інформації і неприхильний образ УПА. Називали УПА антисемітами, українською бандою, терористами, колишніми членами армії Власова. А коли після 1947 р. Чехо-Словаччину захопила совєтська влада, образ воїнів УПА став ще більш неґативним.

Тому, що загальну інформацію про визвольний рух черпають із видань совєтських авторів, преса Чехії послуговується комуністичною термінологією, характеризуючи український визвольний рух як фашистський.

Марек Фанта звернувся до УКДДЦ, де в архіві є понад 50 записаних інтерв'ю з членами УПА. Він зупинився в Торонті на 30 днів і, тому, що розмовляє українською та англійською мовами–сам записав ще шість інтерв'ю. Під наглядом Володимири Лучків, яка добре обізнана з архівними матеріялами в УКДДЦ і якій справа УПА близька, Марек Фанта зустрівся з людьми, які брали участь в подіях Другої світової війни і могли подати йому достовірні матеріяли, які він використає в Чехії.

„Мене турбує діючий неґативний історичний імідж борців за незалежність України, який сформований через призму старої комуністичної пропаґанди в Чехії... Я хочу причинитися до спростування цього іміджу. Я вже зробив свої перші досліди, як чехо-словацька преса заклала і консолідувала комуністичну версію".

Зоряня ПАВЛЮК

УКРАЇНОМОВНА ГАЗЕТА ВІДЗНАЧИЛА ДЕСЯТИРІЧЧЯ

Представники українських громадських організацій Молдови відзначили десяту річницю газети „Рідне слово". Часопис видається в місті Бєльци на півночі країни.

„Рідне слово"–єдина газета в Молдові, яка виходить українською мовою. На жаль, цей ювілей–дещо сумний. Ось уже десять років ми виходимо на скромні спонсорські пожертвування й не можемо отримати бюджетного фінансування. Зі заздрістю читаємо видання української діяспори в Румунії, які фінансуються з бюджету країни та бачать світ українською мовою. Окрім кількох газет, для українських дітей у Румунії навіть виходить журнал „Дзвоник,"–розповів Степан Лядрик, редактор газети й голова української громади міста Бєльци.

Він з особливою вдячністю зазначив, що левова частка в підтримці часопису належала Олександру Коркоценку, директорові видавництва Elan-Poligraf, який багато років випускав „Рідне слово" й інші видання українською мовою на власні кошти. Торік він пішов із життя. До ювілею газети муніципальна влада міста схвалила ініціятиву Степана Лядрика, голови української громади „Заповіт", про відкриття поряд з Українським домом скверу імені Тараса Шевченка. Ґазета–щомісячна, виходить накладом тисяча примірників.

ІМІҐРАНТИ УКРАЇНИ у ПОЛЬЩІ

2013 року польська влада дозволила залишитися в країні довше, ніж на рік іще близько 4 тис. українців, що збільшило кількість таких резидентів з України в Польщі до майже 38 тис. Про це свідчать попередні дані польської Адміністрації у справах іноземців (UDSC).

Наприкінці 2013-го майже 20 тис. громадян України мали дозвіл на постійне проживання в Польщі, що на 2,5 тис. більше, ніж на кінець 2012 року.

Тимчасові дозволи, котрі видаються максимум на два роки, отримали 17 тис. українців, що на понад 1 тис. більше, ніж роком раніше.

Близько 150 українців, або майже втричі більше, ніж роком раніше, мали дозвіл на перебування в рамках процедури для тих, кому відмовили надати статус біженця: вони мають право перебувати в країні, але не є офіційно визнаними біженцями. Статус біженця було видано лише одному українцю.

За даними UDSC, українці, як і раніше, мали найбільше дозволів на леґальне перебуванн в Польщі з-поміж усіх іноземців, котрим на кінець минулого року було видано 121 тис. дозволів. До трійки лідерів увійшли також громадяни В'єтнаму (11% усіх дозволів) і Росії (10%).

Віктор ПЕРУН

КОМП'ЮТЕРИ та ІНФОРМАТИКА
Ризик та контроля

В наш час уряди, фірми та звичайні люди щоразу більше користуються комп'ютерами та інтернетом, тому виникають нові проблеми щодо охорони інформації від опонентів і гакерів [анл. „рубач"–той, хто нелеґально „рубає" електронну систему й викрадає інформацію чи завдає шкоди програмам]. Бо виявляється, що уряди різних держав через їхні служби електронної безпеки слухають і перехоплюють інформацію для своїх цілей. В багатьох диктатурах–ціль одна–втриматися при владі. У США, внаслідок двох терористичних нападів–в Оклагомі в 1995 році на будинки Федерального Бюра Слідства та в Нью-Йорку в 2001 році на два хмарочоси–уряд значною мірою розширив сітку обстеження інформаційної комунікації по всьому світі.

В м. Ла Ґулпе в Бельгії має свою квартиру неурядове Товариство світових міжбанкових фінансових телекомунікацій (SWIFT). Через їхню мережу проходять усі світові фінансовії трансакції. Під приводом боротьби проти тероризму, уряд США мав доступ до всієї їхньої інформації, але питання почало назрівати в Европейському Союзі (ЕС), чи давати США інформації лише на окремі запитання, а не відкривати загальний доступ. В жовтні 2013 року парлямент ЕС ухвалив резолюцію, щоб рекомендувати SWIFT-ві покінчити співпрацю з програмою розвідки протитерористичного фінансування США, яка існувала від 2010 року, згідно з договором з ЕС. Інша рекомедація: в майбутніх договорах слід забезпечити леґальні права щодо конфіденційности особистої інформації.

Бездротні зв'язки

Охорона інформатики скріплюється разом з розвитком техніки. Особисті банкові трансакції з інтернету часом проводяться бездротним зв'язком, люди накопичують щораз більше важливої персональної інформації на мобільних телефонних апаратах, і це вимагає більшої уваги на охорону приватної інформації від потенціяльного неправильного вжитку. Як можна охороняти телефонні сиґнали, коли вони пролітають повітрям–і чи це надійний спосіб для пересилання фінансових чи інших важливих трансакцій? Коли сиґнал проходить дротом, більш-менш відомо, куди він іде. Справді дивує, що декотрі фірми, які займаються фінансовими справами, навіть не мають платної програми звичайного антивірусу (не лиш безплатної версії),

яку кожен, хто вживає інтернет, спеціяльно якщо купує щонебудь, платить рахунки чи проводить будь-які банкові трансакції, повинен мати.

Питання залишається відкритим, чи можлива задовільна охорона зв'язку мобільних телефонів і бездротних сиґналів? Проведено журналістами декілька студій, які демонструють, що бездротні зв'язки з комп'ютерів у ресторанах чи університетах не певні й відкриті для гакерів, які можуть досить легко перехопити цю інформацію і, вживаючи ті портали, увійти до самих комп'ютерів. Поліпшення безпеки можна осягнути шифруванням, подібно до добирання ключа до замку в дверях. Коли бездротна система є в кімнаті в будинку, є архітектурні способи фізичної ізоляції сиґналів. Все таки пересилання дротом є більше безпечним.

Стукснет вірус

У 2010 виявилася інформація про Стукснет вірус, який заразив техніку, пов'язану з атомною індустрією в Ірані. Ґадають, що вектор був заражений „флешкою" (USB-Flash) [універсальний мініятурний мобільнй прилад для зберігання комп'ютерної інформації]. Той дуже складний вірус діє в кількох фазах і специфічно розрушує індустріяльні технічно-контрольні системи, але не шкодить іншим. Внаслідок того в Ірані було кілька аварій та збоїв центрифуґ, які, як дехто підозрівав, вживалися для підготовки матеріялів для атомної зброї.

Творення такого вірусу вимагає дуже високого технічного знання і підозрівають, що за тим мусили стояти якісь держави–самий Ізраїль, чи може з допомогою США, а не звичайні гакери.

Євген Касперський, президент антивірусної фірми Ляборатoрія Касперського, в 2013 році повідомив журналістів на конференції в Австралії, що Стукснет заразив одну атомну електростанцію в Росії, яка була відлучена від інтернету. Він попередив про загрозу світового поширення. 60% зараженних комп'ютерів є в Ірані.

Стукснет–це перший відомий вірус, який навмисне націлився на індустріяльну інфраструктуру.

Едуард Сновден–скандал та оприлюднення

Минулого року виникнув великий міжнародний скандал, вчинений американським втікачем-дисидентом Едуардом Сновденом. Трохи дивна подія, бо в минулому дисиденти чи аґенти переважно втікали на Захід, а Сновден втік з США й знайшов притулок у Росії. Він був незадоволенний тим, що бачив на своїй праці: переступлення закону, який офіційно не дозволяє безпідставного загального широкого спостерігання населення. Скандал досяг найвищого інтернаціонального рівня, коли Сновден опублікував, до якої міри американська Національна аґенція безпеки (НАБ), що діє в галузі електронної

безпеки, перехоплювала особисті телефонні розмови. Одна з них– німецької канцлер Анґелі Меркель. Питання виникли: наскільки домашні служби знали про це й до якої міри співпрацювали з НАБ; чи це було в національному інтересі держави та згідно з домашнім законодавством.

В Німечинні це порівняно до колишньої системи СТАЗІ [„безпека держави"–нім. абревіятура] в комуністичній Німецькій Демократичній Республіці, в якій постійно спостерігалося за кожним жителем, а чверть населення виконували ролю доносщиків.

Подібну критику надають часом соціяльним мережам, як Фейсбук, в яких збирається все про людину, разом з їхніми контактами е-пошти, і це все стає товаром на продаж для реклямних фірм. У відповідь, президент фірми сказав: „Той, хто не має щось ховати, не потребує журитися".

Професійна мережа Лінкт-Ін заробляє головно тим, що пробує довідатися, хто в організації рішає про закупи–і продає цю інформацію відповідним компаніям. Їхній другий заробіток є в галузі працевлаштування.

Декотрі уряди рекомендують своїм службовцям не виходити на такі мережі. Також неповнолітним дітям рекомендується бути уважними відносно педофілів і не давати жодної персональної інформації.

Ґадають, що за останніх 20 років сотні тисяч молодих жінок з України, Молдови та Росії були продані в різні форми рабства, переважно пов'язаного з примусовою проституцією. Часом обманювали їх фальшивими реклямами щодо праці чи подружжя через інтернет або особистим рекрутуванням.

Суперечки між США та Китаєм

В останніх роках було багато нарікання від урядів Заходу на електронну розвідку Китаю. При Торонтському університеті існує Громадська ляболаторія (citizenlab.org), фінансована різними ліберальними фундаціями. Вона досліджує інформатику в світовому контексті. Вона видає публікації про китайські й інші дисидентські групи. Вона збирає репортажі з інших сайтів. Їхній сайт є джерелом інформації на такі теми.

В лютому 2013 року американська фірма інформаційної безпеки Мандіянт (intelreportmandiant.com) видала безплатну публікацію на своєму вебсайті, яку можна скачати, і в якій описано, як китайська розвідка викрала від західних держав масу політичної, військової та комерційної інформації. У березні 2014-го Китай заявив, що повинні існувати міжнародні договори та правила щодо контролі розвідки інтернетом. Також нарікав, що його військо було під атакою гакерів з США.

Декотрі західні технологічні фірми в Китаю співпрацюють з урядом щодо цензури, застосовуючи блокування фільтрів інтернету з метою не поширювати небажану для уряду інформацію до широкої публіки. Закордонні фірми інформаційної безпеки в Китаю є під постійним тиском виявляти їхні оперативні методи.

Втрата інформації

Уряди мусять бути пильними, щоб не загубити інформацію про своїх громадян. Очевидно, самозрозуміло.

Однак у Британії в 2007 році загубилися два диски податкового міністерства з особистою інформацією 25 мільйонів людей–усіх тих, які отримували субсидії для дітей. Хоча диски були забезпечені паролем і післані внутрішньою поштою приватним кур'єром, але не залишилися жодні сліди реєстрації посилки та відомостей, що з нею сталося.

В Афганістані журналісти знаходили на базарах різні флешки з інформацією американського війська– особисті дані про вояків, підручники орудування зброєю і т. і.

Латвія та Естонія розбудовують свої служби інформаційної безпеки як частини їхніх збройних сил. Вони мають військові структури і проводять вишкіл, як інші частини війська. Одна з стратегій оборони зветься „Замкнені щити". Цей процес почався внаслідок широкої атаки гакерів на Естонію в 2007 році, що спричинило недоступність до вебсайтів уряду, банків та ЗМІ на два тижні. Це відбулося підчас суперечки довкола знесення пам'ятника присвяченого радянській перемозі у Другій світовій війні. У 2007 році НАТО відкрила Передовий центр кооперативної кіберохорони в Талліні (CCDCOE).

Після виявів Сновдена про широку розвідку НАБ, Федеральна служба охорони Росії (ФСО) замовила 20 друкарських машинок з тканими стрічками, щоб зупинити витоки секретних інформацій. Такі машинки не включені в інтернет, і з такої стрічки не можливо відтворити документ, бо є лиш один оригінал друку. Однак їх можна скенувати чи фотографувати. Комп'ютери чи мережі відлучені від інтернету також скріплюють охорону.

Висновки

Для зацікавлених інформаційними технологіями є професійні журнали, курси та організації, які займаються тими справами і проводять вишкіл. Поле інформатики зростає тому, що все більше людей користуються інформаційними системами й появляються нові типи комп'ютерів–домашніх чи мобільних, які виконують щоразу більше функцій в житті людини.

ВЕРХОВНА РАДА ВІДНОВИЛА НАЦІОНАЛЬНУ ҐВАРДІЮ

Національну Ґвардію України (НҐ) створено Законом України (1775-XII) „Про Національну Ґвардію України" від 4 листопада 1991 року.

Розпущено НҐ Законом України „Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів України" від 11 січня 2000 року.

13 березня 2014 року Верховна Рада України, ухваливши закон №4393 „Про Національну Ґвардію України", відновила Національну Ґвардію.

Внесений головою Верховної Ради Олександром Турчиновим, за Закон проголосували 262 народні депутати за необхідних 226.

Чисельність Нацґвардії, яка формується на базі Внутрішніх військ МВС України, складатиме до 60 тисяч осіб. НҐ є військовим формуванням із правоохоронними функціями. Вона входить до структури Міністерства внутрішніх справ та „призначена для виконання завдань із захисту й охорони життя, прав, свобод і законних інтересів громадян, суспільства і держави від злочинних та інших протиправних посягань, охорони громадського порядку і забезпечення громадської безпеки, а також у взаємодії з правоохоронними органами для забезпечення державної безпеки і захисту державного кордону, припинення терористичної діяльности, а також діяльности незаконних воєнізованих або збройних формувань (груп), терористичних організацій, організованих груп та злочинних організацій".

Військово-політичне й адміністративне керівництво здійснює міністер внутрішніх справ України. Безпосереднє військове керівництво здійснює командувач НҐ, який одночасно є начальником головного органу військового управління НҐ. Командувача призначають згідно з рішенням Верховної Ради за поданням президента України, а також надання їй самостійного статусу.

Створення НҐ ініціювала Рада національної безпеки й оборони.

ЗАКОН „ПРО ЧАСТКОВУ МОБІЛІЗАЦІЮ"

Законом передбачено затвердити указ в.о. Президента Олександра Турчинова від 17 березня № 303 „Про часткову мобілізацію". Цей закон набирає чинности з дня його опублікування.

Мобілізація проводиться протягом 45 діб із дня набрання чинности указом. Плянувалося мобілізувати у всіх областях 20 тисяч резервістів до 45 року життя.

УКРАЇНСЬКУ ЗБРОЮ КУПУЮТЬ США, ІЗРАЇЛЬ, КРАЇНИ АЗІЇ ТА АФРИКИ

Державна служба експортного контролю оприлюднила інформацію про кількість озброєнь, проданих Україною за кордон 2012 року. Найбільшими покупцями стрілецької зброї стали США, Німеччина, Судан, Чад і Канада. Бронетехніка поставлялася в основному до країн Південно-Східної Азії та Африки.

Звіт „Про обсяги міжнародної передачі окремих категорій озброєнь, здійсненої Україною в 2012 році" розміщений на сайті Держслужби експортного контролю. Подібна інформація публікується з 2004 року і служить основою для щорічного Реєстру звичайних озброєнь ООН, який формується за рахунок добровільної передачі урядами даних про експорт та імпорт різних видів озброєнь, пише „Коммерсантъ-Украина".

Найбільшими покупцями стрілецької зброї стали США, які отримали 90 тис. гвинтівок і карабінів, а також Німеччина–близько 29 тис. револьверів, пістолетів, гвинтівок і карабінів. Також 22 тис. гвинтівок і карабінів були направлені в Судан, 15 тис.–до Чаду і 11 тис.– до Канади.

При цьому, основні покупці української бронетехніки–країни Африки, Південно-Східної Азії, а також Ірак. Зокрема, в рамках раніше укладених контрактів, 99 танків Т-72 були направлені в Етіопію, 62 бронетранспортери БТР-3Е1–у Таїланд, а 48 одиниць різних модифікацій БТР-4 і 11 одиниць модифікацій БТР-80–до Іраку.

Досить великим покупцем став Судан. Крім стрілецької зброї, в цю країну було поставлено 10 танків Т-72, 1 БТР-70 і 14 бойових машин піхоти–БМП-1, також 11 122-міліметрових самохідних гаубиць 2С1 „Гвоздика", 80 безвідкатних знарядь і 29 протитанкових ґранатометів і рушниць. У 2012 році Україна експортувала також ракетні озброєння. Основними покупцями цих систем були США та Ізраїль. Зокрема, США купили в нашій країні 137 ракет для переносних зенітних ракетних комплексів (ПЗРК), а Ізраїль–193 ракети для ПЗРК і 120 керованих протитанкових реактивних снарядів.

Згідно зі щорічником СІПРІ-2012 „Озброєння, роззброєння та міжнародна безпека", з 2007 по 2011 рік Україна продала озброєнь на суму більше $2,4 млрд (2% світового експорту озброєнь). Це забезпечило Україні 12-те місце у світовому рейтинґу експортерів зброї.

* * *

Верховна Рада підтримала присвоєння статусу учасника бойових дій людям, котрі беруть участь в антитерорестичних операціях: військовослужбовцям Збройних сил, Національної ґвардії, Служби безпеки, Служби зовнішньої розвідки, Держприкордонслужби, осіб рядового, начального складу та військовослужбовців МВС.

Спомини

Христина ІНЖУВАТОВА

ВАСИЛЬ БОЙКІВ: „Я В УКРАЇНІ ЗА УКРАЇНУ ВОЮВАВ"

Варто визнати, що до сьогодні в суспільстві немає однозначного ставлення до тих, хто воював у „Галичині". Тому „Україна молода" завітала в гості до одного з колишніх дивізійників „Галичини" Василя Бойкова, аби почути його історію з перших вуст. Зовсім юним 19-річним хлопцем він пішов у дивізію з метою захищати рідну землю.

Він у поважному віці. Тепер йому важко розповідати всі деталі тих подій, тому його історію допомагає звести докупи дружина, пані Олена.

Народився Василь Петрович на Івано–Франківщині в 1925 році. Батько був працьовитим селянином, справжнім господарем. Хоча потім, у радянські часи, в доносі на сина його навіть назвуть куркулем. Петро Бойків був членом „Просвіти", і свого сина виховував патріотом. Тому підтримав Василя, коли той пішов добровольцем до дивізії. Далі батькова доля склалася нещасливо. Коли Червона армія наступала, він змушений був покинути рідну землю, аби вберегти родину від ГУЛАҐу. Місцеві мешканці знали, що буде за те, що твій син служив у Дивізії. Як Петро Бойків опинився в Канаді, родичі не знають. Лише років через десять по війні, коли з'явився мінімальний зв'язок із закордонням, дізналися, що їхній батько працював на тютюнових плантаціях, захворів та помер у середині 50–их.

„У ті часи було два шляхи: або йти в ліс в УПА, або в дивізію,– пояснює вибір свого чоловіка Олена Бойків.–Але в ліс ішли старші на кілька років юнаки, а вони з товаришами зовсім дітьми були..."

„Я вчився в гімназії в Коломиї,–додає пан Василь.–Ми чули розповіді про те, що проводиться набір вояків у дивізію, яка воюватиме за незалежність України. Тому й записалися добровольцями. На вишкіл я прибув 9 вересня 1943-го на військовий полігон Гайделяґер, що в Польщі".

Закінчував вишкіл юнак вже в Найгаммері, в 12–ій сотні 29–го полку. Перед виїздом на фронт отримав звання старшого стрільця і був призначений сотенним писарем. 8 липня 1944 року сотня прибула в Ожидів, містечко на Львівщині. Бойову техніку розвантажили і повезли, а вояки пішки попрямували через Олесько на Ясенів.

Галичани зустрічали дивізійників із радістю

„Коли ми проходили через Олесько, нас вітали місцеві мешканці, бо вже зіткнулися з червоним терором,–пригадує пан Василь.–

Настрій у нас був піднесений, ми співали „Бо війна війною". Коли проходили повз будинок шпиталю, хтось із медсестер запитав: „Куди ви йдете, хлопці?" І хтось із наших відповів: „На Київ!" А на свято Петра, 12 липня, я і мій сотенний гостювали в пароха з Ясенова. Нас тоді пригощали варениками з вишнями".

Це була, мабуть, остання смачна страва перед роками неволі і поневірянь. Адже час останнього бою невпинно наближався.

17 липня сотня відбила наступ Червоної армії і навіть пішла у контрнаступ, тоді їм допомогли ґранатомети та артилерія. Того дня юнак уперше побачив мертвого червоноармійця. Видовище міцно вкарбувалося у молодій пам'яті: „Це було в лісі, він лежав під деревом, без голови, з торбинками набоїв в обох руках,–пригадує Василь Петрович. –Мабуть, поруч розірвалося стрільно ґранатомета".

Далі події розгорталися швидше. Наступного дня їм наказали відступати. Через дві доби, за час яких радянська авіяція розбомбила їхні ґранатомети, сотня опинилася біля населеного пункту, де німецька танкова колона робила прорив до Золочева. Але пальне закінчилось і танки застрягли у торф'яних болотах.

Рештки сотні проривалися разом із німецькими загонами. Але на схилі долини їх почали обстрілювати червоноармійці. Василь Бойків вижив, хоча і був тяжко поранений: куля пройшла крізь хребет, так, що навіть розігнутись не міг. Те, що юнак після всього пережитого ще дихав, родина вважає Божим провидінням і дякує за це донині.

У Бродівському кітлі

Пораненого хлопця 22 липня разом з іншими покаліченими везли в санітарній машині до села Ясенівці, але колону розбомбили. Стисле слово „обстріл" навряд чи опише те, що тоді творилося. „Здавалося, небо впало на землю і день змінився ніччю,–пригадує пан Василь.– „Катюші" наступали, з неба рясно обстрілювали літаки. Це була просто вогняна стіна, її недарма згодом назвали Бродівським кітлом".

Юнак знову опинився на межі смерти. Вона наступала все ближче і вже дихала в потилицю. Рятуватися з тієї вогняної пастки, ще й тяжко пораненому, було марно, тож живі просто заховалися, хто куди міг, і чекали... „Ті поранені, які могли самостійно рухатись і могли вилізти з машин, заховалися у вирвах від бомб і чекали вечора,–розповідає пан Василь–Ворожі танки стояли на шосе і обстрілювали звідти залізничну колію та луки. На луках під Ясенівцями лежало багато трупів, більше, як снопів жита на полі під час добрих жнив".

Коли стемніло і танки відступили, ті, кому поталанило вижити, перелізли до лісу. Якимось дивом і Василь видряпався з вирви та поповз до лісу. Там вкрай змучений, майже непритомний від болю, він заснув. А зранку прийшов до тями від того, що з–за дула автомата йому скомандували: „Руки вгору!".

Так хлопець опинився в Саратові у фільтраційному таборі. Там до нього спочатку ставилися як до „ворога народу". Але в таборі було багато молоденьких медсестер, які, крім роботи, ще й навчались, і їм часто потрібна була допомога з уроками. Тож юнак, який нещодавно закінчив на „відмінно" гімназію, часто допомагав їм з математикою та іноземними мовами.

„Зрештою і медсестри, і начальник табору побачили, що „ворог народу" не такий уже й ворог, –продовжує Олена Бойків.–А в 1946-му полоненим оголосили, що їх відпустять по домівках. І тут знову Божа ласка допомогла моєму чоловіку вижити. Він захоплювався медициною і як міг лікував таких же полонених. Люди були вдячні йому за це. Тож за день до обіцяного відправлення додому до Василя підійшли та попередили, аби наступного дня залишився в таборі. Він, на щастя, прислухався. Адже всі, хто в той день поїхав, зрештою опинилися в ГУЛАҐу. А небагатьох із тих, хто залишився, і справді згодом відпустили, серед них і мого Василя".

„Ні про що не шкодую"

Повернувшись нарешті додому, Василь Петрович закінчив механіко-математичний факультет університету. Але захистити дипломну роботу йому не дали. Щоб довести свою „благонадійність", пан Василь уже готовий був рушати на цілину. Але один із викладачів, який цінував талант успішного студента, влаштував його на роботу в проєктний інститут. Установа, до речі, діє у Львові і зараз. Усе життя Василь Петрович там пропрацював і став головним конструктором інституту. „У Львові нема будівлі, до якої б він не приклав свою руку,– усміхаючись, розповідає Олена Бойків.–А церкву на вулиці Симоненка Василь добудовував уже після першого інсульту".

Пані Олена–все життя поруч із коханим чоловіком. Йти пліч-о-пліч з людиною, на якій довгий час висіло тавро „ворога народу", було нелегко. Пригадує, коли вони тільки почали зустрічатися, її виселили з гуртожитку тільки за те, що наважилася будувати пляни на майбутнє з колишнім солдатом дивізії „Ґаличина"!

І хоча зараз цю сторінку української історії, принаймні у Львові, поважають і цінують, життя Василя Бойкова не раз отруювали згадками про участь у дивізії „Ґаличина". „Але попри все я не шкодую про свій вчинок,–пускає скупу чоловічу сльозу Василь Петрович.– Ми були готові не лише своїм майбутнім пожертвувати, а й своїм життям".

„На початку Незалежности друг Василя, з яким разом служили в дивізії, запропонував чоловіку звернутися до Німеччини по компенсацію,–додає Олена Бойків.–Друг тоді вже отримав такі виплати й Василю моєму радив. Але татусь (так ніжно називає свого чоловіка пані Олена.–Авт.) дуже жорстко відповів: „Я в Україні воював за Україну, за її незалежність, за що мені до німців претенсії виставляти?!"

Богдан ВОРОН

„ДУМАЛИ ДОПОМОЖЕМО РОЗБИТИ МОСКАЛЯ, А ЯК МАЄМО АРМІЮ, ТО БУДЕ Й ДЕРЖАВА"

Спогади чотирьох ветеранів дивізії „Галичина": повстання в радянських таборах, фаустпатрон словацької ґаздині й гострий погляд Гітлера.

„А німець, зараза, абсолютно за нас забув..."

Розповідає Зенон Врублевський

–Мій тато–січовий стрілець, багато мені розповідав, тож я був політично підкований. Коли ми дізнались, що організовується дивізія, зраділи, що нарешті візьмемо до рук зброю. Якби її дали всім тим 80 тисячам, то була б сила. Думали, допоможемо розбити москаля, а як маємо армію, то буде й держава. Але так не сталося.

Зенон Врублевський

Ми з братом пішли добровольцями, покинувши гімназію. Я став шофером у званні ротенфюрера. Мене призначили до штабу дивізії. Коли потрапили в оточення під Бродами, ми зі шкільним товаришем спалили свої машини й воювали далі. Там було не пекло, а двічі пекло. Радянська армія мала потужну підтримку, а німець, зараза, абсолютно за нас забув–жодного літака... А можна ж було зробити прорив іззовні. Трималися два тижні, доки не почався прорив.

Офіцер-німець зібрав нас там, де зараз є цвинтар дивізії „Галичина"–у Красному біля Буська. Поблизу було шосе Золочів-Львів, яким невпинним потоком рухались радянські війська. Нам дали завдання перервати цей потік, і ми його виконали. За той час наші прорвались, а ми залишились. Іще добу ми з моїми хлопцями протримались, а перед світанком наступного дня потрапили в полон.

Нас хотів розстріляти радянський капітан. Пригадую його сьогодні: таке мале, пузате. Він кричав до солдатів, що нас зловили: „что вы смотрите на них?!". Витягнув пістолета, хотів стріляти. Але саме над'їхала на конях якась радянська розвідка, озброєна автоматами. Їхній старший лейтенант звернувся до капітана: „капитан, пускай идут, будут отстраивать нам то, что повалили". А той гаркнув: „Проезжай!". Розвідник знов за своє, а капітан націлився в нього спересердя. Тоді ті, що були на конях, так шарпнули свої автомати, що наш капітан опустив пістолет, сів в авто й поїхав. Лейтенант повантажив нас сімох на студебекери, які саме їхали повз зі Львова, приділив нам одного солдата.

Ті хлопці, які мудріші, позрізали з себе левиків і погони. А я чомусь не додумався. Конвоїр був здоровий хлописько, старший, років під сорок. Дивиться на мене, дивиться. Бачу, ставить свого автомата в кут машини. Витягає ніж, сантиметрів двадцять завдовжки, складний. Я собі думаю: „як не розстріляли, то заріжуть". А він мене злегка по щоці вдарив, позрізав усі нашивки й викинув. Видно, був зі Східної України, бо кинув мені: „Не признавайся, що ти з дивізії, бо розстріляють. Поняв?". Кажу: „Поняв".

Зі збірного пункту нас відвезли на Урал. Просидів там два роки, працював у шахті. Потім виселили на спецпоселення. Втік звідти, приїхав до Львова. Родину я мав велику, але не хотів до них іти, бо знав – найперше шукатимуть там. Тоді познайомив мене один чоловік із боївкою, яка складалась із нього та двох дівчат. Завданням дівчат було діставати бинти, йод і медикаменти, приносити це до парку Костюшка, а той чоловік передавав зібране далі. Чотири чи п'ять місяців походив у тій боївці. Щоправда, то були дуже тяжкі часи, бо зброї й набоїв уже було обмаль, та й самих підпільників.

Одного дня Вітер, командир боївки, сказав мені: „з тебе толку тут не буде, бо ти міська дитина, а тут треба й воші терпіти, і їсти нема чого". Походив я у Львові ще місяців зо два, поки мене не зловили. Дали двадцять п'ять років. Помандрував я тоді Союзом: Урал, Караганда, Воркута, Кемерово. Звільнився 1957 року та й приїхав сюди. Два роки бідував, аж синій був, бо не прописували. Мав уже тоді жінку з хворим серцем і двох дітей. Прописали за хабар, після того зміг влаштуватись на роботу.

Сорок днів Кенгіра

Розповідає Іван Мамчур

–Мене судили за те, що був у дивізії „Галичина". Дістав десять років таборів і п'ять–позбавлення прав. Відправили на Біломорканал у Медвеж'єгорськ. Там працював півтора року, ходив долиною Сандармох, де 1937 року розстріляли 1111 представників української інтеліґенції з Соловків. З Медвеж'єгорська відправили на переслідство до Львова, в тюрму на Лонцького, де я сидів разом із архиєпископом Володимиром Стернюком. Там пробув місяць, потім відправили до в'язниці в Золочівському замку, де я сидів дев'ять місяців. Повторили той самий присуд, а тоді відправили в Кенгір,

Іван Мамчур

спецтабір у Казахстані.

Там було понад шість тисяч в'язнів. Ми будували місто з усіма його структурами. Найперше зробили штучне озеро, побудували електростанцію, збагачувальну фабрику, бо там добували мідь. Ми були весь час ізольовані за зачиненими дверми і вікнами, виходили тільки в їдальню й на роботу. Режим був дуже суворий, ми потерпали від жорстокости. Дорогою на роботу–а водили нас досить далеко–знущалися, стріляли прямо в колону.

15 травня 1954 року вибухнуло повстання. Воно полягало в тому, що ми змовились, не вийшли на роботу. Поламали загородки в таборі, аби злучитись із іншими відсіками, і створили комісію. Її очолив колишній підполковник радянської армії Кузнєцов. Ми вимагали зняти ґрати з вікон і дверей, не зачиняти на ніч бараки, розібрати внутрішні перегородки між бараками, переглянути справи в'язнів. Керівництво табору погоджувалось, але ми йому не вірили й вирішили чекати на представників ЦК.

Тим часом у зовнішній огорожі, що мала три метри заввишки, вільнонаймані робітники зробили прогалини. Ми спочатку думали, що вони виконують наші вимоги, але виявилось, що робилось це для боротьби з нами. Ми готувались на випадок штурму: збивали з вікон ґрати й на точильних верстатах робили гострі піки. День і ніч сторожили діри, які зробили робітники. Так тривало сорок днів.

26 червня близько третьої години крізь ці діри увірвались чотири танки, а за ними спецназ з автоматами. На вишках виставили кулемети, й в'язнів зусібіч почали розстрілювати – найперше охорону біля дір та на дахах. Танки гуляли табором, а спецназівці кидали димові шашки в бараки, примушуючи людей вибігати надвір. Кожен, хто вибігав, діставав кулю чи був розчавлений танком. Дівчата взялись за руки, думали, що танкісти схаменуться, але їх розчавили. Згідно з Солженіциним, який написав книжку „40 днів Кенгіра", загинуло близько п'ятисот в'язнів.

Я тоді лежав із хворобою Боткіна. Один із наших вибіг із землянки, де ми жили, і його відразу вбили. До нас під'їхав танк, встромив гармату у віконце землянки. Нам наказали вийти. Вивели в степ, де ми пролежали два дні, поки в таборі не замурували діри, пожежники змили кров та зібрали трупи, які вивезли й зарили бульдозерами. У степу біля табору провели суд. Чекісти відводили заколотників ліворуч, інших – праворуч. Я також потрапив до гурту заколотників, але начальник табору, який знав, що я хворий, наказав повернути мене до лікарні.

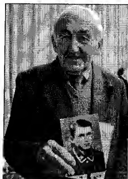
Завдяки повстанню вже в липні приїхала комісія – переглядати наші справи. Найперше випустили тих, хто був пов'язаний з

німецькими справами. 29 жовтня 1954 року мене перевели на вічне поселення в тому ж таки Кенгірі. Два рази на місяць я мусив відмічатись, і виїжджати не мав права. На засланні я прожив 15 років. Більше про моє життя можете прочитати у книзі „Нас доля світами водила".

З Дивізії в боївку

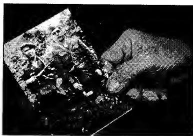
Розповідає Роман Шумський

Я народився 1924 року в Радехові. В дивізії „Галичина" служив підстаршиною в „Нахріхтен Абтайлюнґ"–дивізіоні зв'язку, обслуговував радіоустановки. Нас оточили в селі Почапи біля Золочева. Полонили і відвезли за Проскурів на Поділлі. З того табору я втік і, переховуючись, ночами перейшов до Галичини.

Роман Шумський, його фото в однострої дивізійника

У своїх сторонах я не міг ніде з'являтися. Поїхав до села Станин, де віднайшов своїх товаришів із гімназії. Один із них був районним провідником ОУН, начальником служби безпеки, інший–референтом. Мене призначили командиром кущової боївки самооборони, адже я мав військовий вишкіл. Одного разу ми напали на радгосп, де зберігали пограбоване майно селян, яких депортували. Роздали те майно, а потім наступали на Радехів.

Роман Шумський показує світлину, на якій він в кущовій боївці самооборони. Зліва Іван Співак, псевдо Тарас.

За півтора року мене зловили радянські органи безпеки. Потрапив у засідку, не встиг навіть автомата з плеча скинути. Сидів у тюрмі на Лонцького, дали п'ятнадцять літ каторги в Норильську, п'ять–позбавлення прав. Брав участь у Норильському повстанні–те саме, що в Кенгірі, але без танків. До табору увірвались солдати на студебекерах, сто двадцять чоловік убили, триста поранили, а решту поклали на пляцу й били по спинах палицями. Понабирали для цього кримінальних злочинців, які не одному зламали ребра.

Я вижив. Працював на шахті у відділі зв'язку. Пізніше комісія мене звільнила. Працював у Норильську як вільнонайманий механік

зв'язку. Зробив собі саморобний передавач на короткі хвилі і займався „антирадянською пропаґандою і аґітацією", поки товариші мене не здали. За це судили вдруге: десять літ, які я відбував у мордовському Тайшеті. Сидів в одному таборі з Юрком Шухевичем.

Аж 1962 року мене звільнили, і я приїхав на Батьківщину. Цілий рік був у напівлеґальному становищі, з великим трудом прописався на Волині, потім у Кам'янці-Бузькій, де за мене поручився головний лікар–я йому медтехніку лагодив. Тут двадцять п'ять років пропрацював інженером зв'язку. Вийшовши на пенсію, збудував собі хату в Рудному побіля Львова.

Погляд Гітлера

Розповідає Євген Куцик

–За часів німецької окупації я вчився у другій українській гімназії. Пішов добровольцем до дивізії разом із братом. Відбув піхотний вишкіл у Мальті, в Австрії. Звідти в дивізію відправили до Словаччини, де ми воювали проти радянських „партизанів", які фактично були мародерами. Пригадую, зайшов я до одної хати й бачу: кобіта товче в кориті бульбу свиням „фаустпатроном"–протитанковим розривним патроном. Я в памороки, а поруч ще й діти бавляться. Викинув того „макогона" в ліс.

Євген Куцик підписує ветеранський журнал „Вісті комбатанта"

У кінці січня 1944 року відправили на підстаршинські курси радистів до Нюрнберґа. Дисципліна там була жорстка. Одного дня в середині березня зняли нас із навчання й наказали вичистити не тільки казарму, але й усю навколишню територію. Потім сказали привести до ладу себе, мундири, зброю. Ми відчували, що буде якась важлива комісія, але не думали, що аж таке високе начальство.

На другий день нас усіх вишикували під лінійку. Кілька разів перевірили зброю, щоб ніхто не мав набоїв. Начепили багнети на повну параду. Близько одинадцятої години на подвір'я заїхали три авта. Одне було з відкидним верхом, інші закриті. З відкритого висідає сам Адольф Гітлер.

Ми очі витріщили від великої несподіванки. Дверцята машини, до речі, він сам собі відчинив–ніхто не біг відчиняти, як це зараз роблять. Був у плащі без жодних відзнак, ковнір наполовину піднесений. Кашкет звичайний. Вище середнього зросту, виправка військова,

жодної розхлябаности. Скидався на нормального чоловіка, а не на якогось психа. Може, в кінці війни йому трохи замакітрилось, але таке буває, коли береш на себе забагато.

Підбіг шеф нашої школи, привітав його, відрапортував. За Гітлером вийшов його найближчий адьютант. Вони троє–фюрер попереду, ті двоє позаду–пройшли повз наші лави повільним кроком. Той його погляд я досі пам'ятаю. Такий гострий, аж до глибини душі залягає. Мені навіть коліна затряслися, хоч я й не мав чого боятися. Гітлер обійшов шеренґу, швидким кроком підійшов до шефа, привітав його, сів до авта та поїхав геть.

А ми після цього мали цілий вільний день. Нюрнберґ досить сильно розбомбили західні союзники, в місті не було нічого цікавого. Ми пішли на пиво, бо більше нічого не було. Скрізь треба було мати картку, тільки пива не бракувало. Пляшка коштувала двадцять пфеніґів, а ми за місяць служби діставали 20 марок. Можна було добре ним посмакувати.

Невдовзі Нюрнберґ стали сильно бомбардувати, й нашу школу перевели до міста Мельник на північ від Праги. Там ми мали бій із з'єднаннями Другого українського фронту, потрапили в оточення. На щастя, я знав чеську мову й вийшов із того оточення, перебравшись у цивільний одяг за допомогою однієї жінки. Відступаючи, Вермахт висадив міст через Ельбу, тож шансів перебратись в американську чи англійську зону я не мав. У чеському лісі я й закінчив війну.

Пішов у наймити до чеського господаря, пробув там два місяці, поки мною не почала активно цікавитись чеська радянська влада. Мусив утікати. Вирушив додому через фільтраційний табір у Пардубіце. Цей табір обов'язково проходили всі, хто вертався з примусових робіт чи полону, щоб отримати дозвіл повернутись на схід. Я одержав довідку й повернувся до батьків у Львів. Довго там не пробув – за два місяці мене заарештувала контррозвідка СМЕРШ.

Засадили, дали десять років і п'ять позбавлення прав. Відбував покарання у Магаданській області, де загалом пробув дванадцять літ. Повернувшись додому, ще тричі був заарештований за порушення пашпортного режиму. Я не міг улаштуватись на роботу, бо не був прописаний, а в міліції не прописували, бо не працював. Ось така коломийка, замкнуте коло. Слава Богу, головою обласного виконкому тоді був Семен Васильович Стефаник, син славетного письменника. Я звернувся до нього й отримав резолюцію „прошу прописати", з якою врешті-решт отримав прописку. Влаштувався на роботу й тридцять вісім років працював на заводі „Мікроприлад" у службі метрології вимірювальної техніки. Написав книгу спогадів „Від Мальти до Магадана".

(„День")

Гумор і сатира

Ро-Ко

НАРЕШТІ!

–Нарешті!

–Що?

–Що Европа визнала Україну як центр Европи! Що підтвердила навіть Америка! І Путін–президент Росії!? Не тільки географічний у Закарпатті, але політичний!

–Звідки знаєш?–спитався мій приятель, той від політики.

–З кожної газети, з кожного телевізора, радіо, телефону ітеде... Від 25 травня 2014 року після президентських виборів. І Петра Порошенка, якого нарешті вибрали в першому турі без потреби довиборів у другому. І вибрали його тому, що він „солодкий мільярдер", тобто подіяспорному–більйонер. А солодкий, бо має фабрики шоколяди. Можна купити його шоколяду навіть у Канаді.

Усе це передбачив о. Герман Будзінський, монах-студит, греко-католицький священик, який пройшов понад 20 років тюрем та сталінських концтаборів. Навіть вказував роки, коли це станеться! Навіть другий Катинь для Польщі, в 70-ту річницю перших розстрілів польських офіцерів! „Як покарання полякам, за їх тверду і послідовну підтримку українців і як попередження всім іншим народам світу, Москва повторить для Варшави другу Катинь"–сказав о. Герман.

І першу революцію в Києві, і президента України, на якого покладав народ великі надії, а він тільки про себе дбав. Пророкував, що 15 років після його смерти (о. Герман помер у 1995 році) „Бог пошле нам страшну кару, до влади в Україні прийдуть треті совєти. Це буде страшна бандитська орда".

„Весь цей кровавий та жорстокий період буде дуже короткий і закінчиться другим великим народним повстанням,–сказав о. Будзінський.–Цим другим повстанням, цей диявольський совєтсько-комуняцький режим буде зметений з лиця землі. Настане друга українська Коліївщина… Отоді тільки, народиться дійсно незалежна Україна!"–казав він.

„Це станеться між річницею незалежности та річницею народження Тараса Шевченка. Його ж не даремно називають Пророком в нашому народі. Ці обидві дати мають для нас великий сакральний зміст. Шевченко ж, подіями минулого описував наше майбутнє…Тільки це розуміти треба, як і Біблію. Тому його так ненавидять вороги України"…–ствердив о. Пророк.

Пригадався мені знову вірш Шевченка, який закінчується:

Та не однаково мені,
Як Україну злії люди
Присплять, лукаві, і в огні
Її, окраденую, збудять…

Цей вірш переслідував мене від часу прогошошення незалежности. Бо Україна спала-спала, як все розкрадали. І чекав я тої хвилини, коли її буде час будити… бо вже не буде що красти. І, як співаєься в пісні: „прийшла хвилина, щоб іти до бою", бо за Віктора Януковича вже її розікрали… до самої нитки.

Час було будити!

„Всього за чверть століття в Україні буде п'ять керманичів. Чотири керманичі мужчини. П'ятим керманичем України буде жінка, яку перед тим влада буде переслідувати та посадить до тюрми. А звільнить її з тюрми революційний нарід–пророкував о. Герман.–Після цього, як Україну очолить жінка, яка вийде з тюрми, на Україну чекає дуже скорий розвиток та велике майбутнє…Україна стане однією з найсильніших держав світу. Такою, як зараз є Америка".

І о. Будзінський трішки помилився… Бо вибрали Петра Порошенка.

–То не вина о. Германа,–пояснив мій приятель, той, що на кожну заковику має відповідь.–То вина тої жінки–Юлі, що не вміла дати себе вибрати. Може й не її, а тюрми. Хіба прийдеться Порошенкові поїхати до Шотляндії та купити „кілта" й походити день-два...та розіграти, як в театрі, ролю „президента в спідниці". Чи сяк, чи так, у пророцтвах, як у політиці, треба часом знайти компроміс. Хай і не задовільний. Бо не завжди так складається, як бажається.

–Однак тепер Порошенко має ясне завдання: створити з України Америку, бо, як твердив о. Герман: „Що написано на небесах, людина змінити не може, але все є в руках Божих і на нього в нас вся надія",–закінчив наші дебати мій приятель, той від політики.

ЯК БОГ ЗЕМЛЮ РОЗДАВАВ

Мрійливі і повільні українці проґавили день, коли Господь ділив землю між народами. Знічені вони стали перед Ним, коли все було закінчено.

А Бог–милостивий, милосердний не міг відіслати їх з нічим. Він сказав: „Хай буде так: землю, що я залишив для себе, віддам вам".

Почули це жиди–євреїв тоді ще не було–прибігли до Господа й заволали: „Невже ж Ти нас вже не любиш? За що такий дар щедрий українцям!? Чому вони мають стати володарями раю земного, що нам належиться?"

А Бог їм відповів: „Не заздріть українцям–я ще їм провідників не призначив…"

ВАЖЛИВА Й ЦІКАВА КНИЖЕЧКА

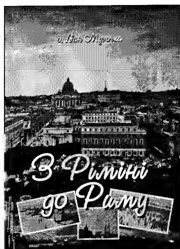
З Ріміні до Риму, Львів „Тріяда плюс", 2014, ст. 80.

о. І. Музичка

Отець д-р Іван Музичка описав вперше докладно, відкрито й критично життя у Колеґії св. Йосафата в Римі від 21 листопада 1945 року, коли 26 дивізійників (було зголосилося 31) відвезли дві англійські військові машини з брами табору в Ріміні до Риму. Друга група 13-ох приїхала восени 1946 року „зайцем", втікаючи з табору, що не було трудно зробити. Від того часу почалася тиха „революція" в житті Колеґії, в якій панував дух і практика минулого століття, а назва її була „рутенська". Нею керували оо. Василіяни, а належала безпосередньо до Східної конґреґації Католицької Церкви.

„Поставлений зверху авторитет настоятелів з їхніми суворостями чи навіть добротою, не лучить у живу спільноту любови. Ми, дивізійники, внесли духа взаємної приязні і життя в любові нашою вояцькою дружбою, яка поусувала до деякої міри ті стіни, якими ми були відділені в наших кімнатах для кожного",–пише о. Музичка.

Митрополит Андрей купив у 1928 р. віллу у Кастельґандольфо на те, щоб семінаристи мали приміщення на вакації влітку. Під час війни вживали її німці, а після війни розграбували й знищили італійці. Вона стояла пусткою, бо настоятелі не знали що робити. Довідавшись про це, дивізійникви понаправляли й зробили її мешкабельною. „Дивна прикмета вояка: в часі війни він руйнує... але в мирний час він добрий будівничий"... –пише о. Музичка.

Дивізійники ходили в тих військових уніформах й черевиках, в чому приїхали з табору, які з часом перетворилися на латане дрантя. Пізніше прикривали це рясами. Теж не отримала нових сорочок і білизни.

Були голодні весь час. А до того у всіх католицьких навчальних установах вводили пости. Пости добрі для ситої людини, а не для зголоднілих молодих людей. Це призводить до ослаблення організму, що пережив семінарист Музичка, але якось вихрапався з тої біди.

Взимку мерзли, бо центральне огрівання не фукціонувало. Хоч

знайшлися між дивізійниками „фахівці", які все направили, однак без успіху, бо потріскали труби. Знайшли й ті місця, але ректор сказав: „Нема грошей". Дивно! І вони на ніч взимку всім накривалися, навіть газетами, щоб було трохи тепло. Автор пише, що така „ощадність" була типова для галичан: з того скупого, що дістанеш, ще треба заощадити, щоб дістати від зверхника похвалу?..

Гроші були, тільки треба було домагатися. Наприклад, у 1946 році карданал Тіссерен в Америці зібрав стипендії для Колеґії св. Йосифата, але це було контрольоване Конґреґацією, а спонсори нічого не знали про своїх семінаристів. Вийнятком була пані Розмері Вокур, яка вибрала І. Музичку. Вона добилася того, що з ним листувалася. Мала двох синів і хотіла, щоб бодай один став священиком. Але вони вибрали інші фахи. Перед її смертю о. Музичка відвідав її (на її кошт) у США.

Дивізійники теж внесли живий спів, створюючи хор і співаючи на церковних відправах без хору. І певну дозу гумору.

Варто зазначити, що І. Музичка якось висловився: „Коли англійці попадуть в полон, перша річ, яку роблять–організують групу спеціялістів для підготови втечі; німці–організують способи, як здобути чогось багато їсти; українці організують хор".

Дивізійники особливо поставилися до назви „рутенський". У 1948 році, з нагоди відзначення 50-річчя заснування Колеґії папою Левом XIII, дивізійники зладили листа й просили, щоб ректор о. Ґалущинський не вживав слова „рутенський" у його головній промові, й пішли усі гуртом до нього. Потім ходили поодинці. Такий протест–тоді нечувана, майже кримінальна річ–дійсно міг закінчитися усуненням їх усіх з семінарії. Ректор обіцяв, що не буде „багато разів" вживати слово „рутенський"..

Дивізійники внесли новий настрій. До того часу в поведінці була штивність, брак природности, товариський дух був вимушений, штучно поважний, відвертости мало. Зате панувала дисципліна й доноцицтво. Про це пише J. F. X. Harriot в лондонському "The Tablet" (наводить о. Музичка): „Церква–це дзеркало Комуністичної партії щодо розбіжностей в поглядах (dissent) і дійсно Комуністична партія запозичила багато техніки від практики Католицької Церкви"..

У Читальні відбувалися добре зорганізовані імпрези (наприклад, в річницю Крут, Шевченка та ін.), ігри, веселі вечори, лекції італійської мови. Зладили чепурне число з карикатурами гумористичного журналу „Шило", однак через конфлікт з назвою „рутено" ректор не дозволив його видавати. Аж у 1953 році, за нових ректорів, почали видавати журнал „Альма Матер", який виходив досі.

Це все змінив II Ватиканський собор і о. Музичка вважає, що дивізійники стали немов українською передтечією цього Собору.

Іншою стороною були студії докторатів. Не заохочувано до важливих студій філософії чи богословії, а найбільше було з історії. І такі докторати не давали користей на службі в парохіях. Не багато українців залишалося в Італії на дальші студії. Тому не маємо професорів в італійських університетах ані у департаментах у Ватикані. А навіть малі народи мають своїх представників у цих важливих ділянках.

За неповним підрахунком о. Музички, із 26-ох дивізійників, які приїхали перші, висвятилося на священиків 12, а з 13-ох – 3. Пізніше приїжджали інші дивізійники й усіх священиками стало 26.

При кінці книжки поміщена коротка біографія о. Івана Музички, написана Ярославом Польовим. Народився 15 листопада 1921 року в хліборобській сім'ї у селі Пуків на Рогатинщині. Навчався в Рогатинській гімназії та здобув музичну освіту в Інституті народної творчости у Львові.

Іван Музичка написав музику на слова маршу Дивізії усусуса Миколи Угрина-Безгрішного „Дивізіє, гей рідна мати, новітня Січ ти є для нас" у 1943 році. Був він членом дивізійної оркестри, але через хворобу шийної лімфатичної залози став санітарем.

В Семінарії здобув докторати з філософії й богословії. Освоїв 6 іноземних мов. На студіях пробув 8 років. З 1949 року працював у радіо „Ватикан". Працював в Англії. Він вдалий журналіст і фейлетоніст (під псевдонімом „Кашук" написав понад 100 фейлетонів). Написав оповідання „Марічка" і величезну кількість праць різноманітної тематики. За роки незалежности відвідав понад 40 разів Україну, беручи участь у конференціях, відправах, читаючи доповіді.

(Див. теж статтю у *Вістях комбатанта*, ч. 1, 2012: Маріянна Кузан: „о. д-р Іван Музичка").

Роман КОЛІСНИК

ДОКУМЕНТИ КҐБ СТАЛИ БІЛЬШ ДОСТУПНИМИ

Відтепр в Архіві СБУ історичні матеріяли про репресії та визвольний рух можна копіювати власними засобами і безкоштовно, а час роботи читальної залі продовжено.

Переведення архівних документів у „цифру"–одне з головних завдань, щоб створити можливості для жертв репресій та їх родин максимально зручно і просто знайти інформацію про минуле.

Для вивчення не лише української історії, але й історії Европи та СРСР–СБУ відновить або продовжить серію міжнародних проєктів у співпраці із архівними установами Европи.

Прес-центр Центру досліджень визвольного руху:

history@cdvr.org.ua; тел./факс: +380 32 247-45-22,+380 63 628-68-69

ВІТАННЯ д-ра О. ПАНЧЕНКА

Дорогі Побратими-Дивізійники!

Сердечно вітаю вас усіх із черговою річницею створення Української Дивізії „Галичина".

Засилаю вам із Наддніпрянської України, сотненного містечка Лохвиці, свої найщиріші зичення– міцного здоров'я, наснаги, оптимізму і Многих Літ. Тисну правицю,

Олександер Панченко з Лохвиці,

28 квітня 2014 року Божого.

Вітаю цим маршем:

ПІСНЯ-МАРШ ДИВІЗІЇ „ГАЛИЧИНА"

Заспіваймо пісню гучно
Із карпатських верховин,
Хай присяга-заклик гучно
Донесеться до хатин:
За свободу Батьківщини,
За нове її буття,
В бій на ворога полинем
Без вагань, і каяття.
Ми – сини непримиримих,
Славних Січових Стрільців,
Що писали кров'ю рими
На хрестах могил бійців:
За свободу України
Ви лягли в тяжких боях,
Ім'я ж кожного віднині
Буде жити у віках.
Ми гуртуємось у лави —
В чоти, сотні, куріні,
Бойові провадим вправи
І співаємо пісні:

Ґордо, сміло і завзято
Ланцюгом крицевих лав
Ми стоятимем на чатах
Наших вольностей і прав.
Долетить аж до Кубані
Наша пісня бойова,
І брати в ворожім стані
Скажуть з радістю слова:
Ґоді, ґоді гнути спину
Під московським тягарем!
Краще ми за Україну
Лицарськи в боях помрем.
Заспіваймо ж ще гучніше
Нашу пісню з верховин,
Хай лунає голосніше
Бойовий наш спів-почин:
За свободу Батьківщини,
За нове її буття,
В бій на ворога полинем
Без вагань і каяття.

25 грудня 1943 р.–Львів

(Автор Пісні-маршу Дивізії „Галичина"–Поль Половецький (Полікарп Порфирович Плюйко),–наддніпрянець, уроджененць села Білогорілка Лохвицького району Полтавської области).

СВЯТКУВАННЯ РІЧНИЦІ СТВОРЕННЯ 1-ої УД УНА

Святкування відбулося 26 квітня 2014 року. О год. 10-ій у храмі св. Юра у Львові відслужено молебень та парастас за полеглих вояків Дивізії.

Біля пам'ятника воякам Української Національної Армії.

Після відправ присутні поїхали на Личаківський цвинтар. Від головного входу йшла святкова колона почесним ходом, несучи прапор Галицького Братства, до 76 поля, де знаходиться меморіяльний пам'ятник. Там покладено вінок та почалося віче. Виступали Ю. Михальчишин, М. Берездецький, Є. Куцик, Боженко та інші. Віче закінчилося співанням гимну, в час якого Молода Резерва м. Стрия дала трикратну сальву з крісів. Вона також тримала почесну варту біля пам'ятника. Хлопці були одягнені в мундири дивізійників.

Марш головною алеєю Личаківського цвинтаря.

У святкуванні взяло участь біля 100 осіб.

Є. Куцик
Голова КУ і Львівської Станиці

ОСТАННІ 63-ті ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ СТАНИЦІ ТОРОНТО

Збори відбулися 1 травня 2014 р., в залі Української Суспільної Служби. Присутні: 8 членів і один гість.

У відсутності в. о. голови Евгена Коструби, Збори відкрив Роман Колісник, о год. 1:30. Вшановано хвилиною мовчанки членів, що відійшли у вічність в останній каденції, а саме: Маркіян Когут, Роман Тицький, Михайло Рудзік (лишив у спадку по одній тисячі долярів на допомогу побратимам в Україні й на утримання пропам'ятного цвинтаря в с. Червоне в Україні), Богдан Чамбул, Михайло Олійник (Віндзор), Левко Андрійчук, Валентина Цурковська, Олекса Масликевич. Зборами провадила президія: предсідник–мґр. М. Ромах, секретар–Р. Колісник.

Звіти з діяльности

Р. Колісник, виконуючий обов'язки секретаря, звітував:

Станиця має 59 зареєстрованих членів і є членом Відділу КУК; члени управи брали участь у сходинах та загальних зборах КУК (22 квітня 2014 року).

Управа видала три обіжники та провела коляду на допомогу побратимам в Україні.

З огляду на стан членів управ, засідання відбувалися спільні–Головна, Крайова і Станиця у ресторані „МекДональд". Відбулося 6 засідань.

Хори при церкві св. о. Миколая в 2013 році (дириґент Ігор Магега) організували Панахиди у пам'ять поляглих у боях під Бродами в церкві св. о. Миколая (24 липня) та Зеленосвяточну Панахиду за борців за волю України на цвинтарі в Оквіл під пам'ятником на дивізійній секції (23 червня).

Станиця взяла участь у церемонії біля пам'ятника Українським Канадським Воякам у День пам'яті в Українському парку і син кол. голови Станиці М. Когута склав вінок.

Касир І. Кушніренко подав фінансове зіставлення: приходи–6 472 дол.; розходи–13 985 дол. С-до на банковому рахунку на 30 квітня 2014 року–5 990 дол.

Р. Колісник подав фінансовий звіт „Залізного фонду". Приходи: 4 874 дол. (в тому: на видання книги „Українська Національна Армія" від Крайової управи 1 500, збірка на похороні М. Когута на допомогу побратимам в Україні 2 610); розходи: 4 874 дол. (в тому видання книги „Українська Національна Армія"–3 642, пожертви на Европейський майдан–1 000). Майно: 5 350 дол. З Фонду перенесено до Станиці 2 500 дол. та в імені Станиці на пресфонд „Вістей комбатанта" 17 500 дол.

Провірення діяльности

Голова Контрольної комісії Е. Бочан доповів, що провірено

фінансові книги та протоколи засідань. Трансакції вписані правильно, всі справи ведено правильно. Контрольна комісія запропонувала схвалити Абсолюторію–схвалено одноголосно.

Розв'язання Станиці

Тому, що не можливо скласти Управу, особливо не було кандидата на голову, на пропозицію І. Кушніренка, підтриману М. Головатим, одноголосно схвалено розв'язати Станицю і банковий рахунок перенести до Крайової управи.

ПРАВЛІННЯ „ЗАЛІЗНОГО ФОНДУ":

На пропозицію І. Кушніренка, підтриману С. Горлачем, одноголосно рішено перенести „Залізний фонд", який існував при Станиці, до Крайової управи й обрано Правління: С. Горлач–голова, мґр. Ромах Михайло–заступник голови, Колісник Роман–касир і секретар, Коморовський Андрій, Кушніренко Ілярій–члени.

Роман Колісник–секретар Зборів

ЗОЛОТИЙ ХРЕСТ ЗА ОСОБЛИВІ ЗАСЛУГИ

На рекомендацію голови Галицького Братства, побратима Євгена Куцика, Головна Управа Братства нагородила „Золотим хрестом за особливі заслуги" побратимів: Михайла Гоянюка–учасника боїв під Бродами, та Степана Ґураля–колишнього вояка дивізії „Галичина".

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК

У 1-му числі „Вістей комбатанта" 2014 року вкралися прикрі помилки: ст. 93 – „Доповненя до статті", підпис під світлиною: І. Фіярка м.б. **І. Фіялка**, І. Мазур м.б. **І. Мамчур**; ст. 98 „Протокол зборів", Нагородження побратимів: М. Кулик м.б. **М. Мулик.**

Є. Куцик

Голова КУ і Львівської Станиці

За помилки перепрошуємо.

Редакція

ПРЕСОВИЙ ФОНД

В днях від 1 лютого 2014 року до 30 квітня 2014 року надійшли такі вплати на розбудову журналу:

по дол. 5.00: І. Козак–Мішіґан **разом 5.00**

по дол. 15.00: П. Новосад–Саскатун, пані М. Кривуцька–MD, A. Luish–NY, Я. Колодій–Пенсильванія, Р. Свистун–Фльорида **разом 75.00**

по дол. 25.00: пані О. Бойко–Едмонтон, Р. Хоміцький–Садбури **разом 50.00**

по дол. 30.00: М. Костишин–Торонто **разом 30.00**

по дол. 35.00: В. Ґаврилюк–Конектикут **разом 35.00**

по дол. 40.00: С. Маліцький, Р. Дубиняк, В. Томків, пані С. Атаманюк, Р. Н. Сурма, С. Василько–всі Англія **разом 240.00**

по дол. 50.00: Т. Ясінський–Манітоба **разом 50.00**

по дол. 65.00: В. Мота–Монтреаль, П. Антонишин–Онтаріо, М. Бойчук–Пенсильванія **разом 195.00**

по дол. 100.00: Т. Андрушко–Австралія, І. Бурда–Гамільтон **разом 200.00**

О. Білик–Франція **79.85**

Е. Коструба–Торонто **1000.00**

Як нев'янучий вінок...

Як нев'янучий вінок в пам'ять бл. пам'яті Ілярія Верхоли, який упокоївся в Бозі 11 січня 2014 року, в Едмонтоні, родина Верхолів жертвує на пресфонд „ВК" **200.00**

В третю річницю смерти дорогого мужа, улюбленого батька, дідуся та прадідуся бл. п. Василя Духнія, як нев'янучий вінок квітів, родина Духній висилає на пресфонд „ВК" **100.00**

Як нев'янучий вінок в пам'ять побратима бл. пам'яті Теодора Барабаша на пресфонд „ВК" складає Богдан Маців з Монтреалю **100.00**

ЩИРО ДЯКУЄМО ВСІМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ.

І. Кушніренко–адміністратор

Відійшли у вічність...

МИРОН КОЗАК

10.V. 1925 – 19.II. 2014

Народився у м. Перемишлі (тепер Польща), в якому закінчив народну школу й вступив до української гімназії. Її скоро закрили й він закінчив Торговельну школу. Працював у Народній торгівлі.

У 1944 році у Кракові зголосився до Українського юнацтва протиповітряної оборони. Проходив вишкіл у Кремс біля Відня, а згодом у Лінцу, в обслуговуванні далекосяжних зенітних гармат.

Підчас вишколу юнаки будували телефонну мережу в горах Альпах, направляли порвані підчас бомбардування телефонні дроти на стовпах і тут застав їх кінець війни.

Всіх 60 юнаків перевезли над озеро Цемлаязее, а звідти до м. Травштайн у Баварію. Міська управа примістила їх у дитячому садку, до якого присилали інших українців цього міста. Тут була повна опіка й гімназія. Вчителі: Яремович і Голвусевич. Отець Федасюк і його сім'я давали духовну опіку, пані Сушко знала англійську мову й допомага в полагоджуванні різних справ. Пізніше табір прилучили до табору в Ділінґені, де закінчив гімназію і в 1948 році магістерку.

В тому році стрийко Михайло Коза, який жив у Монтреалі від 1928 року й був членом парафії Української католицької церкви Успення Божої Матері в Розмовнті, спонзорував його до Канади. Приїхавши, брав фахові курси й за допомогою товаришів отримав працю технічного інженера в СВС-Радіо Канада. Працював 30 років аж до пенсії.

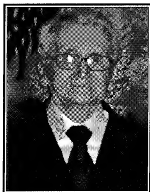
Одружився з Дарією Кунанець, родом з Козови Тернопільської області. Виховали дочку Христину й сина Марка, які одружені й мають 4 дітей. З родини живе тільки найстарша сестра Стефанія, якою опікуються сестри-служебниці в м. Ополі в Польщі. В Монтреалі був членом Братства кол. вояків 1-ої УДУНА.

З автобіографії Мирона 2002 р.

Похоронні відправи відбулися в Українській Католицькій Церкві Успення Божої Матері в Монтреалі, які відслужив о. Ігор Ощіпко. Похований на українській секції Монтреальського цвинтаря NOTRE-DAME-DENEIGES.

ТЕОДОР БАРАБАШ

13.I. 1923 – 22.I. 2014

Народився св. пам'яті Теодор (Дорко) у Ходачкові Малому на Тернопільщині. Шість кляс народньої школи закінчив у Ходачкові, а в 1936 році почав свої гімназійні навчання в „Рідній Школі" в Тернополі, які закінчив іспитом зрілости в 1942 р.

В 1943 році зголосився до Дивізії „Галичина". Пройшов вишколи, включно з старшинським в Просечніце біля Праги, у Чехословаччині. Командував сотнею протитанкової артилерії в 30-му полку. Після закінчення війни опинився в англійському полоні в Ріміні, Італія, де брав активну участь у таборовому культурному житті.

При помочі Владики, Преосв. Кир Івана Бучка, одержав, разом з іншими побратимами-полоненими, стипендію на студії в Еспанії. Перша група–18 стипендистів–в грудні 1946 року виїхала з Ріміні, через Рим, Ґеноа до Мадриду, де ними заопікувалася католицька організація „Обра Католіка де Асістенція Універсітарія". Після інтенсивного навчання еспанської мови, вони вже здавали іспити до різних факультетів університету на осінній семестер. Вони заснували Українське Студентське Товариство „Обнова", яке якийсь час очолював Теодор, заснували хор під керуванням студента Олександра Білика й танцювальну групу. Часто виступали перед студентами різних національностей та еспанською публікою, яка захоплювалася українськими піснями і танцями. Діяльність українського студентства цікаво описана в книжці „Нарис Історії Української Студентської Громади та Українських Поселень в Еспанії, 1946-1996", яку видано в 1997 році коштом колишніх українських студентів в Еспанії.

Теодор закінчив студії у Вищій Школі Інженерів Гірництва в 1952 році, а пізніше здобув ступінь доктора. Працював протягом багатьох років директором копалень міді, золота, срібла і піритів, а згодом на відповідальному становищі у комбінаті фабрик хемічних добрив. Як спеціяліст і знавець, брав участь в наукових з'їздах і конференціях в Еспанії і за кордоном.

У 1952 році відбулося вінчання Теодора з Марією дель Кармен Бустельо, яке довершив о. д-р Мирослав Марусин з Риму. В них було четверо дітей: Роман (захворів на меланому і помер на 39-му році життя), Соня, Михайло і Анна.

Під час студентських років, як і пізніше, після повороту на постійне проживання до Мадриду, Дорко працював над тим, щоб знайомити еспанців з Україною, її історією та заохочував до того, щоб активно брали участь в українських заходах. Був постійним головою асоціяції Українців Еспанії, яке зорганізува-

ло відзначення 1000-ліття Християнства в Україні. Часто очолював Громаду в починах й ініціятивах, під час візитів достойних гостей, як Архиєпископа Кир Івана Бучка чи Його Блаженства Патріярха Йосифа Сліпого.

Після проголошення самостійности України, Теодор багато разів їздив до різних областей України, де зустрічався з завідувачами копалень, щоб поділитися досвідом і порадами у ділянці гірництва.

Дорко був дуже щедрою і жертовною людиною. Коли почали приїжджати люди з України, шукаючи праці в Еспанії, він разом зі своєю сім'єю допомагав їм, як міг.

Покійний Теодор залишив у глибокому смутку дружину Кармен, дітей, трьох внуків, внучку й правнучку, рідних в Україні і Канаді, та друзів у різних країнах світу.

Панахиду відправив о. Іван Липка 23 січня в Українській Церкві з участю українського хору. Наступного дня відбулися похоронні відправи з участю української громади й великого числа еспанських приятелів. Тим вони віддали шану Теодорові за його працю для добра укранської громади та дружби еспанського й українського народів.

У неділю 26 січня відбулася в Мадриді демонстрація для підтримки „Майдану" з участю 2 тисяч українців і еспанців, які напевно згадували покійного Теодора „не злим тихим словом..."

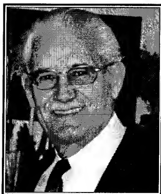
Вічна пам'ять вірному Другові!

Богдан МАЦІВ

(Див. „З інтерв'ю", ст. 68)

ПЕТРО КОНДРАТ

25.III. 1926 – 31.XII. 2013

Петро Кондрат народився в селі Петрилів, Тлумацького району, тепер Івано-Франківська область. Народну школу закінчив у своєму рідному селі, а до гімназії ходив у Станіславові. І тут він у травні 1944-го добровільно вступив до вже тоді зорганізованих військово-допоміжних юнацьких частин. В таборах Переворську і в Мальті одержав перші вишколи.

Дальша доля зв'язує його з Дивізією. У вересні 1944-го їде до Нойгаммеру, а опісля у Словаччину, де прибули всі юнаки з Мальти. Чотиримісячний побут і вишкіл в 29-му полку в Новім Месті закінчився виїздом сотні вибраних юнаків з Мальти до підстаршинської школи в Бішові на Прусах–сателіт школи Лявенбургу. Був між ними і Петро Кондрат.

Часи були грізні (друга половина січня 1945 року). Запекла пруська зима, а з-під Варшави Червона армія без більшого опору приспішено наступала і прямувала на Берлін. Німецьке командування, з поспіхом висилаючи остатки своїх

військ до найбільш критичних пунктів (прорив ворога), кинуло також у нерівний і важкий бій нову вишкільну сотню з військової школи в Бішові. Лише невелика горстка (15 людей) щасливо вернулася з поля бою. Петро також врятувався, але був тяжко поранений. Його друг, Володимир Бадуляк, допоміг Петрові добитися до першої помочі, а опісля до шпиталю в Лібеґ (біля Гамбурґа).

Після війни Петро попав в американський полон. Після полону працював в Шпірзенхені, де закінчив гімназію. До Америки виїхав в 1950 році. За короткий час вступив до американської армії і відслужив 2 роки в Европі.

Повертаючись назад, одружився з Марусею Федорків. разом виховали двоє дітей в українському дусі на чесних громадян. Син Олег і доня Оксана придбали родині п'ятеро внуків.

Після армії учився в Спрінґ Ґарден Коледжі, який закінчив дипломом інженера-конструктора. Дістав працю в „Філядельфія Ґір Корпорейшн". У цій фірмі очолив групу інженерів спеціяльних трансмісій, і тут працював 44 роки–аж до пенсії. (За цей час допоміг дістати працю 45 українцям.) Мав свою фірму „Трайкан", в якій затруднював інженерів для різних контрактів. Діставав замовлення з „Філядельфія Ґір Корпорейшн", „Раквел Інтернешнл" та інших фірм.

Петро брав активну участь в громадському житті, жертвував щедро на громадські цілі, був членом управи Спортового Товариства „Тризуб" і довголітнім скарбником Станиці Дивізійників у Філядельфії, добродієм-меценатом Українського Освітньо-Культурного Центру.

В суботу, 11 січня 2014 року, в церкві Благовіщення ПДМарії в Мельроз-Парку була відслужена Служба Божа і Панахида. Церква була заповнена. Отець Ігор Роїк розповів про життя покійного, а українсько-американські ветерани віддали почесть біля домовини. З церкви тіло було перевезене на дивізійний цвинтар св. Марії у Факс-Чейс. Двоє членів американської армії, старшина і підстаршина, зложили американський прапор, яким була накрита домовина, і передали його дружині. Ветерани Дивізії віддали почесть перед домовиною, а хор „Прометей" відспівав дві пісні.

В заповненій долішній залі церкви ПДМарії відбулися поминки. Покійного побратима Петра прощали: від бувшої Станиці Братства кол. вояків 1-ї УД УНА у Філядельфії її бувший голова побр. Микола Бойчук, від Українського Спортового Осередку „Тризуб"– його менеджер Ярослав Козак, від родини–син Олег і пані М. Касіян, від фірми „Філядельфія Ґір Корпорейшн"–її віце-президент Бил Пизичил та член американських ветеранів.

Дружині пані Марії, дочці Оксані, синові Олегові з родинами, ближчій і дальшій родині в Америці і Україні, колишні вояки 1-ї УД УНА у Філядельфії складають щиросердечні вислови співчуття.

Нехай американська земля буде
Йому легкою!
Вічна йому пам'ять!

Зенон ЗАВАДОВИЧ

ІЛЛЯ ВАРХОЛА

11.XI. 1923 – 11.I. 2014

Ілля Вархола народився в селі Ракова Самбірського повіту, в родині Юлія та Осипи Вархолів, в яких ще були донька Катерина та син Степан. У родинному селі ходив до народної школи та помагав родичам на господарстві. З приходом німців у Галичину в 1941 році він, за порадою свого вуйка, пішов до Львова, де вступив до технічної школи на курс електротехніка.

Коли в 1943 році проголошено творення української дивізії „Галичина", зрозумів потребу творення свого війська і разом з багатьма його ровесниками зголосився до Дивізії. 25 липня 1943-го залишив своїх рідних і своє село, і виїхав поїздом до Ґданська. Це був початок його вояцького життя в Дивізії.

Відбувши рекрутський вишкіл, його вислано на підстаршинський вишкіл зв'язку у Шмідерберґ. Він повернувся з вишколу до своєї частини, яку опісля вислали на Холмщину на поборювання комуністичної партизанки, тим самим оминув виїзду під Броди. Пройшов тверде повне всяких труднощів і невигод життя, а також як мовиться – „заглядав смерті в очі". У молодому віці пройшов бойове „хрещення".

Після війни в 1945 році опинився в англійському полоні в Белярії і Ріміні, Італія. У 1947 році переведено полонених до Англії, де він працював на сільськогосподарських роботах.

Після звільнення з полону у 1947 році в Англії почалось українське громадське організоване життя. Ілля став членом місцевого хору та аматорського гуртка, де познайомився зі Стефанією Ясинською, з якою одружився в 1953 році. В Англії народилися їм сини Орест і Роман, з якими в травні 1964 р. переїхали до Едмонтону, Канада. В Едмонтоні став членом Ліґи Визволення України (тепер Ліґи Українців Канади), Дому Української Молоді, Братства Дивізійників і Клюбу Сеньйорів, був членом Катедри св. Йосафата і співав у церковному хорі.

По приїзді до Едмонтону працював електриком на будовах, був активним членом української громади та виховував своїх дітей у тому ж дусі.

Нитка його трудолюбивого життя обірвалась далеко від України, скінчився його сповнений працею шлях, бо так було визначено і написано у книзі його життя. Невимовною радістю для Іллі було те, що він ще за свого життя діждався побачити Україну вільною, міг відвідати рідні сторони і своїх рідних в Україні.

На поминальному обіді прощав покійного Іллю Вархолу голова Станиці Дивізійників Петро Дац-

ків, який у своєму слові сказав:

„Невблаганні є закони Божі, закони Божої природи і ми всі мусимо повинуватись. Приходить пора, людина відходить з цього світу, залишається горем прибита родина, друзі по зброї, приятелі, а з ними ширша українська громада. Мені сьогодні припало важке і одночасно почесне завдання попрощати покійного Іллю Вахолу в далеку путь вічности.

Прощаю Тебе, дорогий побратиме, від друзів по зброї, від членів Українських Державницьких Організацій, віддаючи Тобі наш останній салют! Спи спокійно.

Нехай канадська земля буде Тобі легкою, а пам'ять про Тебе залишиться назавжди між нами. Прощай!! Вічна Тобі Пам'ять!"

Похований покійний Ілля на цвинтарі св. Михаїла.

Петро ДАЦКІВ

АНДРІЙ РОҐАЛЬСЬКИЙ

8.III. 1925 – 14.IV. 2013

Роґальський Андрій народився в селі Богатківці, Тернопільська область, Україна. До Дивізії „Галичина" вступив восени 1943 року. Після рекрутського і підсташинського вишколів приділений до сотні протитанкових гармат (ПАК). Учасник битви під Бродами в місяці липні 1944 року. Після прориву з окруження 22 липня біля села Княже подався до збірного пункту в Середньому біля Ужгороду, Закарпаття. Незабаром повернувся назад до вишкільного пункту в Нойгаммер, де вже реформувалась Дивізія. Там же приділений до артилерійського полку Дивізії. Був учасником фронтових операцій Дивізії на Словаччині, а згодом в Юґославії, та на більшовицькому фронті в Австрії до закінчення війни, а саме 8 травня 1945 року.

В англійському полоні в Белярії, Ріміні, Італія, пробув до 18 травня 1947 року. З переїздом полонених до Англії перебував в таборі Горблінґ, а згодом в таборі Вульфакс Ладж. Офіційно звільнений з полону 11 січня 1949 року.

В грудні місяці 1951 року приїхав до Америки та поселився в Нюарку, стейту Нью-Джерзі. Тут познайомився з Лідою Прайс, з котрою одружився в травні 1959 року. Працював у „Вестерн Електрік" 33 роки.

Належав до організацій: Союзу Українців у Великобританії (СУБ-у), Об'єднання Бувших Вояків Українців у Великобританії (ОБВУБ), Спілки Української Молоді Америки (СУМА). Член Осередку СУМА в Нюарку, член Управи, голова Осередку, член Головної Управи СУМА. Член 1-го відділу Організації Оборони Чотирьох Свобід України (ООЧСУ). Член-основник Станиці „Броди-

Лев" в Нью-Йорку 1952 року. Від 1984 року член Станиці Братства кол. вояків 1-ї Української Дивізії Української Національної Армії.

Військовий ступінь–десятник. Нагороджений штурмовою відзнакою за прорив з окруження під Бродами, Грамотою Капітули Битви під Бродами ч. 137, „Золотим Хрестом" за особливі заслуги Головною Управою Братства 1-ї УД УНА.

Родинний стан: дружина Лідія, син Петро, синова Джіл, внук Натанєл, внучка Софія, сестра і брат в Україні.

Приготовано з життєпису Андрія Роґальського, Лівінґстон, 1 липня 1997 р.

ОРЕСТ ІВАН КОРЧАК-ГОРОДИСЬКИЙ

15.VII.1918 – 30.III.2014

Матуральне фото

Народився у Станиславові (сьогоді: Івано-Франківськ), де закінчив українську державну гімназію. Був активний в громаському житті й за те його арештувала польська поліція та, як він гордився, відбув останній польський політичний процес 17 вересня 1939 року–в час війни.

Перейшовши кордон після приходу більшовиків, вчителював, а згодом був секретарем гімназії в Ярославі. З вибухом німецько-радянської війни був перекладачем в німецькій армії та помагав населенню, де й як було можливо. Докладно описав у книзі спогадів „Східний фронт–1941-1943 рр."

Звільнений з тої служби, опинився у Волинському леґіоні самооборони, який включено в дивізію „Галичина" в 1945 році.

Попав у полон англійської армії, де в Ріміні був головним редактором таборового щоденника „Життя в таборі".

Залишивши табір у вересні 1946 року, переходить два кордони до Мюнхену в Німеччині, де закінчив студії в Українському Вільному Університеті на філософському факультеті. У 1948-му одружується, а в 1949-му народжується син Орест.

У 1950 році сім'я еміґрує до США, до Чікаґо, де 1958 року народився син Андрій. Обидва сини – лікарі. На жаль, його дружина Данута померла в молодому віці.

Спочатку працював робітником, а від 1958 року–технічним креслярем.

Дуже активний в громадському й церковному житті, особливо у Братстві кол. вояків 1-ої Української Дивізії УНА та в музейництві. Його збірки матеріялів зберігаються в Національному музею в Чікаґо, Immigration History Research Center, College of Liberal Arts,

University of Minnesota, в Науковій бібліотеці Прикарпатського національного музею ім. Василя Стефаника.

Із своєю збіркою хрестів і медалей влаштовував виставки по містах США й Канади.

Писав статті до часописів. Крім вище згаданої книги, видав спогади „Мододі роки" та з історії США: „Ген. Васильович Турчин, особистий приятель президента Лінкольна" та „Без вигадок–україніка в чужомовних книжкових виданнях".

Його автобіографію можна прочитати у *Вістях комбатанта*, ч. 3, 2012.

З проголошенням незалежности відвідував Україну, й у Львові познайомився з Дарією, з якою одружився. Щасливо прожили разом до кінця його життя.

В останні роки говорив: „Розкопую свої піраміди паперів". Це багато матеріялів, які назбирав і треба їх „опрацювати" та віддати на збереження. Все таки, всіх „пірамід" не розкопав...

Похоронні відправи були в соборі св. Володимира і Ольги. Похований на цвинтарі св. Миколая в Чікаґо.

Роман КОЛІСНИК

„ОСА"

Заходом Ореста Слупчинського — Ґоґа, збірник усіх чисел „Оси"—Беллярія-Ріміні 384 сторінок великого формату в твердій обкладинці появився друком у Львові, накладом Братства кол. вояків 1-ої УД УНА

Сатирично-гумористичний журнал „Оса" був дуже популярний своїми карикатурами й статтями та віршами не тільки в Ріміні, але й поза дротами табору.

Ціна в Україні: 70 гривень; деінде: 25 дол. (включає пересилку)

Замовляти:

Юрій Дацько, Україна – м. Львів:
тел. (мобільний) 011 380 6 726 8; або 011 380 663546140
dackoyura@gmail.com

США	КАНАДА
Orest Slupchynskyj	Brotherhood of Veterans of 1 UD
38 High Street Apt. B	50 Quebec Ave. Apt 1405
Rye, NY, 10580, USA	Toronto, ON
Tel. 914-305-6358	M6P 4B4
gogoslup@gmail.com	Tel. 416-762-3206

ЗМІСТ *(Закінчення)*

ДО ІСТОРІЇ УНА

ДО ІСТОРІЇ 1-ї УД УНА

НА ВІЙСЬКОВІ ТЕМИ

ДО ІСТОРІЇ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

НАШІ ПОБРАТИМИ

УКРАЇНСЬКА ДІЯСПОРА

СУЧАСНА КІБЕРНЕТИКА

ЗБРОЙНІ СИЛИ УКРАЇНИ

СПОМИНИ

ГУМОР І САТИРА

ОГЛЯДИ, РЕЦЕНЗІЇ

БРАТСТВО кол. ВОЯКІВ 1-ї УД УНА